Küçük hikâye

Gümüş yüksük

Français Coppéeden

Şomberg, Monakodaki köşkünde, kederden ve can sıkıntısından ölüyordu. Yirmi senedenberi yaşadığı sefahat hayatına rağmen, güzelliğini hemen hemen kaybetmemiş olan bu kadın, kaç kişiyi çıldırtan, kaç kişiyi yeisten öldüren şahane gözlerine inen perdenin, hergün biraz daha karardığını hissediyordu. Bu dehşetli illetin ilk ârazını, bundan iki sene evvel farketmişti. Bir sabah, tuvalet masasının başında iken aynasına baktığı vakit, çehresini hafif bir sisle örtülü gibi görmüş; ertesi gün bu sis biraz daha kalınlaşmıştı. Şomberg, o zaman, bir müddettenberi sık sık başı ağrıdığını, gözlerinin önünde sineğe benzer birşeyler, siyah noktalar uçuştuğunu, örümcek ağları dolaşır gibi olduğunu hatırladı.

Göz doktorlarına başvurdu; hepsi ayni teşhisi koydular ve hastalık ağır, tedricî ve mutlak seyrini takib etti. Nihayet, günün birinde, ameliyata lüzum gördüler. Fakat Şombergde o cesaret yoktu. Nice biçarelere ıstırab çektiren bu kadın, ıstırab çekmekten korkuyordu. Opera - törlerin tekliflerini reddetti. Hastalık, kendi haline bırakıldı ve ilerilediği. Şomberg artık kör denecek hale gelmişti.

Şombergin köşkü, Monako denilen cennet köşesinin en güzel binası idi. Oradan geçen yolcu, sarmaşıklarla süslü parmaklıkların arasından, pembe stor - lu balkonu görünce, bu köşkün saadet yuvası olduğunu zanneder. Fakat orada Şomberg ölümden beter bir yeis içinde gün geçiriyor, çiçekleri ancak kokula - rından anlıyor, Akdenizin göz alıcı maviliğini, dalgalarının ahenkli sesinden hatırlıyordu. Zevki bütün hislerile tattıktan sonra, artık, elinden giden hissinden başka birşey düşünmez olmuştu.

Kendisine bir çiçek demeti getirecek olsalar, bir iki defa kokladıktan sonra, öfke ile fırlatıp atıyordu. En son âşıkı bir Lehli piyanistti. Bir gün, onun mavi gözlerinin içine, ta yakından baktığı halde, rengini görememiş, kendisine azçok teselli vermeğe muvaffak olan bu yegâne âşıkını da kovmuştu.

Bazan, eski bir voyvadanın oğlu olan Gregoresko, onun koluna girer, kazino - ya götürürdü. Şomberg, orada da duramaz, artık pırıltılarını göremez olduğu altınların sesi âsâbını bozar, onu çileden çıkarırdı. Kumarda çok yüksek paralar kaybeden ve kazanan bu kadın, kumar masasının başında bir saniye bile oturamıyordu.

Şomberğin yarı körlüğü, gözlerine iyice yaklaştırmak şartile, çok parlak şey - leri görebilmesine henüz müsaiddi. Ve şimdi yegâne zevki, elmaslarını, pırlan - talarını seyretmekten ibaretti.

Oda hizmetçisi kadın, her gece, kadife örtülü bir masa hazırlıyor, üstüne, her birinde on mum yanan, kollu iki şamdan yerleştiriyor, bunların arasına, içi Şom - bergin mücevherlerile dolu, gümüş kakmalı, ağır abanoz çekmeceyi oturtuyordu. O zaman, Şomberg, masanın yanındaki koltuğa oturuyor, çekmecedeki mahfa - zaları birer birer çıkarıyor, açıyor. Sönük bakışlarını, yüzüklerin, gerdanlıkların, küpelerin, bileziklerin, broşların üzerinde, uzun uzun, dikkatle gezdiriyordu. Karanlıklarla dolu gözlerine verebildiği son zevk bu idi.

— İşte Grandükün verdiği yakutlar, diyordu. Zavallı Leopold, arabası taşa tutulup kendisi İskoçyaya sürüldüğündenberi, kimbilir orada nekadar canı sıkılır. Fakat ne güzel yakutlar! Bunlar çok nadir taşlardır, Şeylan adasından başka bir yerde bulunmaz... Şu da şişman Verthaimin hediye ettiği inci gerdanlık. İflâs ettikten sonra bir daha yüzünü görmedim. Yahudi iflâs etmez amma, nasıl oldu bilmiyorum, on parasız kalıverdi. Bu inciler siyaha yakın mavi renkte olduğu için kıymeti çok yüksektir... Evet hatırlıyorum, bu şişkoyu, karısına da tıpkı buna benzer bir hediye vermeğe kalktığı için kovmuştum... Bunlar da Markinin küpeleri... Biçare Leon, zengin değildi amma çok kibar adamdı. Kulübde borcunu ödiyemediğinin ertesi günü kalbine bir kurşun sıktı, gitti...

Ha! Veli Beyin verdiği zümrüdler... Fakat ne tuhaf, bütün dostlarım hep ayni şekilde ölmüşler, onu da bir sabah odasındaki kanapenin üstünde boğularak ölmüş buldular, zengin bir Mısırlıydı...

Bazan da, elini çekmecenin dibine daldırarak, orada karmakarışık bir halde duran, modası geçmiş ve çoktanberi kullanılmamış mücevherleri karıştırırdı. Bunlar fazla parlak olmadığı için, Şomberg, şekillerini farkedemiyor, kimlerin hediyesi olduğunu hatırlıyamıyordu.

Bu hatıralar yâdedilirken, oda hizmetçisi, daima yanında bulunurdu. Çünkü Şomberg, çekmecenin dibindeki eşya arasından mutlaka ezilmiş bir yüzük, bozulmuş bir madalyon, bir altın kordon parçası bulur, ona verirdi.

Bir akşam, gene böyle çekmecenin derin köşelerinden çıkan mücevher eskile - rini karıştırırken, hizmetçi kadının eline, eski bir gümüş yüksük geçti. Namuslu ve çalışkan parmaklar için yapılmış bu mütevazı, yoksul süsü, orada, çekmecedeki servetin arasında bulunmaktan utanır gibi en derin köşelere sığınmıştı.

Hizmetçi kadın, yüksüğü parmağına geçirdi ve gülerek:

— Madam! dedi, bir gümüş yüksük buldum. Nedir bu acaba?

Şomberg yüksüğü göremiyordu. Eli - ne aldı, parmakları arasında uzunuza - dıya evirdi, çevirdi.

Birden, gözünün önünde, isminin henüz Virjini Purao diye çağırıldığı günler canlandı. O tarihte, bir çiçekçinin yanında çıraklık ediyordu. Bu yüksüğü, yılbaşı hediyesi olarak, ona, Jan Batist vermişti. Jan, kendisini seviyor, onunla evlenmek istiyor, sabahtan akşama kadar bütün Parisi dolaşıp, kolundaki koca kutuyu taşıyarak bir müşteriden öbürüne mal taşıya taşıya yorulduğu halde, akşamları, Virjiniyi, Parisin uzak bir köşesindeki evine kadar götürüp bırakıyordu.

Bu kırmızı yanaklı, kıvırcık saçlı çocuk, pekâlâ bir koca olabilirdi. Fakat işsizinin kazancı günde sekiz frangı geçmiyordu. Bu kadarcık para ile ev kurulabilir miydi? Bu sebebden, Batisti reddetmişti. Sekiz gün sonra da, kendisine bir âşık bulduğunu hatırlıyordu. Jan Batist, tıpkı sonraki zengin âşıkları gibi, yavaş yavaş sönmüş gitmişti. Zavallı Batist!

Şombergin ihtiyar yüzü, her zamankinden daha kederli bir ifade aldı. Elinde tuttuğu yüksüğü, çekmecenin içine bıraktı.

Hizmetçi kadın, hâlâ o sersem gülüşile sırıtarak soruyordu:

— Bu yüksük nedir Madam? Hatırlıyor musunuz bunun ne olduğunu?

Şomberg, birdenbire çekmecenin kapağını kapattı ve sesinde, kendi kulaklarına Virjinin sesindeki ahengi taşır gibi gelen bir ifade ile:

— Bu mu? dedi. Hiç... Gençliğim!

HAMDİ

TEŞEKKÜR

Sevgili validemin cenaze merasimine iştirak etmiş ve şifahen veya tahriren beyani taziyet lûtfunda bulunmuş olan bilcümle akraba ve dostlarımıza ve bilhassa İlbay Muhittin Üstündağ ve General Ali Fuade samimî teşekkürlerimizin iblâğına muhterem kazetenizi tavsit eylerim.

Merhum Şükerizade Tevfik Paşa mahtumu Safi

Galata rıhtımı

Kaldırım ve salonun tanzimi devam ediyor

Galata ve Tophane rıhtımlarının tamir ve ıslahı işi ilerlemiştir. Yolcu salonunda yapılan son tadilâttan sonra, rıhtım kaldırımlarının yeni baştan yapılmasına başlanmıştı. Karaköy tarafından başlamış olan kaldırım yapma işi ilerlemiş, yolcu salonuna kadar olan saha tamamen tanzim edilmiş, yol üzerindeki lüzumsuz eşya ve barakalar kaldırılmıştır.

Şimdi yolcu salonundan Tophaneye kadar olan sahanın yolları yapılmaktadır.

Bu arada, bir iki güne kadar rıhtımın Tophane tarafında bulunan transit hayvanlara mahsus eski ahırların da yıktırılmasına başlanacaktır.

Galata rıhtımında yolların tanzimin - den başka şimdiki çubuk parmaklıkların değiştirilmesi de kararlaştırılmıştır. Bu eski parmaklıkların, yerine Karaköyden Tophaneye kadar olan rıhtımla cadde arasındaki alçak duvara tel kafes par - maklıklar konulacaktır.

Bu tel parmaklıklar hazırlanmış ve ve rıhtıma getirilmiştir. Birkaç güne kadar yerlerine takılacaktır.

Marmarada bir facia

Bursa (Özel) — Gemlikten İstanbula giden bir motör Kapaklı önünde demirli bulunan bir balıkçı kayığına çarparak devirmiş, kayık içinde bulunan iki balıkçıdan biri boğulmuş, diğeri kurtulmuştur. Vak'a gece olmuştur.

Tunadan Batıya

Yazan: Ismail Habib

Senenin en güzel ve seyahat edebiyatının en yüksek eseri

Umumî rağbet yüzünden mevcudu süratle azalmaktadır. Tevzi yeri Gumhuriyet matbaasıdır

Fransız Matmezeli

Pratik metoda sahib ve diplomalı bir Fransız matmazeli, fransızcasını süratle ileriletmek istiyenlere müsaid şartla ders verir. Aileler nezdinde çocuklara ders te kabul edilir. Gazetede (C.) adresine yazılması.

Dünyanın en büyük harasında, tabiatin güzelliği içinde çevrilen heyecanlı bir filim:

R E K S

VAHŞİ ATLAR KIRALI

Dün akşamdanberi

SUMER sinemasında

Magda Schneider - Wolf Albach Retty ve Theo Lingen

tarafından emsalsiz bir surette yaratılan:

AŞK KADRİLİ

Die Katz'un Sack

görülmemiş bir muvaffakiyetle devam ediyor. İlâveten:

PARAMOUNT JURNAL.

Biletinizi alırken kuponu isteyiniz. Yarın: Saat 11 de matine, duhuliye 35 kuruş.

SİYAH GÖZLER

Tour Jansky'nin büyük bir filmi.

Ihtiras ve heyecan şaheseri

FRANSIZ TİYATROSUNDA

SÜREYYA OPERETİ Bugün matine saat 15,30 da ve suvare saat 20,15 te

YENİ KADRO *ŞAZİYE - H. KEMAL*

EMİR SEVİYOR

Fiatlar: 100, 75, 50, 25, Loca 400 - 300 Tel: 41819

Bugün matinelerden itibaren

SARAY Sinemasında

Beklenilen neş'eli hafta başlıyor

FRANZİSKA GAAL

Kahkaha kraliçesinin en son ve filimlerinin en fevkalâdesi

KÜÇÜK ANNE

(Kleine Mutti)

İlâveten: PARAMOUNT JURNAL: Dünya Güzellik Kraliçesi Habeşistan muharebesinin en son havadisleri.

YILDIZ SİNEMASINDA

ROBERTA

Bütün dünyada olduğu gibi Türkiye kadınlık âlemine de yepyeni ve bedii giyiniş modasını bu filim verecektir.

21 İLKTEŞRİN PAZARTESİ

1935 - 1936 sinema yılının En güzel filmlerini görmek isteyenler Şehzadebaşında

HİLÂL SİNEMASINA

gelmelidirler. Fiatlerde zam yoktur. Duhuliye: 20, paradi 15 kuruştur. Bugünden itibaren seçilmiş iki büyük filim birden:

***Ronald Colman - Kay Francis* gibi iki büyük san'atkâr tarafından oynanmış ve bu sene SARAY sinemasında büyük rağbet görüp 15 gün gösterilen**

GÜNAHIM AŞKTIR

hissî, içtimaî, büyük filim.

Amerikan sergüzeşt filimlerinin ve dünya 7 spor birincisi GEORGES O BRIEN tarafından büyük muvaffakiyetle oynanmış:

KANUN MUHAFIZI

heyecanlı avantür filmi.

Bugün ayrıca: Talebeye tenzilâtlı matine vardır. Her yer 15 kuruştur. Matineler: 2,5 - 5. Süvare 8,5 ta

TÜRK T'te

2 büyük filim birden

Bir haftadanberi herkes tarafından beğenilen

PRENSES TURANDOT

bugün sizi de efsaneler diyarına götürecek ve şarkın muhteşem saraylarında inanılmıyacak bir hayat yaşatacaktır.

Kate de Nagy - Pierre Blanchart

ilâveten: Gece Bülbülü

Umumî arzu üzerine gösterilmekte olan fevkalâde Fransız komedisi.

Henry Garat - Monique Rolland

MİLLÎ SİNEMA

HINCAHIC DOLUP BOŞALIYOR!

Siz de herkes gibi Büyük Harbi bütün korkuncluğile canlandıran

KIYAMET GÜNLERİ

filmini görmek fırsatını kaçırmayınız.

İKİNCİ FİLİM:

VİYANA, AŞK BELDESİ

hararetle devam ediyor.

FERAH

Sinemada

ASLAN ADAM

Türkçe sözlü filim

PAGANİNİ

Büyük operet

BERLİTZ

Dırık Diller

Yazılınız, çünkü her asrî dili çabuk ve esaslı öğrenirsiniz. Bir dil bilme diploması alırsınız. FRANSADA bedava okumanızı bitirirsiniz.

KAYIDLER AÇIKTIR.

İSTANBUL İstiklâl caddesi 373 — ANKARA Konya caddesi

RADYO

Bu aksamki program

ISTANBUL:

18 dans musikisi - 19 çocuk saati, hikâyeler, Mes'ud Cemil - 19,30 müzik Lejer - 20 Şehir Tiyatrosu artistlerinden İ. Galib konuşuyor - 20,30 radyo caz ve tango orkestraları ve Bedriye Tüzün (şan) - 21,35 son haberler, borsalar - 21,50 Babikyan, şan piyano refakatile - 22,10 plâk neşriyatı.

VİYANA:

17,55 gramofonla dans musikisi - 18,50 konuşmalar, haberler, hava raporu, spor - 19,40 Liszt hakkında bir konferans ve sonra onun eserlerinden mürekkeb bir konser - 20,35 şan konseri - 21,10 konuşma - 21,15 klâsik ve modern musiki - 22,45 konuşma ve haberler - 23,15 şarkılar ve opera parçaları - 23,55 konuşma - 24,10 gramofon - 1,05 Çingene musikisi

BERLİN:

19,05 spor - 19,20 piyes - 20,05 küçük konser - 20,45 günün akisleri - 21,05 haberler - 21,15 Kolonyadan - 23,05 haberler - 23,35 eğlenceli yayın.

BUDAPEŞTE:

18,45 İşçiler korosu - 19,50 konferans - 20,20 salon orkestrası - 20,55 zamane haberleri - 21,35 eski zamanlar musikisi - 23,35 haberler - 23,55 Çingene orkestrası - 1,10 haberler.

BÜKREŞ:

18,05 süel bando - 19,05 konferans - 19,25 bandonun devamı - 20,05 haberler - 20,20 gramofon - 20,50 konferans - 21,05 cazband takımı - 22,35 haberler - 22,50 şan konseri - 23,05 gece konseri - 23,50 yabancı dillerde haberler.

PARİS (Radio Paris):

20,05 konferans - 22,05 çifte piyano ile konser - 22,20 hafif musiki - 22,35 gramofon - 23,05 cazband takımı

ROMA:

18,15 musiki - 20,05 yabancı dillerde haberler - 20,55 italyanca ders - 21,10 Bariden Yunanistan için yayın - 21,45 karışık program - 24,05 haberler.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda (Etem Pertev), Bakırköyünde (Hilâl), Divanyolunda (Esad), Fenerde (Vitali), Karagümrükte (Suad), Kumkapıda (Belkis), Kocamustafapaşada (Rıdvan), Topkapıda (Nazım), Veznecilerde (Üniversite), Yemişte (Benason).

Beyoğlu cihetindekiler:

Beşiktaşta (Nail), Bostanbaşında (İtimad), Galatada (Kapuçi), Hasköyde (Yeni Türkiye), Kasımpaşada (Yeni Turan), Maçkada (Maçka), Taksimde (Tarlabaşı), Tepebaşında (Kinyoli).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükadada (Mehmed), Heybelide (Yusuf), Kadıköy Pazaryolunda (Rifat), Modada (Sıhhat), Üsküdar Çarşıboyunda (İttihad).

Mevlidi Nebevî Kıraati

Âli Askerî Şûra emir zabiti Erzurumlu süvari yüzbaşısı merhum Salim Şevkinin ruhuna ithaf edilmek üzere 13 birinciteşrin 935 pazar günü öğle namazından sonra Kızıltoprakta Zühtüpaşa camisinde Mevlidi Nebevî kıraat olunacağından arzu edenlerin icabet buyurmalarını dileriz.

Eniştesi Doktor Albay Şaban — Zevcesi Melek

Bir Dadı aranıyor

45 - 50 yaşları arasında 3 yaşında bir çocuğa bakmak için iyi bir dadı aranmaktadır. Talib olanlar: Yeşilköyde Bay Halid Ziya Uşaklıgil köşküne müracaat edebilirler.

"Cumhuriyet,, in bölemi: 58

Tercüme eden: Ömer Fehmi Başkut

— Milliyeti meşkûk, karışık bir kadın desenize!...

Kontun hiddeti gittikçe artıyordu. Bunu yüzündeki kırmızılığın fazlalaşmasından anlıyordum.

Avukat araya girerek bahsi değiştirdi.

— Mösyö lö Kont gitmeden evvel size mühim bir işten daha bahsetmek isterim.

— Söyleyin bakalım!

— Vasiyetname mucibince Madam lâ Kontes bu evi de Matmazel Valdene bırakmıştır. Malûm ya siz evi zevcenize hediye etmişsiniz!

— Çaldınız mı, kuzum; beni evimden kovmak mı istiyorsunuz?

— Böyle bir niyetimiz olmadığına inanmanızı rica ederiz, Mösyö lö Kont!

— Öyle ise...

— Matmazel Valden muayyen bir bedel mukabilinde bu evi size derhal terketmeğe hazırdır.

Kontun hiddeti son dereceye varmıştı. Bana dönerek «lûtfen zili çalar mısınız?» dedi. Sonra heriflere baktı ve ilâve etti:

— Anlıyorsunuz ya sizi kapıdışarı ettirmek üzere uşaklarımı çağırıyorum.

Avukat bu sözleri sükûnetle karşıladı. Müstehzi bir tebessümle gülerek:

— Uşaklarınızın bize el dokundurmağa hakları yoktur, Mösyö lö Kont, dedi. Çünkü biz burada kendi evimizde bulunuyoruz. Burası sizin değil, bizim evimizdir.

Kontun heriflerin üzerine atılmak için ayağa kalktığını gördüm. Buna mâni olmak üzere elimi omzuna koydum.

Bana dönerek:

— Korkmayın, dedi, onları dövecek değilim. Bu paçavralar dokunulmağa bile lâyık değillerdir. Karımdan kalma vasiyetname varmış. Bunun düzme olduğuna eminim. Bu herifler, beni dolandırmak istiyorlar. Hepsini dava edeceğim. Bu davanın ne netice vereceğini göreceksiniz!

İhtiyar avukat müteazzım bir tavırla bağırdı:

— Mösyö lö Kont şühud muvacehesinde bizleri tahkir ettiğiniz için dava açacağım. Bunu size şimdiden haber veriyorum.

— Sahi mi söylüyorsunuz? Demek dava edeceksiniz, öyle mi? O halde beni dinleyiniz!

Kont bundan sonra açtı ağzını, yumdu gözünü... O kadar açıksaçık küfürler etti ki düşündükçe utancımdan kızarıyorum. Kont küfür ederken avukat bir kâğıda bunları tesbit etmekle meşgul oluyordu.

Hastam nihayet yorulunca sordu:

— İşte bu kadar. Hepsini yazdınız ya... Hiçbir şeyi unutmamanızı isterim. Haydi artık defolup gidiniz!

Herifler nihayet çekilip gittiler. Hastamın bu nahoş hâdiseden sonra sinirlenip fena olacağını zannediyordum. Bilâkis iyileşti. Bu hâdise adeta ona ilâc yerine geçti.

Yalnız kaldıktan sonra benimle hayli gevezelik etti. Bana bir takım evrak aratı. Mücevherlerini toplattı. Bunlar arasında meşhur bir inci gerdanlık vardı ki ağzımın suyu akmadı desem yalan söylemiş olurum. Kont bu münasebetle bana hayli uzun ve garib bir takım hikâyeler anlattı. Bunları şimdi bu mektubda yazmağa imkân yok. Münasib bir vakitte anlatırım. Şimdilik bu kadar ağabey.»

«Haşiye: Kontun bütün iddialarına rağmen Mösyö Drumondun Kontesi öldürmüş olması ihtimalini bir türlü kabul edemiyorum. Bunu uzunboylu düşündüm ve imkânı olmadığı kararını verdim. Herhalde bu Kontes hayli garib bir mahlûkmuş, eğer verdiğim haberlerin sana müfid olduğunu öğrenirsem çok memnun olacağım.»

— 10 —

Kanlı mendil

Farney kızkardeşinin mektubunu okuduktan sonra yazıhanesine girdi. Bir gün evvel Kleri görmek için Sen Lâzara gitmişti. Zaten bu ziyaretler artık hergün vuku bulmağa başlamıştı. Farney genc kızla karşıkarşıya olduğu zamanlar biraz kendine geliyor, ayrılınca onu düşünmekten başka birşey yapmıyordu. Bu hal herhalde bir avukatla müşterisi arasındaki münasebete benzemiyordu.

Genc avukat önceleri bunu Klere karşı duyduğu merhamete hamletmişti. Fakat sonra artık buna da imkân kalmamış, bu şiddetli alâkanın sebebini araştırmaktan vazgeçmişti.

Bir gün evvelki ziyaretinde Kler ona Madam Sûzanjın nasıl ve niçin geldiğini uzunuzadıya anlatmıştı. Farney Markizin genc kızı mavi peçeli kadına benzeyip benzemediği meselesi hakkında isticvab etmesine pek şaşmıştı. Hele onu Kontesin katili olmakla itham edenler bulunduğunu öğrenince hayreti bir kat daha artmıştı.

Markizi böyle birşeyle itham etmek için herhalde çok kuvvetli sebeb ve deliller mevcud olması lâzım geliyordu. Acaba bunlar neydi?

Genc avukat uzunboylu düşündüğü ve Markizin katil olması ihtimalini kabul etmediği halde gene bu ipucunu takibe karar verdi. Kler, Markizin vak'a mahallinde gördüğü kadına kat'iyyen benzemediğini söylüyordu. Maamafih Farney Markizle patronu Drumond arasındaki münasebeti derin derin düşünmekten ve Kontun iddialarını gözönünde tutmaktan kendini alamıyordu. Drumond Markizin babasını tanıyordu. Dostluk o zamandan başlamış ve Maksim Markizle evlendikten sonra bir kat daha samimileşmişti. Herhalde vaziyet çok karışıktı. Kont Drumondu Kontesin âşıkı ve katili olmakla itham ediyordu. Peki amma bu itham kavli mücerdden ibaretti. Ortada delil namına birşey yoktu. Kont bu delilleri niçin bildirmiyordu? Masum bir kızın hapisanede çürüdüğünü bildiği halde niçin söylemiyordu? Drumondun böyle birşey yapması mümkün müydü? İşte şimdi geçen günlerin vukuatı daha iyi aklına geliyordu. Kont istintak hâkiminin karşısında Drumondu görünce nasıl hayrete düşmüş ve nekadar hiddetlenmişti. Şimdi bunun sebebi anlaşılıyordu. Fakat Drumondun böyle birşey yapmış olması mümkün müydü?

* * *

Farney bunları düşüne düşüne işinin başına gitti. Masasına oturunca kızkardeşinin mektubunu çıkararak tekrar okumağa başladı. Mektub biterken Drumond da içeri girdi. Her zamanki gibi şık, her zaman olduğu gibi şen ve müteabbessimdi. Farneyi dalgın ve müteessir görünce gülmeğe başladı. *(Arkası yarın)*

Bugün :
2 nci sahifemizde: Siyasî icma - Avrupada harb tehlikesi.
3 üncü sahifemizde: Anadolu otları- Reşad Nuri Güntekin.
6 ncı sahifemizde: Spor haberleri.
7 nci sahifemizde: Askerlik bahisleri- Abidin Daver.
8 inci sahifemizde: Hikâye - Akından Akına tefrikası.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ 64206

Cumhuriyet

Onbirinci yıl sayı: 4088
İSTANBUL - CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi 24299 - 24290.
Salı 1 Birinciteşrin 1935

Hayat Ansiklopedisi 89 uncu cüzü çıktı

Habeş İmparatoru seferberliğin tatbikını geri bıraktı

Buna mukabil İtalya bütün Faşist kuvvetlerini seferber ediyor, İngiltere Fransa ile Akdeniz süel harekâtını müzakere etmektedir

Habeş seferberliğinin Cenevre ile anlaşılarak ilân edildiği söyleniyor, Japonyadan Habeşistana mühim miktarda silâh gönderildi

Londra 30 (Özel) — Habeş İmparatoru tarafından Uluslar Kurumu Başkanlığına çekilen ikinci bir telgraf İtalyan - Habeş anlaşmazlığı hakkında Uluslar Kurumu tarafından bir karar verilinciye kadar genel seferberlik emrinin ilân ve tatbik edilmiyeceği bildirilmektedir. Habeş İmparatoru «sırf barışa karşı bağlılığımın derecesini göstermek için imza ettiğim halde genel seferberlik emrini ilân ve tatbik etmemeğe karar verdim» demiştir.

İngiliz siyasal mehafilinde Habeş İmparatorunun bu ikinci telgrafına rağmen durumun değişemiyeceği kanaati vardır.

Adisababada halk hava hücumlarına karşı eşyalarını mahzenlere götürüyor

Adisababadan gelen haberlere göre, hali hazırda Habeşistanda 250 bin kişi silâh altında bulunmaktadır. Seferberlik emri ilân edildiği takdirde bu miktarın yarım milyona çıkacağı söyleniyor ise de, Habeşistan işlerile yakından alâkadar olanlar seferberlik ilân edilirse Habeşistanın bir milyon asker çıkaracağını temin etmektedirler. Yalnız cephane ve vesaiti nakliye azlığından hükûmet bir milyon askeri kullanamıyacağından ilk hamlede 750,000 askerle işe başlıyacaktır.

Habeşistanda diğer memleketler gibi askerler uzun talime ve doktor muayenesine tâbi tutulmadıkları için seferberlik çok kolay olacak, 48 saat zarfında 40 yaşına kadar bütün Habeşler hükûmetin emrine amade bulunacaklardır.

Kabile Başkanları bu hususta İmparatora teminat verdikleri gibi, İmparator da kabile kuvvetlerinin nerelere sevkedileceğini bütün kabile başkanlarına şimdiden bildirmiştir.

İtalyan tedbirleri

Habeşistanda devam eden süel hazırlıklara karşı İtalyanlar Eritrede ve Somalide mukabil tedbirler almaktadırlar. Son günler zarfında Eritre hududuna 30 bin İtalyan askerile 70 zırhlı otomobil daha gönderildiği Romadan bildirilmektedir. Resmî İtalyan mehafiline göre, harbin patlaması artık

(Arkası 9 uncu sahifede)

Arsıulusal İşlerde Türkiye

Muhtelif Avrupa merkezlerin bazı gazete ve ajansların şüphesiz bir deneme balon kabilinden yer bulabilmiş olan bir habe vaktinde ve daha ilk çıkarıldığı and Cumhuriyet lâzım ve lâyık olan bir ce vabla karşılamıştı. İngiltere ile İtalyan aralarının pek sert bir yöntemde a olduğu o sıralarda elbet hususî mahfillarla ortaya atılmış olan o habere e gûya bu iki büyük devlet arasındaki anlaşmazlık bir çarpışmaya gidil bu takdirde Türkiye gûya bütün siddetlerile İngiltere tarafında yer tutan ve bu macerada faal bir rol alacak Cumhuriyetin vaktinde pek iyi ve doğru olarak belirtmiş olduğu gibi bu ber tamamen uydurma bir haberdi, ve Türkiyenin kuvvetleri yalnız Türk etinin bekçisi olup bunların Türk sınırlarının çerçevesi dışında herhangi bir hizmete koşulması imkânını değil ihtimalini bile düşünmek abes olurdu. Bız barışın kıymetini herşeyden önce bildiği emniyetimizin korunmasında bulunduğumuz ve üzerlerine haklı bir kıskanclıkla titrediğimiz kuvvetlerimiz en ileri derecede önem verdiğimiz kendi emniyetimiz müdafaasile kadr... anmıştır. Kendisi ramızda dostluk muahedesi mevcud İtalya ile ise hususî surette görülmez zarurî herhangi bir hesab ve kitabımız yoktur. İtalya bize karşı dostluk şartlarını tamamile ve hakkile yerine getirdiği müddetçe bizden başka türlü bir muamele mukabele beklemez. Milletler Cemiyeti Paktının hükümlerini yerine getirmek meselesine gelince o tamamen ayrı bir vaziyet olup o hususta bir karar ve hareket almak için bizden önce meselâ başta olarak öyle devletler vardır ki onlar bize sıra gelinciye kadar şafakat İç ve dış kamoylarına (efkân umumiyelerine) karşı bu vaziyetin böyle pürüzsüz bir açıklıkla tekrar belirtilmesini la yersiz bulmuyoruz.

Milletler Cemiyeti Paktının arsıulusal barışı hak ve adalet temeline tamamen uygun olarak başat (hâkim) bir durum ve tutumla ileri götürebileceği elbet bizim de muvaffak olmasını bir samimiyetle dilediğimiz çok yüksek bir idealdir, ve biz Milletler Cemiyetine girmekle Paktın bize yüklettiği vazifeleri bilmiyor veya onlara riayette kusur etmeği düşünüyor değiliz. Dediğimiz o tamamen ayrı bir vaziyet olup Cemiyette üye olan bütün milletlerce elbirliğile tutulacak ve yürütülecektir. Şu İtalyan - Habeş anlaşmazlığında bile şimdiye kadar Türkiye Pakt hükümlerinin yürütülmesinde taassubl bir dikkat göstermekten geri durmamıştır. Bu hareketde sadece kendi vazifelerimizin icabını yerine getirmekte bulunuyoruz. Orada ki rollerimizin ifasında hiçbir tarafa yükseltilmiş herhangi derecesinde bir düşmanlık fikri bulunmadığını herkes kolaycakdir edebilir. Bu vaziyetle arsıulusal herhangi bir hâdiseye karşı filî bir hareket tasavvur etmimini yapmak arasında ise dağlar adar fark bulunduğunu istemez.

Milletler Cemiyetinin İtalyan - Habeş anlaşmazlığında takib ettiği edeceği usullerin daha ilk adımlarında bulunuyoruz. Önümüzdeki daha önemli safhalar için milletlerin fikirlerinin ne kadar karışık olduğunu ise pekâlâ görüp seçmek bahanesile daha büyük ve geniş bir savaşa meydan verilmemek. Ve bu genel bir mahiyet arzetmek ânı bulunuşun incelenmesini ve eğer bütülü bir ... gürültüsüz veya az kotarılma şeklini büyük devletler kendi izlerine almış bulunuyorlar. Aylardanberi ve hâlâ onun üzerinde işte bütün yorlar. Bilhassa Fransanın heyecanlı günlerin varlığile önayak olarak adeta bilmiyen düzü uğraşmakta bulunduğu derecemizde yoktur. Binaenaleyh bizim onun sonucunda milletler için bu çalışmanın ak birşey larını beklemekten başka yapılacak bir cihet bulunamamasında şaşılacak yoktur.

Pakt hükümlerinin yürütülmesinde 15 inci ve 16 ncı maddelerinin tatbikleri ilk defa tecrübe olunacak şeylerdir. Müşterek güven prensipine Fransanın daha fazla ilgi göstermek elbet bizi düşmez. Kaldı ki henüz Paktın dediğin madde- leri üzerinde bir karar almağa ağırılmış bulunmuyoruz. Eski bir ... atalar sözünün dediği gibi çaya varmadan çemlemekte mana yoktur.

YUNUS NADİ

(Arkası 2 nci sahifede)

Memel seçimi geri kaldı

Yeni hâdiseler çıktı ve Hitler de hududa gitti

İngiliz matbuatı, vaziyete ateş püskiiren Alman gazetelerile beraber Litvanyaya hücum etmektedir

923 te Alman askerleri Memele girdikleri zaman alınmış bir resim

Berlin 30 (Özel) — Yeni Memel kanunu esasisini hazırlıyacak olan 29 saylavı seçmek için dün Memelde başlıyan seçim bu sabah ta saat 8 de başlamış ve akşamın altısına kadar devam etmiştir. Bazı ehemmiyetsiz hâdiseler müstesna olmak üzere hiçbir ehemmiyetli hâdise olmamıştır. Dünkü seçim hakkında İngiliz elçisi tarafından Londraya gönderilen ilk rapor seçimin muntazam şekilde cereyan ettiğini bildirmiştir.

Bununla beraber, bugün bazı hâdiseler cereyan ettiğinden Litvanya kabinesi

(Arkası 6 ncı sahifede)

Selânikte çarpışmalar

Cumhuriyetçilerin mitinginde komünistler, cumhuriyetçiler ve kralcılar arasında kanlı müsademeler oldu

Atina 30 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Selânikte çıkan hâdiseler üzerine bu şehirde yapılan gerçin, Venizelistlerle komünistlerin Plastrası ve ölüme mahkûm ihtilâlcileri alkışlıyarak hükûmete karşı şarkılar söylediklerini meydana çıkarmıştır. Hükûmet, bunlara sükûnet tavsiye edince, Venizelistler ve komünistler jandarmalara karşı gelmişler ve Sofoulis ile komünist Passalidis balkona çıktıkları vakit daha büyük bir şiddetle bağırmağa ve küfretmeğe başlamışlardır. Bu hareketi doğru bulmıyan bir kısım halk, Venizelos taraftarlarile komünistlere hücum etmişlerdir.

Gazetelerin verdiği haberlere göre, aralarında Selânik Emniyet direktörü de bulunan 30 kişi hafifçe yaralanmıştır.

Atina 30 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Dün Selânikte cumurcu mitingi tertib edenler, liberal lider Sofoulisten sonra, sol partiler mümessili Passalidisin bu partiler namına söz alacağını bildirmişlerdi. Bunun sonucu olarak mutedil cumurcular böyle bir toplantıya iştirak etmekten çekinmişlerdir. Bazı göstericiler saat 17 ye doğru, Sofoulisle Passalidisin söylev verecekleri Cumuriyet meydanında toplanmışlardır. Şehrin türlü mahallelerinden gelen Venizelistlerle komünistler üç, dört bin kişilik bir kalabalık teşkil ediyorlardı.

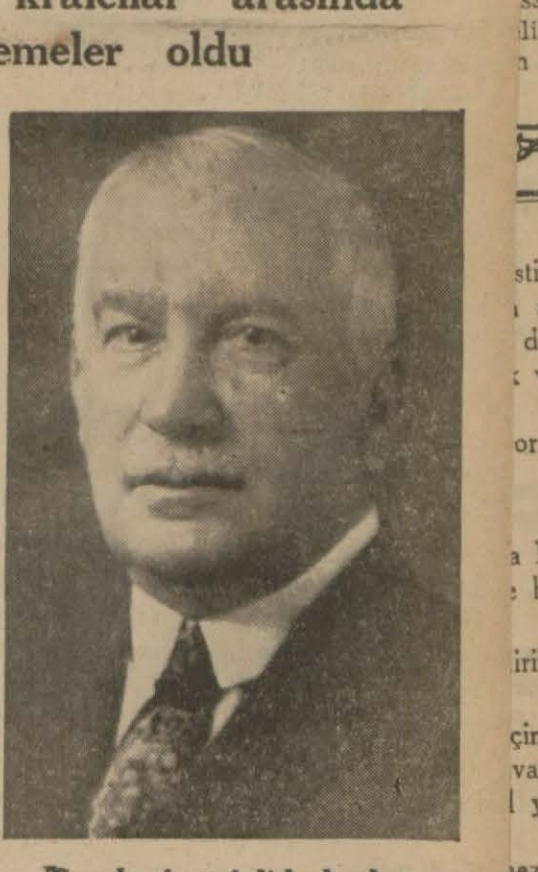

Cumhuriyetçi liderlerden M. Sofulis

Sofoulis ve Passalidis, liberaller kulübü balkonunda görününce, yan evlerin balkonlarına çıkmış olan halkla toplantıyı seyre gelen birçok yurddaşlar Venizelistlerle komünistleri tenkid ederek krallıktan yana gösterilerde bulun-

(Arkası 9 uncu sahifede)

Küçüklerin en büyük günü!

Koca bir yazdan sonra dün sınıflarına döndüler

Hepsi endişeli ve fazla ciddî. Sağa sola bakmıyorlar, sıra sıra dersaneye giriyorlar. Tam bu esnada yeniler arasında bir panik başladı

İlk okulda göğüs kabartıcı bir sahne: Mini mini yavrular bayrak marşı söylüyorlar

Daha sabah evden çıkarken bugünün İstanbulun küçükleri için çok mühim bir gün olduğunu hissediyorum. Üstkattaki apartımanın sevimli yavrusu merdivenlerden telâşlı adımlarla iniyor. Üstünde güzel bir önlük var. Simsiyah saçları, ütülü beyaz yakasile kutudan yeni çıkmış bir bebek kadar süslü... Selâm verip yanımdan geçiyor. Her zamanki gibi hatırımı sormağı ve benimle konuşmağı unutuyor. Aşağı kattaki kapıcı odasında da bir telâş ve heyecan var. Birşey tenbih etmek için pencereden içeri başımı uzattığım zaman içeride iki çocuğun siyah önlüklerini giymekle meşgul olduklarını görüyorum.

Bütün tatil ayları çıplak ayak kaldırımda koşup köpek ve kedileri taşlamakla vakit geçiren Mehmedin yüzünde harikulâde günlere mahsus bir mana var. Gözleri hali tabiisinden birçok kere büyümüş ve bir noktaya dikilmiş kendisile yaptığım şakalara kulak asmıyor bile. Annesi özür diliyor:

— Çocuğun telâşı var... Bugün mektebler açılıyor ya!.

Sokakları aylardanberi neşeli çığlıkları, çılgın koşuşlarile dolduran komşu çocukları nerede?..

Mektebe yeni başlıyan iki minimini sarılıb öpüşüyorlar

Sokaklarda rasgeldiğim temiz taranmış, itinalı giyinmiş, ve yüzlerinin çizgilerine bir durgunluk arız olmuş... Önlüklü bu çocuklar tatil zevkile azan, coşan öteki çocuklara hiç benzemiyor.

(Arkası 2 nci sahifede)

Kamutay açılıyor

Bugünkü ruznamede bazı lâyihaların ikinci müzakeresi var

Ankara 30 (Telefonla) — Kamutay bugün toplanacaktır. Ruznamede Moskova büyük elçiliğine tayin edilen Diyarbekir saylavı Zekâi Apaydının saylavlıktan istifasına dair olan tezkere ile bir defa daha müzakereye tâbi maddeler ve ikinci müzakereleri yapılacak lâyihalar ve bazı ölüm cezalarına aid mazbatalarla bazı saylavların masuniyeti teşriiyelerinin ilğâvı tezkereleri vardır.

Radyolardan gümrük alınmamasına dair takrir

Ankara 30 (Telefonla) — Edirne meb'usu Mecdi tarafından radyolardan gümrük resmi alınmaması hakkında verilen takrir, Bayındırlık Bakanlığı tarafından radyo işleri için hazırlanmakta olan lâyiha projesile birleştirilerek hep beraber müzakere edilecektir.

Berlin görüşmeleri

M. Gömböş bütün Alman devlet adamlarile mülâkatlar yaptı

General Gömböş ve General Göring bir arada

Berlin 30 (A.A.) — M. Gömböş birbiri ardısıra M. Schacht, M. Hess, M. Göebelsi ziyaret etmiştir. Bunlar çok kısa süren nezaket ziyaretleridir.

Berlin 30 (A.A.) — Baron fon Neurath, Macar Dış İşleri Bakanı onuruna

(Arkası 9 uncu sahifede)

Trakyada 5,000 ev yapıldı

Muradlıda büyük bir toplantı yaparak göçmen durumunu inceliyen Sağlık Bakanı dün Trakyadan gelerek Ankaraya gitti

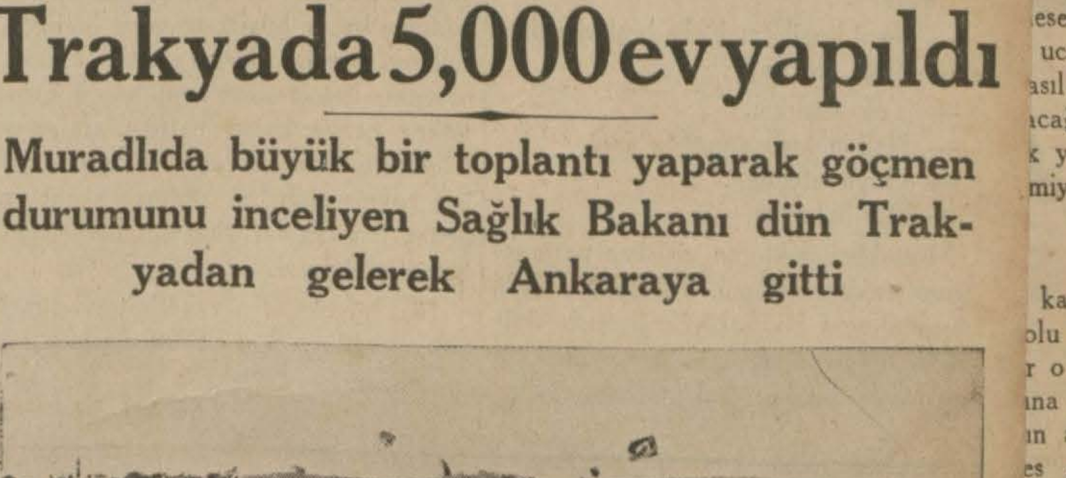

Trakyada yapılan göçmen evleri

Trakyaya yerleştirilen göçmenlerin durumlarını araştırmak için Muradlıya gitmiş olan Sağlık Bakanı doktor Refikle Sıhhiye Müsteşarı Hüsameddin, Hıfzıssıhha şubesi genel direktörü Asım ve İskân genel direktörü Faik dün sabah trenle şehrimize dönmüşler ve gene dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmişlerdir. Öğrendiğimize göre Trakya Genel Enspektörü Kâzım Dirik ve Trakya ilbayları dün Muradlıda Sağlık

(Arkası 6 ncı sahifede)

Küçüklerin en büyük günü!

Koca bir yazdan sonra dün sınıflarına döndüler

(Baştarafı birinci sahifede)

Evlerden çıkanlar birbirlerini terbiyeli terbiyeli selâmlıyorlar.

Bu önlüklü çocukların bir çoğunun yanında büyük insanlar da var... Hepsi aşağı yukarı ayni cihete doğru gidiyorlar. Bizim semtimizin ilk mektebi olan Onbeşinci mektebe doğru.

Çınar sokağı şimdiden geçen seneki manzarasını almış, bütün seyyar satıcılar; bisküitçiler, şokolacılar, ufak tablalarını meşherde gibi dizmişler. Geçen sene görürdüm: Çocukların hepsi mektebe giderken bu tablaların başında dururlar ve alışveriş yaparken saatlerce konuşur, ve muhabbet ederlerdi. Halbuki bugün içlerinde bu güzel kâğıdların içine sarılmış parlak şekerlere, şu yaldızlı kutulara hiç rağbet eden yok.. Her biri endişeli ve fazla ciddî... Sağa sola bakmıyorlar. Geniş caddenin kaldırımlarında ufak, fakat telâşlı adımlarla ilerliyorlar.

Onbeşinci mektebin anneler tarafından parmaklığı kapatılmış kapısının önündeyim:

— Müsaade eder misiniz?

Besbelli bugün ilk defa olarak yavrularını mektebe getirmiş olan anneler, bu kapıdan ayrılamıyorlar, isteksiz, isteksiz bana yol veriyorlar.

Çok güzel ve yeni bir mekteb olan Onbeşinci mektebin bahçesi bir mahşer yeri. Adım atılmıyacak kadar dolmuş.. Bu küçük bahçede yavrular, bütün sene nasıl oynıyabilecekler?...

Gümüşi önlüklü çocuklar yanyana dizilmişler. İçlerinde en büyükleri on üçü geçkin değil, küçükleri de bir küçük parmak kadar minimini. Bahçeyi dolduran çocuk kalabalığını elindeki defterlere göre çağırıp sınıflarına ayıran bayan direktör bize müsaade veriyor, çocukların arasında dolaşıyoruz. Tatildenberi henüz birinci defa olarak birbirlerini görmüş olan iki küçük kız sevincle birbirlerine sarılmışlar, öpüşüyorlar.

Kendisine bu sene mektebe kaydedilen yenileri görmek istediğimizi söylediğimiz genc bir öğretmen çocukların ellerindeki küçük kâğıdlara bakarak bize birbirinden güzel dört yavru getiriyor. Bunlardan ikisi kız, ikisi erkek. Küçük kıza ismini soruyorum:

— Nuriye efendim! diyor.

— Nuriye mektebe başladığın için seviniyor musun?

— Evet efendim.

— İçinde bir korku var mı?

— Hayır efendim, hiç mektebden korkulur mu?..

— Dreslerine çalışacak mısın?

— Çalışacağım efendim..

— Peki büyüyünce ne olacaksın?

— Büyüyünce ben de öğretmen olacağım efendim. Başkalarına ders öğreteceğim.

Mektebe ilk girdiği gün istikbalini bu kadar iyi tayin etmiş olan küçük kızın çenesini okşuyorum, yanımdaki zeki ve sevimli bakışlı bir başka yavruya dönerek:

— Ya senin adın nedir oğlum? diyorum.

— Fikret, diyor.

— Sen de bugün mektebe giriyorsun öyle mi?.

— Evet efendim.

— Sen bakalım büyüyünce ne olmak niyetindesin?

— Ben doktor olacağım, hastalara bakıp iyi edeceğim.

— Doktorluk için çok okumak lâzım geldiğini biliyor musun?

— Biliyorum efendim. Ben de çok okuyacağım.

— Nasıl bugün mektebe başladın diye telâşın filân var mı?

— Yok efendim.

— Kalbin hızlı çarpıyor mu?

— Hayır efendim.

— Dur bakayım.

Müstakbel doktorun göğsüne parmaklarımı yaklaştırıyorum. Küçücük kalbi avuca alınmış bir kuş yüreği gibi öyle telâşlı, telâşlı atıyor ki!.. Yenilerden bir tanesi daha bize istikbal projesini söylüyor:

Bu süslü esmerin içinde nasıl bir facia geçiyor ki böyle gözlerini uğuştura uğuştura ağlıyor?

— Zabit olacağım!

Ve hakikaten dürüst ve azimkâr çizgili çehresinde bir asker yüzünün ifadeleri var...

***

Şimdi sıralar dizilmiş, Nişantaşın zengin apartımanlarının çocuklarile Meşrutiyet mahallesinin fakir ve mütevazı evlerinin çocukları tam bir arkadaşlık ve müsavat içerisinde yanyana duruyorlar. Tertemiz giyinmiş bir yavrunun yanında çıplak ayaklarına ağabeysinin kundura - larını geçirmiş, yamalı pantalonlu erkek bir çocuk. Beyaz kordelâlı şu güzel kızın arkasında onun kadar güzel fakat basma elbiseli bir başka kız var.

Dizilen sıralardaki talebeler sınıflara girmeden evvel bir arkadaşları tarafından tutulmuş bayrağın önünde bir bayrak marşı söylüyorlar. Sonra sıralar arka, arkaya sınıflara yollanıyorlar.

Ve tam sıralar sınıflara girerlerken işte yeniler arasında panik başlıyor.. Mavi krepdöşen elbiseli süslü bir esmerin içinde kimbilir nasıl bir facia oluyor ki dudakları büzülerek gözlerini parmaklarile uğuştura uğuştura ağlıyor!

Yanımdaki genc bir öğretmen bana anlatıyor:

— Bizde malûm ya ailelerde bir âdet vardır. Çocukları ya doktor veya mekteble korkuturlar. Çocuk bir yaramazlık edince: «Sen yap.. yap ta bunları mektebe gidince görürsün» diye tehdid ederler. Ve bu yavrular mektebe ilk geldikleri gün mektebi korkunc bir yer zannederek telâş içerisindedirler. Sıraya dizilince ağlarlar, Düdük çalınınca ağlarlar. İşte bu da onlardan biri olacak. Bu sene ondan başka ağlıyan yok...

Fakat bir hıçkırık sesi bu sözü tekzib ediyor. Gene ilklerin arasında bir başka kız ağlıyor.

— Ne var.. Niye ağlıyorsun?

— Yakamı kaybettim.

Öğretmen bana dönerek gülüyor:

— Daha içeri girmeden yakasını kaybetti. Bu sene onunla işimiz var... Pek dağınık birşey olacak!

— Fakat dikkat ediyorum, diyorum, eskilerin arasında da ağlıyan var. İşte ön sırada bir tane daha!..

Çocuğa duyurmamak istiyen öğretmen kulağıma fısıldıyor:

— Onun ikmali var da heyecan içerisinde!..

***

Bin yüz talebe ikişer ikişer kâh şu kapıya, kâh bu kapıya doğru kayıyorlar ve nihayet biraz evvel kalabalıktan küçücük görünen bahçe büyük ve geniş önümüzde açılıyor. Ve çocukların tatil aylarının oyunları üzerine sınıfların kapısı kapanırken bahçe kapısı hafifçe aralanıyor. Mektebin daha ilk açıldığı gün derse geç kalmış olan bir yaramaz ayaklarının ucuna basarak bir yan kapıdan mekteb binasına dalıyor.

Bizi büyük bir nezaketle teşyi etmekle meşgul olduğu için bayan direktör onu görmüyor.

SUAD DERVİŞ

Arsıulusal işlerde Türkiye

(Başmakaleden devam)

Bütün bu makul ve mantıkî düşünceler de gösterir ki Türk kuvvetlerinin güya şu veya bu safta yer alacaklarına dair olarak bazı Avrupa merkezlerinden uçurulmuş olan balonların ne aslı vardır, ne de astarı. İlk ve son maksadları Türk vatanı hak ve menfaatlerinin müdafaasından ibaret olan Türk kuvvetleri bu kadar hafiflikle rasgele her maceraya atılıverecek elemanlar değildirler. Bu türlü rivayetler herhangi bir iyiliğe yaramaktan ziyade zaten yeter derecede karışık olan vaziyeti daha ziyade karıştırabilirler. Onun için Cumhuriyetin yaptığı gibi onları her çıktıkları zaman ve mekânda derhal yalanlıyarak hiçliklerine indirmek çok önemli bir vazifedir. En ufak şüpheye mahal kalmamak üzere vaziyeti bu suretle bir daha belirttikten sonra hükûmetimizi o türlü şayialara karşı uyanık bulunmağa ve her çıktıkları anda onları hemen süratle yalanlıyarak herhangi derecesinde bir tesir yapmalarına meydan vermemeğe davet ederiz.

YUNUS NADİ

Şehir ve Memleket Haberleri

Hazır ilâçlardan istihlâk resmi

Yeni nizamname dün İlbaylığa bildirildi

İspençiyari ve tıbbî müstahzarlar nizamnamesinin 13-9-935 tarihinden itibaren mer'iyete konulmasına İcra Vekilleri heyetince karar verilmiş ve nizamname de İlbaylığa tebliğ olunmuştur.

Buna göre Türkiyenin içinde ve dışında yapılan ve getirilen tıbbî ve ispençiyari müstahzarlar istihlâk resmine tâbi olup yirmi beş kuruşa kadar olanlarda bir, ellide iki, yüzde üç, yüz kuruştan fazla olanlarda beş kuruştur. Resim pul yapıştırılmak suretile alınır. Pullar Malsandığından alırlar. Pul yapıştırmadan müstahzar çıkarmak yasaktır. Dışarıdan getirilmesine izin verilmiş olan müstahzarlar için Sağlık Bakanlığınca ilgili tüccarlara istekleri üzerine (ısmarlama izin kâğıdı) verilir ve bunun üzerinden pul resmi alınır. Bu mallar gümrük muamelesi bittikten 48 saat sonra gümrükten çıkarılmasına müsaade edilir ve pul yapıştırılmıyan müstahzarat satışa çıkarılamaz. Bu pulların memleket dışındaki fabrika tarafından - nizamnameye uymak şartile - yapıştırılması mümkündür. Sağlık Bakanlığı memurları ecza deposu ve eczanelerde yaptıkları araştırmalar sonunda pulsuz veya noksan pullu müstahzara rastladıkları takdirde tutulacak zabıt varakasından bir nüshası da mahallî malsandığına tevdi ederler. Tıbbi ve ispençiyari mustahzarların perakende satış fiatleri alâkadarlara Sağlık Bakanlığınca bildirilir. İstihlâk resmi verilmeden ticarete çıkarılan gerek Türkiye içinde yapılmış, gerek dışarıdan getirilmiş müstahzarlara vaziyet edilerek cezaen üç kat resim ve tekerrürü halinde sahibinden başkaca yirmi beş liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezası alınır.

Tahlil sonucunda formüle muvafık olmadığı anlaşılan müstahzarlara dahi vaziyed olunarak muhakeme neticesinde yok edilir, sahibinden 50-500 lira ağır para cezası alınır ve tekerrürü halinde yapma veya sokma izni geri alınır. Ruhsatsız olarak müstahzar yapıp satan veya sattıranlardan yapmağa salâhiyetli olanlardan 50-200 ve salâhiyeti olmıyanlardan 200-500 liraya kadar ağır para cezası alınır ve müstahzar yokedilir. Dışarıdan getirmişse ayrıca kaçakçılık kanunları da tatbik olunur. Bu nizamnamenin neşri tarihinden bir ay sonra ecza depolarında ve eczanelerdeki bütün müstahzarat pullanmış olacaktır.

MÜTEFERRİK

Finans Bakanı Ankaraya gitti

Şehrimizde bulunan Finans Bakanı Fuad Ankaraya dönmüştür. Finans Bakanının Ankarada bir iki gün kaldıktan sonra doğu illerinde bir inceleme dolaşması yapacağı söylenmektedir.

Kadıköy - Gazhane hattı bugün açılıyor

Kadıköyle Gazhane arasında yapılmakta olan tramvay hattı bitmiştir. Bu hat bugün törenle açılacaktır. Kadıköy iskelesinden Gazhaneye kadar işliyecek olan bu tramvaylar Altıyolağzı, Söğüdlüçeşme, Köprü yolunu takib ederek Gazhaneye gideceklerdir.

Ziraat Bankası memurlarına avans verildi

Ziraat Bankası, memurlarına kışlık odun, kömür ihtiyaclarını temin etmek üzere yarmışar maaş avans dağıtmıştır. Bu para memurların maaşlarından taksitle kesilecektir.

Buğday alım satımındaki yolsuzluk tahkikatı

Buğday alım satımında yapılmış olan yolsuzluk araştırmalarına aid fezlikenin Devlet Şûrası tarafından bozulduğunu yazmıştık. Tahkikat evrakı Banka Genel Direktörlüğüne geri verilmiştir. Bugünlerde yeni bir tahkikat heyeti teşekkül edecek ve bu heyet İstanbula gelerek işi Devlet Şûrasının bozduğu noktalardan tekrar ve daha esaslı şekilde araştıracaktır.

Polis ikinci şube muavinliği

Bundan altı ay evvel Vekâlet emrine alınan Emniyet Direktörlüğü ikinci şube direktör muavini Sabri, dün eski vazifesine başlamıştır.

Fırtına dindi

Birkaç gündenberi dış denizlerde devam eden karayel fırtınası dinmiştir. Bu yüzden inkitaa uğrıyan küçük merakibin seferleri de intizamını bulmuştur.

Sürekli yağmur ve fırtına yüzünden Marmara sahillerile İstanbul arasında nakliyat yapan motörlü vesait sığındıkları limanlardan çıkmışlardır.

Dün limanımıza Bandırma, Erdek, Mudanya ve Karamürselden motörle bol miktarda sebze ve taze yemiş gelmiştir.

Doğru değil mi?

Bu talebeleri başıboş bırakmaktansa!

Bu sene Üniversiteye girmek için olgunluk imtihanına tâbi tutulan lise mezunlarından bazıları bir dersin sözlüsünden veya yazılısından muvaffak olamadığı için Üniversiteye girmek hakkını kaybettiler. Bu talebeler liseden mezun oldukları için tekrar liseye dönemezler. Tahsillerini bitirmedikleri için memur olamazlar, asker olamazlar. Olgunluk imtihanını veremedikleri için de Üniversiteye giremezler. O halde ne yaparlar ve ne yapsınlar?

Genclerin mükemmel ve eksiksiz yetişmeleri için çok ince tedbirleri almağa çalışan Kültür Bakanlığı bu genclerin tekrar imtihana girinceye kadar bir sene işsiz güçsüz, mektebsiz, başıboş gezmelerinin fena neticelerini de hesablamış mıdır? Eğer düsünmüsse nasıl tedbir almıştır?

Bize kalırsa en hayırlı tedbir bu genclerin tahsillerini yarıda bırakmamaları için geçen senelerde olduğu gibi Üniversiteye alınmaları, muvaffak olamadıkları dersin imtihanını da gelecek sene vermeleridir, diyoruz;

Doğru değil mi?

Öğretmen Lütnerin hayatı kurtuldu

Cani talebe Bürhan henüz yakalanamadı

Yaralı öğretmen Lütnerin hastanedeki hali

Evvelki gün şehrimizde bir cinayet olmuş, bir talebe hocasını ağır surette yaralamıştı.

Dün vak'a üzerinde incelemerle bulunan arkadaşımız yeniden birçok malûmat elde etmiştir.

Muallim Lütneri yaralıyan Bürhan, bundan üç sene evvel Karaağacda Necatibey Şehir yatı mektebinden mezun olmuş ve Kabataş Lisesinde okumağa başlamıştır. Mektebde işi daima haylâzlık ve tenbellik etmekle geçmiş ve neticede 7 dersten sınıfta kalmıştır. Mektebde 448 Bürhan denildiği zaman herkes yaka silkermiş. Bir aralık Eskişehir ve İzmite giden Bürhan, oralarda da rahat durmamış ve sabıkalılar arasına karışmıştır. Mektebde bir gün hırsızlık olmuş, herkes bu çocuktan şüphe ettiğinden Beşiktaştaki evi aranmış ve bir bavul içinde çalınan eşyalar bulunmuştur.

Muallim Lütner zengin olduğundan Bürhanın paraya tamaen bu cinayeti işlediği zannolunmaktadır. Fakat diğer kuvvetli bir ihtimale göre de sınıfta kalan talebelerin Bürhanı teşvik ederek bu işi yaptırdıkları söylenmektedir. Fakat bunlar hep farziyeden ibarettir.

Emniyet ikinci şubesi meseleye el koymuştur. Bu şubenin muktedir memurları birçok katilleri çok çabuk yakaladığına göre cani çocuğun da yarına kadar yakalanacağı muhakkaktır. Ve ancak Bürhan yakalandıktan sonra cinayetin hakikî sebebi anlaşılacaktır.

Dün kendisini hastanede gören arkadaşımıza muallim Lütner Tüzün, dün yazdığımız gibi vak'ayı anlatmış ve şunları ilâve etmiştir: «Ben Alman değilim, bir Türküm!»

Yaralının hayatı kurtarılmıştır. En ağır yarayı kulağından giren bıçak açmıştır. Bu yara kulaktan başlayıp taciğerlerine kadar gitmektedir. Eğer bıçak bir santim daha batmış olsaydı kıymetli muallim ciğerlerinden de yaralanmış olacaktı. Muallim Lütnere geçmiş olsun deriz.

VİLÂYETTE

Kış saati başladı

Bugünden itibaren dairelerde kış çalışma saatlerine başlanmıştır. İşyarlar sabahleyin saat dokuzdan on ikiye kadar, on üçten saat 17 ye kadar çalışacaklardır.

MALİYEDE

Maaş bugün veriliyor

Memurların birinciteşrin aylıkları bugün tevzi edilecektir.

Dün bütün okullarda derse başlandı

Üniversite de bugün törenle açılıyor

Bütün okullarda, dünden itibaren derslere başlanmıştır. Lise ve Ortaokullarda, ilk gün olmak itibarile dün ders yapılamamış, talebenin sınıflara taksimi, yeni şubelerin açılması işlerile meşgul olunmuştur. Açıktaki talebenin okulsuz kalmaması için Kumkapı ve Ortaköyde açılan iki yeni okuldan başka lise ve ortaokullarda da yeni şubeler açılmıştır.

Talebelerin sınıflara dağıtılması işleri bir iki güne kadar ikmal edilmiş olsa bile kolay kolay tedrisata başlanılamıyacaktır. Zira gerek ilk, gerekse ortaokul kitablarının birçoğununda tadilât yapılmış ve bu tadilâtla basılmaları için bundan birkaç gün evvel emir verilmişti. Bu itibarla ancak ilkteşrinin on beşinden sonra tam mânasile tedrisata başlanabilecektir.

İlkokul kitab listesine bu sene gramer konmamıştır. Gramer kitablarının listeye ithal edilmemesi, öğretmenleri, bu dersin okutulup okutulamıyacağı hakkında şüphelere düşürmüştür. Bunun için birçok okul direktörleri bu işi Kültür Direktörlüğünden sormuşlardır.

Dün bütün ilkokul direktörlerine bildirilen bu seneki kitab listesinde dördüncü sınıftan itibaren talebenin (türkçeden osmanlıcaya), (osmanlıcadan türkçeye cep kılavuzu) ismile ikişer de lûgat kitabı alması mecburî kılınmıştır. Buna mukabil diğer birçok kitabların tedariki isteğe bırakılmıştır.

Üniversitenin açılışı

Üniversitede bütünleme yoklamaları dün bitmiş olduğundan bugün törenle açılacaktır. Rektör Cemil Bilsel bir söylev vererek Üniversitenin bir yıllık çalışmasını ve elde ettiği sonuclarla önümüzdeki yılda tatbik edilecek programı anlatacaktır.

Rektörden sonra ilk dersi profesör Âkil Muhtar verecektir.

Derslere yarın sabahtan itibaren başlanacaktır.

Çamlıca Lisesinin talebeleri dağıtıldı

Çamlıca Lisesi, Kültür Bakanlığı tarafından verilen bir emir üzerine lâğvedilmiştir. Bu lisenin böyle anî ve tedrisatın tam başlıyacağı bir sırada lâğvedilmesi, hem çocuklarla bu okulda olan babaları, hem de okulun bulunduğu bölgeyi çok müteessir etmiştir. Okul yedi senedenberi yalnız elli iki talebe ile tedrisat yapmakta idi. Bu ders senesi hazırlıklarına başlanırken sırf okulun yaşamasını temin etmek gayesile yatılı talebe kadrosuna yeniden yüze yakın talebe ilâvesine karar verilmişti. Hatta birçok talebe velileri de ücretli olarak çocuklarını bu okula yazdırmışlardı. Bakanlık okulun lâğvını emredince buradaki yatılı talebe Erenköy Kız Lisesine nakledilmiş, diğer talebeler de başka okullara dağıtılmıştır. Direktör de dahil olmak üzere öğretmenleri olduğu gibi Gazi Osmanpaşa Ortaokuluna verilmiştir.

KÜLTÜR İŞLERİ

Yeni orta okul kadroları

Yeni açılan orta okul kadroları hakkında Bakanlıkla konuşmak üzere Ankaraya gitmiş olan İstanbul Kültür Direktörü Emin dün şehrimize dönmüştür. Emin, yeni okulların öğretmen ve direktör kadrolarını da beraber getirmiştir. Bu kadrolara göre Kumkapıda yeni açılan orta okul direktörlüğüne bu sene için ilk okutma enspektörlerinden Mehmed Ali tayin edilmiştir. Gazi Osmanpaşa lisesi direktörü Nail de Ortaköyde açılan orta okula nakledilmiştir. Onun yerine, lâğvedilen Çamlıca orta yatı okulu direktörü Emin tayin edilmiştir. Öğretmenlere aid kadro henüz kısmen gelmiş bulunmaktadır. Yeni açılan her iki okul da bir hafta sonra tedrisata başlıyacaklardır.

ŞEHİR İŞLERİ

Cumhuriyet bayramına hazırlık

Cumhuriyet bayramının programını yapmak üzere İlbay Muhiddin Üstündağın Başkanlığında yarın bir komisyon toplanacaktır. Komisyon, Cumhuriyet Halk Partisinden, Kumandanlıktan, Ticaret Odasından, Şarbaylıktan, İlbaylıktan, Deniz Ticaret Direktörlüğünden, Tecim Odasından gönderilecek delegelerden teşekkül edecektir.

İstanbulun Kurtuluş günü programını yapacak olan komisyon da bugün Şarbaylıkta toplanacaktır. Komisyon geçen seneki programdan da istifade ederek akşama kadar bu hususiaki işini bitirecektir.

Kurtuluş bayramı için Halkevi de zengin bir program hazırlamaktadır. O gece Halkevi büyük bir balo verecektir.

Siyasî icmal

Avrupada harb tehlikesi

Habeş meselesi hem bir Afrika muharebesi, hem de bir dünya harbi doğuracak bir şekil aldı. Afrika muharebesi şeklini alması, Habeş İmparatorunun umumî seferberlik ilân etmesinden ileri geliyor.

Hattıüstüva memleketlerine mahsus tufanı andırır yağmurların arkası kesildiğinden ve yollar kuruduğundan askerî harekât için en uygun mevsim artık gelmiştir.

Bu müsaid havalarda seferberlik yapılıp hududlara asker yığılabilir. İtalyanlar da senenin en uygun olan bu mevsiminde tozdan ve susuzluktan pek sıkıntı çekmeksizin askerî harekât yapabilirler. Habeş İmparatoru Milletler Cemiyetine bakarak gafil avlanmamak için her türlü askerî tedbirleri almağa lüzum gördüğünden seferberlik ilân etmiştir. Bu suretle toplıyabileceği kuvvetlerin miktarı bir milyonu bulacaktır. Bu kuvvetin tecavüzî eslihası mükemmel olmasa da tedafüî levazımı mükemmeldir. İngilizler Sudan üzerinden Habeşistana süratle ve yüz binlerce gaz maskesi göndermişlerdir. Her halde Habeş ordusunun zehirli gazlerle imhası ihtimali bertaraf olmuştur. Habeş ordusunun müdafaa kuvvet ve kabiliyetinin yüksek olması bu Afrikadaki müstemleke harbinin çok uzun sürmesine sebeb olacaktır.

Afrikada ne zaman ve nasıl biteceği belli olmıyan bir muharebe, tecavüz İtalya tarafından yapılarak başlamak üzere iken, hâkim vaziyeti alan Uluslar Kurumunun, iktısadî ve malî ve yahud askerî tedabiri zecriyeye karar vermesi yüzünden Avrupada ayrıca bir harb patlaması pek muhtemeldir. M. Musolininin son beyanatında şu sözler dikkate şayandır:

«— İtalyanların hakkı hayatı vardır. 1952 senesinde İtalyanın nüfusu elli milyonu bulacaktır. İtalyayı genişlemekten menederek galeyana ve akabinde de feveran ve infilâla gelmesi mi isteniliyor? Biz İngiliz İmparatorluğunun inkişafını nümune tutacağız. En iyisi İngiltere İtalyayı genişlemek istiyen diğer devletlere yaptığı gibi serbest bırakmalıdır.»

Bu sözler İtalyanın neye mal olursa olsun genişlemeğe karar verdiğine şüphe bırakmıyor. İhtimal İtalya kabinesinin İngiltere ile müzaker etmek istediği de budur.

İngiltere ise Milletler Cemiyeti müzakeresinin kat'i safhaya gelmesinden sonra İtalya ile ayrı müzakerede bulunmasına ve bilhassa Habeşistanın zararına genişlemesine razı olmasına imkân yok gibidir. Binaenaleyh zecrî tedbirlerin tatbiki icab edecektir. Bunu devletler elbirliğile tatbik edeceklerse de yükün ağırlığı İngiliz donanmasına ve hava kuvvetine düşecektir. İtalya mukabelede bulunacağı anlaşılıyor. Binaenaleyh Habeş meselesi yüzünden bir de Avrupada bir harb çıkmak üzeredir.

Afrikada ve Avrupanın ortasında iki türlü harbin alâmetleri belirdi bir zamanda Avrupanın şarkında havanın derecede kararsız. Litvanya büyük devletlerin mümessilleri nezareti altında yaptırmakta olduğu seçimde haksızlık yapılmadığını isbat için seçim müddetini uzattı. Fakat Almanyanın itimadsızlığı ile olmadı. M. Hitler birdenbire Metz hududuna gitmiştir. Bu gidiş şüphesiz bir nümayiş içindir. Almanyanın muhaleye hazırlandığını ilândır. Avrupanın şarkında da harb alâmetlerinin bedi - ğine artık hükmolunabilir.

MUHARREM FEYZİ TOKAY

ADLİYEDE

Şeyh Musanın muhakeme

Valide Hanında bir odada bazı mseleri başına toplıyarak dini alet ede suretile halkı inkılâb aleyhine teşvikçile Ağırceza mahkemesinde muhake edilmekte olan İran tebaasından Şeh Musanın davası dün bitmiş; iddia mamı suçlunun cezasını istemiştir. Suçlukili de müdafaasını yaparak beraet eğinde bulunmuştr. Karar verilmek üe dava başka güne kalmıştır.

Bir sahtekâr yakalandı

Bekir adında biri gümüş bir meciçeyreğini altın suyuna batırarak liraline koymuş ve dün Köprü üzerinde tedüf eylediği Abdullah isminde bir kölüye bunu dokuz liraya satmıştır. Fakbiraz sonra Abdullah aldatıldığını anlayarak polise müracaat etmiş ve Bekyakalanarak müddeiumumiliğe gönderilmiştir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	yoktur

SON HABERLER...

TELEFON TELGRAF ve TELSİZLE

Yunanistan yüksek müdafaa kurulunun kararı

Memleketin birinci derecede ihtiyacı olan şeylerin, şimdiden tedariki çarelerine baş vurulacak

Atina 30 (Özel) — Başbakanın başkanlığı altında toplanan yüksek müdafaa kurulu saatlerce süren müzakerede bulunmuştur.

Bu müzakerede, bugünkü arsıulusal durumun muharebeye müncer olması ihtimaline mebni hükûmetin almak istediği ekonomik tedbirlerin tatbiki hakkında kararlar alınmıştır.

Resmî bildiriğlere göre hükûmet, memleketin bitaraflığını muhafaza edebilmesini elde etmek mecburiyetinde olduğundan bu siyasanın tatbiki için lâzım gelen tedbirleri almış ve almakta bulunmuştur. Ayni bildiriğlere göre, memleketin birinci derecede ihtiyacı bulunan şeylerin bir muharebe halinde deniz nakliyatının zorluklarını düşünerek şimdiden tedariki çarelerine başvurulmuştur.

Cenevrede bulunan Dış Bakanından hükûmete gelen telgraflarda Uluslar Kurumunun son toplantısından önce Balkan ve Küçük Andlaşma devletlerinin daimî kurulları ayrı ayrı toplanarak Cenevre müzakerelerinin aldığı şekli tetkik ettikten sonra her iki kurul da ayni neticelere varmış, Balkan Andlaşması tarafından Tevfik Rüştü Arasın ve Küçük Andlaşma namına da Tituleskonun Beşler komitesi raporunun, Uluslar Kurumu temel yasasından fazla ileri gitmiş olduğunu kurulun genel toplantısında da beyan ettikleri bildirilmiştir.

Misafir Rumen süel uçmanları

Dün sabah Ankaraya gittiler ve karşılandılar

Ankara 30 (A.A.) — Havaların müsaadesizliği yüzünden iki gündenberi İstanbulda bulunmakta olan Rumen süel uçakları bugün saat 8,18 de Yeşilköy uçak alanından hareket etmişler ve beş avcı uçağından mürekkeb bir hava filomuz tarafından Mihalıcık üzerinden karşılanarak saat 11,25 te Ankaraya gelmişler ve uçak alanına inmeden önce kendilerini karşılıyan tayyarelerimizle birlikte şehir üzerinde bir uçuş yapmışlardır.

Rumen ve Türk bayraklarile süslenmiş olan sahada Sü Bakanlığı hava müsteşarı Celâl, Genel Kurmay Başkanlığı hava müsteşarı muavini Mecid, Türk Hava Kurumu Başkan muavini Feridun, Rumen elçisi ve elçilik ileri gelenlerile hava sınıfımıza mensub subaylar tarafından karşılanmışlardır. Sayın konuklarımız Ankarapalas ve Belvüpalasa misafir edilmişlerdir.

Mareşal Fevzi misafirleri kabul etti

Ankara 30 (A.A.) — Bu sabah şehmizie gelmiş olan Rumen süel uçakçıları saat 16 ve 16,30 da beraberlerinde mihmandarları olduğu halde Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak ve Sü Bakanı General Kâzım Özalp tarafından kabul edilmişlerdir.

Ankara 30 (A.A.) — Bu akşam saat 20 de Anadolu kulübünde hava müsteşarlığı tarafından Rumen uçmanları onuruna bir şölen verilmiştir.

Giresunda büyük bir fırtına oldu

Birçok motör ve mavna battı, 17 kişi boğuldu

Giresun 30 (A.A.) — Bu akşam hızla esen yıldız rüzgârı denizde, karada büyük fırtına yaptı. Birçok hasaratı ve insanca zayiatı mucib oldu. Limanda demirli bulunan üç yük motörü, 3 yelkenli ve 4 mavna battı. Tayfalarından 17 si boğuldu. 6 sı sahilden halat atılmak suretile kurtarıldı. Diğer vapurlar ise en yakın limanlara sığındılar. Karada telgraf ve telefon hatları kırıldı. Ağaclar devrildi. Vilâyetin her yerle telgraf muhaberesi durdu. Büyük dalgalar sahilde serili fındıkların bir kısmını alıp götürdü. Sahildeki fındıkların üzerinde uyumakta olan iki hamalı deniz aldı. Bunlar da güçlükle kurtarıldı. Zayiat ve hasaratın hakikî miktarı henüz tesbit edilemedi. Fırtına şiddetle devam etmekte, büyük dalgalar sahilleri şiddetle dövmektedir.

Bafra 30 (A.A.) — Yeni alınan malûmata göre Alaçam su baskınından 30 tütün salaşı, 15 samanlık ve bir kârgir değirmen bendi yıkılmış, 3 kadın, iki erkek denize sürüklenerek boğulmuşlardır. Hayvan zayiatı çoktur.

Bolu 30 (A.A.) — Bolu ve civarına 3 gün aralıksız yağmurlar yağmıştır. Boludan görünen Cele tepesine bu yılın ilk karı düşmüştür. Beş ay kuraklığa karşı üç gün aralıksız yağan yağmurlar yüzünden köylünün sevincine payan yoktur. Çiftçiler bugün ilk güneş altında hemen tarlalarında çalışmağa koyuldular.

Fındık kongresi

Ankara 30 (Telefonla) — Önümüzdeki pazartesi günü toplanacak olan fındık kongresinin ruznamesi hazırlanarak alâkadarlara gönderildi. Toplantıda fındık nizamnamesinin de tetkik edileceği anlaşılıyor. Bundan başka bazı tacirlerin müstahsil aleyhine ucuz fiatlerle dış piyasalara alivre satış yapmaları işi de görüşülecektir.

Diğer taraftan fındık müstahsilinin teşkilâtlandırılması yolunda da önemli kararlar alınacaktır.

Bir transatlântik karaya oturdu

Nevyork 30 (A.A.) — Nevyorktan Antil adalarına gitmekte olan ve gelecek ayın 4 ünde Nevyorka gelmesi beklenen 24,000 tonluk «Rotterdam» gemisi, Kingstonun 60 mil kadar uzağındaki Marantkys kayalıklarına oturmuştur. Roterdam, şimdilik tehlikede olmamakla beraber, civardaki gemilere imdada koşmağa hazır bulunmalarını bildirmiştir.

Uludağa kar yağıyor

Bursa (Özel) — Uludağdan telefonla haber aldığıma göre dün sabah başlıyan yağmurdan sonra Uludağın zirvesine ilk kar düşmüş ve akşama kadar fasılasız bir surette kar yağmıştır. Yağan kar; otelle zirve arasındaki sahada ve 15 santim kadardır. Burada hava soğumuştur.

Tasarruf günü

31 ilkteşrin bizde de kutlulanacak

Ankara 30 (Telefonla) — Beynelmilel tasarruf günü olan 31 teşrinievvel Türkiyede de kutlulanacaktır.

Arsıulusal tasarruf cemiyetleri tarafından bütün dünyada iki senede bir yapılmakta olan bu kutlulama töreninin bizde de tatbiki için bir komisyon kurulmuştur.

Ulusal Biriktirme Kurumile Ziraat, İş ve Adapazarı Bankaları delegelerinden mürekkeb olan bu komisyon çalışmalarına başlamıştır. İlk toplantıda bazı esaslar hazırlanmıştır. Programa göre o gün atışlar yapılacak, müsabakalar tertib edilecek, tasarruf lehinde konferanslar verilecektir.

Hava tehlikesi

Büyük milletin yüksek hamiyeti

Ankara 30 (A.A.) — Hava tehlikesine karşı Türk ulusunun giriştiği sayesinde Türk Havaşın 1 ilkteşrindeki yerimini Türk Hava Kurumu bütün yurddaşlara teşekkür ve iftiharlarla ilân eder.

Hava tehlikesini bilen üye sayısı	29.413
Yüken tutarı	1.298.258 lira
Yardımcı üye sayısı	198.058
Yüken tutarı	616.185 lira
Genel tutarı	1.914.443 lira

İşyarların her ay verdikleri yüzde iki bu hesaba katılmamıştır.

Olgunluk diplomalarında derece yok

Ankara 30 (Telefonla) — Üniversite ve yüksek okullara girecek lise olgunluk diplomalarından derecelerin arandığı bazı sorulardan anlaşılmıştır. Kültür Bakanlığı bu münasebetle alâkadarlara şunu bildirdi:

Bu diplomalarda derece yoktur. Talebenin başarma derecesi arandığı zaman olgunluk diplomaları değil, bitirme yoklamalarını esas olarak ele almak gerektir.

Ankarada açılacak Fakülteler

Ankara 30 (Telefonla) — Bir teşrinisaniden itibaren Ankarada tedrisata başlıyacak olan tarih ve coğrafya Fakültesine 6 senelik muallim mektebi mezunlarının da alınacaktır. Fakülte için yedi ecnebi profesörü getirilmektedir.

Ankaraya getirilen otobüsler

Ankara 30 (Telefonla) — Ankara Belediyesi tarafından Sovyet Rusyadan getirtilmiş olan otobüsler yarından itibaren seferlere başlıyorlar. Durak yerleri tesbit edilerek levhalar kondu.

İzmir tütün piyasası

İzmir (Özel) — Tütün piyasası 15-20 ilkteşrinde açılacaktır. İnhisarlar idaresi mübayaat hazırlıkları yapmaktadır. Mübayaa Fen Enspektörü Yusuf Ziya İstanbuldan bu iş için İzmire geldi. Tütün çok nefistir. Yapraklar biraz küçüktür. Çünkü kuraklık biraz tesir yapmıştır. Ürüne iyi fiat verileceği haber alınmıştır.

İngiltere muhafazakârlarının kongresi

Londra 30 (Özel) — Muhafazakâr partisinin kongresi perşembe günü açılacaktır. Kongre harb çıktığı takdirde parlâhiyettar mehafilde muhafazakâr partisinin hükûmetin siyasasına yardım etmeğe karar vereceği ve yakında hükûmet tarafından parlamentoya verilecek olan yeni millî müdafaa tahsisatının kabulü temin edilmektedir.

Genel Enspektörler

Teşkilâtın Başbakanlığa bağlanması muhtemel

Ankara 30 (Telefonla) — Üçüncü Genel Enspektör Tahsin önümüzdeki hafta içinde Ankaraya gelecektir.

Şark vilâyetlerinde yapılacak ıslahata dair kanun lâyihasının da bu yakınlarda Meclise verileceği anlaşılmaktadır.

Söylendiğine göre, umumî müfettişliklerin doğrudan doğruya Başbakanlığa bağlanması muhtemeldir.

Göçmen işlerinin Sağlık Bakanlığına verilmesi yolundaki tetkikler devam ediyor. Nüfus işlerinin de Belediyelere devri mevzuubahistir. Van gölü İşletme İdaresinin Ekonomi Bakanlığına bağlanması hakkındaki kanun lâyihası da Bakanlıkça yapılan tetkikattan sonra hazırlanacaktır.

Adanada fırtına

Kasırga ve dolu epeyce tahribat yaptı

Adana 29 (Özel — Saat on beşte başlıyan ve yirmi dakika devam eden müthiş bir fırtına şehrimizde hayli tahribat yapmıştır. Fırtına bir müddet dolu halinde yağan bir yağmurla devam etmiştir.

Kasırga yüzünden bazı büyük ağaclar köklerinden çıkarak devrilmişlerdir. Birçok evlerin saçak ve damları uçmuş, elektrik ve telefon direkleri yıkılmıştır. Fırtınanın köylerde yaptığı tahribatın derecesi henüz bilinemiyor. Dolunun toplanmamış pamuklara da zarar verdiği söylenmektedir.

Türk - Yunan anlaşması

Ankara 30 (Telefonla) — Atinada imzalanmış olan Türk - Yunan anlaşması Heyeti Vekileye sevkedildi.

Adanada geri kalan müsamere

Adana 29 (Hususî) — Çocuk Esirgeme Kurumunun 150 çocuğu sünnet ettirmek için Yıldız parkında hazırladığı müsamere geri kalmıştır.

İngiliz Veliahdının gezisi

Versay 30 (A.A.) — Pariste bulunmakta olan İngiliz Veliahdı Versay sarayını gezmiştir.

Paris 30 (A.A.) — M. George Clark, yarın Prens dö Galin onuruna bir öğle yemeği verecek ve bunda M. Laval ile M. Heriyo ve M. Pietris bulunacaktır.

Normandinin yeni rökoru

Londra 30 (A.A.) — Normandie vapurunun, Atlas denizini en kısa zamanda aşmak rökorunu bu defa da 6 saatlik bir farkla kırdığı söylenmektedir.

Rusyanın Berlin ticaret mümessiline açılan kredi

Moskova 30 (A.A.) — Sovyet Rusyanın Almanyadaki ticaret mümessilliğine açılmış olan 140 milyon mark kredinin son amortisman bedeli olan 10 milyon mark, 25 eylûl tarihinde tesviye edilmiştir. Bu kredi, başta Deutche Bankla Dresdener Bank olduğu halde 1933 senesinde 14 aylık bir vade ile açılmış ve 1934 senesinde 110 milyon mark hesabile tecdid edilmişti.

PARİS BORSASI

Paris 30 (Özel) — Paris Borsasının bugünkü hapanış fiatleri şunlardır:

Londra 74,57, Nevyork 15,17 1/2, Berlin 610,50, Brüksel 256,37 1/2, Madrid 207,25, Amsterdam 1026,50, Roma 123,90, Lizbon 68, Cenevre 493,62 1/2, bakır 39 1/4 - 40, kalay 232,15, altın 141, 6 1/2, gümüş 29 5/16

Anadolu Notları : 14

Daha dün

Anadolu notları arasına bugün, dumanı üstünde tüten bir Rumeli notu sıkıştırıyorum.

Trenle Çatalcaya şöyle bir gidiş, geliş... İstanbul sonbaharı için bundan daha hoş bir gezinti olur mu?

Arkamda ipincecik bir elbise, ayağımda bir yazlık iskarpin... Yalnız geceye doğru belki hava serinler diye koluma hafif bir pardesü alıyorum.. Ben daha köşebaşını dönerken hafif bir yağmur çiselemeğe başlıyor. Ziyanı yok. Yaz yağmuru, ne kadar sürer?

***

Kompartımanda yalnızım. Tren Kumkapıya yaklaşırken pencereden hafif bir serinlik geliyor. İhtiyaten pencereyi kapıyorum. Fakat serinlik kesilmiyor. Etrafıma bakınarak bir delik dşik arıyorum. Bulamayınca pardesüyü sırtıma alıyorum.

Bakırköyünü geçtikten sonra o da beni ısıtamamağa başlıyor. Bu defa gene etrafıma, pencere ve kapı aralıklarına bakıyorum. Nihayet iskarpinlerim gözüme ilişiyor: Sokakta ben farkında olmadan altları ıslanmış, su yavaş yavaş çorablara yürümüş...

Floryadan sonra artık ayaktayım. Çünkü gittikçe artan anlaşılmaz soğuğa karşı vagonun içinde dolaşmaktan başka çare yok.

Hava duman ve yağmur içinde... Görünürlerde ağac ve yeşillik olmadığı için etraf birdenbire bir kara kış rengi bağlamış.

***

İki buçuk saat sonra Çatalca... Trene yazın binmiş, kışın iniyor gibiyim. Üç beş yolcu seller içinde istasyona doğru koşuyoruz. Bir dakika içinde iskarpinlerim çamur, pardesüm su içinde kalıyor.

Baskın o kadar anî ki yaz sıcağı bekleme odasından çıkmağa daha vakit bulamamış. Şimdiden soba yanmasına imkân olmadığı halde âdeta şüpheyle sobayı yokluyorum.

— Arkadaş Çatalca nerede?

— Ta şu karşı tepelerin ardında.

— Arabalar, otomobiller nerede durur?

— Karşıda durur amma, bugün yok.. Yol fena olduğu için otomobiller yalnız güzel havalarda işlerler.

— Ben şimdi ne yapacağım?

— Şimdi de bir tane var.

Tren yolunun karşı tarafında adamın gösterdiği yere bakıyorum. Üstü açık bir takım çardaklar arasında bir otomobil görüyorum.

Mğer ben alık alık etrafıma bakınıp, bekleme odasındaki sobayı muayene ederken öteki yolcular oraya koşuşmuşlar.

Ben soluk soluğa yetiştiğim zaman araba dolduktan başka birkaç kişiyi, yerde açıkta kalmış buluyorum.

Şoför: — Ben artık gelemem. Yollar çok fena diye nazlanıyor, kalanlar:

«Yapma Allah aşkına... İstasyon binasında bir de iki çocuklu kadın kaldı» diye yalvarıyorlar.

Nihayet şoför tekrar döneceğine söz veriyor ve gidiyor.

Yolculardan bir ikisi tekrar istasyon binasına dönüyorlar. Ben bu sefer de atlarım korkusu ve yağmur altında beklemek bir nevi kıdem hakkı kazandırır, ümidile oradan ayrılmıyorum.

***

Çardaklardan bir kır kahvesi... Üstünde ağac dalları ve tektük yapraklar var.. Kahve ocağının bulunduğu yerin üstü ve etrafı nisbeten daha muhafazalı... Fakat nihayet tramvay sahanlığı genişliğinde bir yerde kahveci, kahvecinin bir alay hırdavatı, ve iki müşterisi barınıyor. Ben yanaşmağa cesaret edemiyerek uzaktan hasedle bakıyorum.

Onlar bu hissimi anlamışlar gibi: «Siz de buyurun, ıslanmayın» diyorlar.

Müşteriler benden beter giyinmiş iki genc. Birisi tepemizdeki otların arasından akan yağmuru göstererek: «Haşa huzurdan çıplak bir çingene zemheride balık ağının içine girmiş, (Allah dışarıda kalanlara imdad eylesin) demiş.. Bizim vaziyetimiz de ondan farklı değil amma gene Allah şu kahveciden razı olsun» diyor.

Derd arkadaşlığı başka şey. Çabucak ahbab oluyoruz, birbirimize kahveler ısmarlıyoruz, sigaralar ikram ediyoruz. Kahveci izahat veriyor:

Hava bugün Çorlu panayırını berbad etti. Panayır haftaya burada kurulacak. Bu çardakları onun için hazırlıyorlar. Hemen Allah fakir fıkaraya acısın da hava böyle gitmesin...

Kahveci insaniyetli adam. Şoförün «gelemem» diye nazlanmasının yol bozukluğundan ziyade niyet bozukluğundan ileri geldiğini, yani bizden fazla para çekmek istediğini söylüyor ve böyle bir teklif karşısında sıkı dayanmamızı tavsiye ediyor.

***

Otomobilin durmasile istasyona giden yolcuların, yerden biter gibi birdenbire ortaya çıkmaları ve otomobile atlamaları bir oldu. Benim kıdem hakkı yandı; gene açıktayım. Fakat biraz evvel kahvede tanıştığım genclerden biri büyük bir nezaketle bana yerini verdi.

İstasyondaki kadının iki çocuğu ve bohçasile beraber daha yeni bekleme odasından çıktığı görülüyordu. Fakat görmemezlikten geldik. Halbuki biraz evvel şoföre geri dönmesi için yalvarırken kendimizden ziyade o biçareyi ileri sürmüştük.

***

Evet, İstanbulun burnunun dibindeki Çatalcada, bu eski vilâyet merkezinde istasyonla şehir arasında adamakıllı bir yol yok. Yağışlı havalarda arabalar ortadan çekiliyor, halk muhasarada kalıyor.

Biz yağmurların ilk başladığı günde bu on dakikalık yolu adeta maceralarla geçtik. Bir iki kere devrilecek gibi olduk; küçük bir dereye daldık, çıktık. Sonra bir tarladan iki üç metro yüksekliğindeki caddeye çıkabilmek için - beygirle mania atlama yarışı yapar gibi - dört, yahud beş defa gerileyip gerileyip ileri saldırdık.

Her defasında tam tepeyi tutacağımız saniyede makine soluya, hırlıya duruyor, sonra geriliyor. Şoför bizi kenardaki hendeğe dökmemek için türlü manevralar yapıyor. Yolcular «aman oğlum bir inelim bari» diyorlar. Şoför «araba ağır olursa daha iyi» diye cevab veriyor. Biz beş yolcu adeta safra vazifesi görüyoruz.

***

Çatalcada yemek ve gezinti.

Yağmur ahçı dükkânının damından geçerek önümdeki masanın muşambasına damlıyor. Hazır yemekleri gözüm kesmediği için ateşe bir dilim et koydurdum. Tavanları delip geçen yağmurun benim yazlık iskarpinleri ne şekle soktuğunu anlatmağa hacet yok. Potinimin içine kat kat gazete kâğıdları yayarak etin pişmesini bekliyorum. Sonra, artık hiçbir yağmurdan pervam kalmıyacak surette ıslanmış olduğum için rastgele çarşıyı, sokakları dolaşıyorum.

***

Bu sefer daha iyi bir otomobille tekrar Çatalca istasyonu...

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse bugünkü panayır Çorluda değil, Çatalca istasyonunda, biraz sonra da trende kuruluyor.

İstanbula işliyemiyen bütün otobüslerin müşterisi burada.

Trenin bir saatten fazla rötarı var. Bu zamanı istasyonun arkasındaki hıncahınç dolu salaş kahvede, haykıra bağıra konuşma, şakalaşma, kavgalaşma sesleri, gramofo nahengi, tütün, meşin, ıslak çorab ve elbise kokuları içinde geçiriyoruz.

Nihayet geç vakit tren geliyor. Dediğim gibi Çorlu panayırı, bundan başka bütün otobüs yolcuları burada...

Birinci, ikinci, üçüncü mevki farkı kalmamış. Herkes bulduğu yerde oturmuş, yahud takılmış... Kimbilir kaç istasyon yukarıda kompartımanlarda yer bulup oturmuş olanlar için mesele yok.

Fakat koridorların hali görülecek şey.. Yerde, ayak altında yorgunluktan yarı ölü panayırcılar ve eşyaları. Üstlerinde ve aralarında biz sonradan gelenler.

Koridorda büyük bir sinek kâğıdına yapışmış sinekler gibiyiz. Yalnız arasıra boynumuzu, omuzlarımızı, ellerimizi oynatabiliyoruz. Biraz sonra Hadımköyü yolcuları da bu kalabalığa katışıyor.

Yanımda hiddetli bir zat var ki durmadan bağırıp çağırıyor. Bu sesten korunmak için başımı iki yana çevirmekten başka bir hareket yapamıyorum ve yapışık kardeşlerin azabını bütün derinliğile anlıyorum.

Biraz sonra bu zatın başkanlığı altında bir şikâyet komitesi kuruldu; her istasyonda şimendifer memurları pencerenin önüne çağrılıyor ve tren kalkıncıya kadar münakaşa yapılıyor.

Tez şu: Kumpanya niçin Çorlu panayırını ve otobüslerin işlemediğini gözönüne alarak trene fazla vagon ilâve etmemiş.

Bu komite istasyonlar arasında da boş durmuyor ve ertesi gün kumpanyaya verilmek üzere varakı mihrü vefa projeleri kararlaştırıyor.

Benim şikâyetim ne bu sıkıntıdan, ne Şark Demiryolları kumpanyasından. Ancak ve ancak önümdeki açık pencereden ıslak elbiselerime esip işliyen rüzgârla yakı gibi sırtıma yapışan ıslak, hain pardesüden. Bereket versin, ceketimin içine daha istasyonda iken bir iki gazete yerleştirmiştim. Arasıra aleylehinde bulunurum amma her sıkıntıda gene o zavallı gazeteler imdadıma yetişiyor.

***

İçerideki birinci koltuklarından birinde gayet iri vücudlü, halim ve asil yüzlü elli beşlik bir zat oturuyordu. Adamcağıza rahat mı battı, yoksa biçare göze mi geldi nedir? Yerinden kalktı, sırtında dedetüyü rengi bir palto, elinde uzun şık bir valizle dışarıya, aramıza çıkmağa teşebbüs etti.

«Ne yapıyorsunuz?» diyenlere «istirham ederim, ineceğim» diyordu. Eh adamcağızı zorla İstanbula götürecek değiliz ya. Çaresiz daha ziyade sıkıştık ve onu da bağrımıza bastık.

Hiddetli zat: — Buraya mı iniyorsunuz?

— Hayır, Yeşilköye.

— Be birader çıldırdın mı? Daha Ispartakuledeyiz. Yeşilköye bu gidişle bir yıllık zaman var.

— Evet amma, ancak hazırlanabilirim. Elim sataktır da.

Şişman zat yeşil bir eldiven, için - deki sol elini bir mazeret olarak havaya kaldırdı ve bu manzara bizi derhal yatıştırdı.

Biraz sonra bu zatla bir kombinezon ve anlaşma yaptım. O şimdiden yola düşerek adım adım vagonun kapısına ilerliyecek. İstasyona inince ben valizi pencereden kendisine vereceğim. Adamcağızın daha Ispartakuleye gelmeden yerinden kalkmağa meğer ne kadar hakkı varmış! Beş dakika, on dakika geçiyor. Bakıyorum. O daha elimi uzatsam irişeceğim bir uzaklıkta ahaliye yalvarmak, kendisine yol açmakla meşgul. Bizim için mesele yok. Çünkü Sirkeciye varınca bir ucundan bastırılmış bir krem tübü gibi nasıl olsa öbür ucundan istasyona fırlıyacağız. Fakat o bu gidişle bu üç metrelik yolu belki Yeşilköye kadar da yetiştiremiyecek.

***

Nihayet Yeşilköy... Aradan o kadar zaman geçti ki ben devetüyü paltolu zatı da, valizini de unuttum. Meğer o da pencereyi şaşırmış. Tren kalkacağına yakın kulağıma dışardaki kalabalığın arasından «aman yahu...» diye bir ses geldi. Baktım o. İri vücudile çocuk gibi vagonların önünde koşuyor. Neyse biz de hep birden bağırdık ve emaneti pencereden teslim ettik.

Bu anlattığım düne aid bir vak'a. Bu satırları yazarken daha bu yolculuğun sarsıntıları vücudümden gitmedi. Fakat garibdir ki ben onu şimdiden geçmiş günler hatıraları arasına karıştırmağa ve sevmeğe başlamış bulunuyorum.

28 eylûl 1935

REŞAD NURİ GÜNTEKİN

HEM NALINA HEM MIHINA

Spor bir millî müdafaa işidir!

Balkan Oyunları bitti, biz dördüncü olduk. Bu suretle atletizme herhalde bizden sonra başlamış olan Arnavudları ve matemleri olduğunu ileri sürerek yalnız son günün müsabakalarına giren Bulgarları geçebildik. Bu işten anlıyanların ve yahud anladıklarını sananların iddialarına göre, atletlerimizin müsabakalara girişleri bu işin tekniğine daha uygun bir tarzda idare edilmiş olsaymış; üçüncülüğü kazanabilirmişiz. Müsabakalarımızın bir takım ince puvan hesabları varmış. İşin bu kadar ince tarafına aklım ermez. Onu bilenler söyler ve yazarlar. Ben, kendi memleketimizde kazanılan bu dördüncülükten şu dersi çıkarıyorum:

Memlekette, atletizme ve alelûmum spora daha fazla ehemmiyet vermek lâzımdır. Spor, bir beden terbiyesi ve sağlık işi, bir millî müdafaa işi olduğuna göre, ona önem vermeğe mecburuz. Halbuki bizim, spora diğer bütün medenî memleketlerdeki kadar ehemmiyet vermediğimiz muhakkaktır.

Bütün dünya mekteb, fabrika, kışla gibi insan ve bilhassa genclik topluluklarının bulunduğu yerlerde spora büyük bir yer ayırmaktadır.

Bu sefer, Sümer Bankın Kayserideki muazzam pamuklu dokuma fabrikası - nın açılma töreninde bulunduğum zaman, bu müessesenin Galatasaraylı direktörü Şevket Turgudun da himmetile, spora pek ziyade ehemmiyet verdiğini gördüm. Kayseri fabrikasının yanıbaşında, geniş bir spor alanı kurulmuştu. Sipahi Ocağında gıpta duyguları uyandıracak kadar güzel bir atlıspor meydanı, futbol sahası, yüzme havuzu, tenis kortları, açık hava jimnastik yerleri, atletizm pisti, boks ringi, iskrim sahası, üstü kapalı tribün... Hepsi bir arada ve bir yerde toplu olarak gencliği beden terbiyesine ve spora davet ve teşvik ediyor.

Bu spor sahası, hiç şüphe yok ki, yalnız fabrikada çalışan kafa ve kol işçilerine değil, bütün Kayseriye spor sevgisini aşılıyacaktır. Ayni şeyi, bütün fabrikalarda, bütün mekteblerde, bütün kışlalarda yapmak, gerektir. Kayseri fabrikasındaki kadar tam ve mükemmelini yapmak mümkün olmıyan yerlerde küçüğünden ve kolayından başlıyarak tedricen büyüğünü ve gücünü yapmalıdır.

Ancak, memlekette spor yapanları çoğaltmak suretiledir ki hem arsıulusal müsabakalarda kazanmak, hem çelik vücudlü bir millet yetiştirmek mümkündür.

Nazilerin yetiştirdiği dansör ve dansözler

Berlin civarında kurulan bir kampta asker yetiştirir gibi kadın ve erkek san'atkârlar hazırlanıyor

Kampta toplu bir dans

Bu sene Berlin civarında Rangsdorfta deniz kenarındaki bir genc dansör ve dansözler kampı kurulmuştur.

Hitler rejimi altında yetişen dans sanatkârları; müşterek yaşamak usulünü öğrenmek ve intizam bir sây ve disipline alışmak mecburiyetinde tutulmaktadırlar.

Bu kampta hayat çok ziyade şayanı dikkattir. Burada açık havada ve plâjda dans dersleri yapıldığı gibi yetişen sanatkârlarının kültürel seviyelerini yükseltmek için onlara ilmî dersler de verilmektedir. Bu derslerin içinde en mühim olan siyasa dersleridir. Bundan başka ırk ve irsiyet dersleri de programa dahildir.

Danslar bilhassa hep beraber yapılan danslardır ki bundan gaye san'atkârlar arasında müşterek sây fikrinin ve arkadaşlık duygusunun inkişaf ettirilmesidir. Yani esere bir kül halinde çalıştırmak emeli bugünkü Alman nasyonal sosyalist ideolojisidir. Kampta bir sürü genc kız ve genc erkek bulunmaktadır. Yemekleri karavana yemeğidir. Meşguliyetleri bir, dersleri birdir.

Bu dansörler kampı için bir marş bestelenmiştir ve bu marşa göre de yeni bir dans kompoze edilmiştir. Bunun kumlar üzerinde oynanışı harikulâde güzel olmaktadır.

Kampın bir genc başkanı, bir de baş raks öğretmeni vardır. Sonra gayet genc dans öğretmenleri, grupları aralarında paylaşmışlardır. Her grupun ayrı bir hocası vardır.

Bu hocaların içinde en istidadlı olarak ismi geçenlerden biri Marianne Wogelsang, diğeri de Gisela Sonntagdır. Bu her iki isimde Yahudi ismini hatırlatmasına rağmen onların bu kampta hoca oluşları Âri ırkına mensub bulunduklarına dair ellerine verilmiş bir hüccet gibidir.

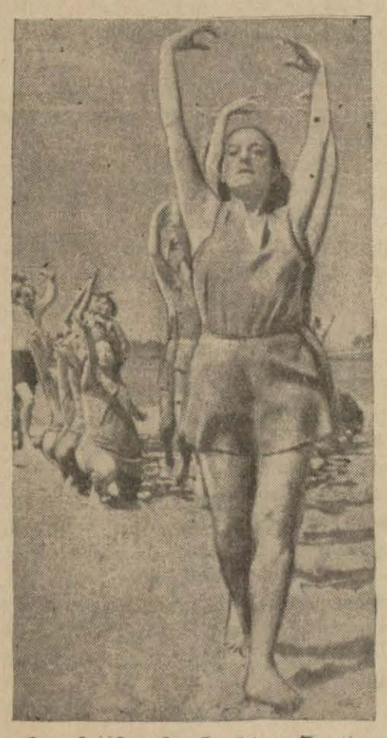

Danslardan başka bir görünüş

Geçen ay kampta büyük dans müsabereleri verilmiştir. Ve kamp marşı dansı fevkalâde beğenilmiş, yetişmekte olan genc san'atkârların şimdi muvaffakiyet içinde yüzen raks yıldızlarını yakın bir istikbalde geride bırakılacağı kanaati hasıl olmuştur.

Hayvan Sergisi

Bugün öğleden sonra Edirnekapıda açılıyor

Sergide derece alan hayvanlardan Efe adlı tay

Ehlî hayvan sergisi Edirnekapıda fennî temizlik ahırlarında bugün saat 14,30 da törenle açılacaktır.

Bu yıl sergiye her yıldan fazla rağbet vardır. Ayın 25 inden düne kadar Baytar Direktörlüğünce bütün hazırlıklar ve nümerotaj işleri bitirilmiştir. Sergiye iştirak eden 104 baş hayvandan 25 i kısrak, 48 i tay, 16 sı boğa ve 15 i inektir. Törende derece alan hayvanların sahiblerine mükâfatlar dağıtılacaktır.

BALKAN ATLETİZM OYUNLARI
SON YARIŞLAR MÜKÂFATLARIN DAĞITILMASI SESLİ FİLMİ
Bu akşam
İPEK
ve
MELEK
sinemalarında

PRENSES TURANDOT
Güzelliği ile Semerkand Prensinin yüreğine ateş saçan
PRENSES TURANDOT
bütün gönülleri coşturan
PRENSES TURANDOT
sevmişlerin, sevenlerin ve seveceklerin filmi
PRENSES TURANDOT
KATE DE NAGY
PIERRE BLANCHAR
Pek yakında TÜRK
SİNEMASINDA

ERİŞİLMİYEN SAADET
CHARLES BOYER
GABY MORLAY
JAQUE CATELAIN

FEVKALÂDE BİR SATIŞ
Pek yakında Bayan Avram'a aid gayet zengin eşya ve mobilyası müzayede ile satılacaktır. Bu eşyanın büyük bir kısmı ölü Süleymanoviç'e aiddir.

MİLLÎ SİNEMA
Baştanbaşa yenileşmiş olarak yarın matinelerden itibaren yeni mevsime başlıyor.
ilk iki büyük filim:
1 - ÇALINMIŞ AŞK
mümessilesi:
GRETA GARBO
2 - Dertsiz arkadaşlar
Mümessilleri:
STAN LAUREL ve OLİVER HARDY nin yeni en güzel filmi

KASTA DİVA
MARTHA EGGERTH

BİRBİRİNE YAKIŞAN İKİ BÜYÜK ARTİST
Bugüne kadar yarattıkları en güzel eser
ALTIN ZİNCİR
JEAN CRAVFORD
KLARK GABLE
Pek yakında İPEK sinemasının ilk büyük zaferi olacaktır

Ekonomi

Afyon işi nihayet bir düzene girdi

Şimdiye kadar emanet depolarında bulunan 2300 sandık afyon peşin para ile satın alınacak

Uzun bir müddettenberi bir tereddüd devresi geçiren Türk afyonculuğuna nihayet kat'î bir istikamet verilmiş ve uyuşturucu maddeler monopolunun alacağı afyon miktarile satacağı miktar arasında bir müvazene formülü bulunarak afyonculuğumuzun mevkii kuvvetleştirilmiştir.

Bu hususta Ekonomi Bakanlığile temas için Ankarada bulunan Uyuşturucu Maddeler Monopolu direktörü Ali Sami dün şehrimize dönmüştür. Ali Sami, dün öğleden sonra toplanan idare meclisinde izahat vermiş ve şimdiye kadar emanet depolarına alınan takriben 2300 sandık afyonun peşin para ile satın alınmasına karar verilmiştir.

Afyon durumunda en büyük müşkülât doğuran sebeb, yetiştirilen miktarla satılan miktar arasında bir müvazene temin edilmemiş olmasıdır. Bu mahsulümüzün devlet elile organize edilmesi - haricin karşı durmasına ve stokların çokluğuna rağmen - işin bir mizan altına alınmasına imkân vermiştir.

Bundan sonra dahildeki istihsal temevvüçlerinin harice aksetmesine, mahsulün bir kısmının köylü elinde kalmasına, afyondaki fiat hassasiyetinin spekülâsyona vasıta olmasına yol verilmiyecektir.

Yapılan organizasyon şudur: Geçen senelere aid afyonlardan münasib bir miktar devlet ihtiyat stoku olarak İnhisarlar ambarlarında tutulacaktır. Eski stokun 500 sandığı her sene verilecek ve satış esmanı eylûl sonuna kadar mallarını İnhisara veren eşhas veya kayidettiren bankalar hesabına İnhisarda açılacak cari hesablara dört ayda bir ve haric satış fiatinden ardiye, sigorta, alım ve satım manipülâsyonları ve analizleri, ambalâj, idare masrafları ve kanunî kumusyon karşılığı olmak üzere yüzde 15 indirildikten sonra yatırılmak suretile tesviye edilecektir. Eski mallardan ardiye alınmamaktadır. 1/10/935 ten itibaren sigortalarını da İdare yapacaktır. Bu sayede bekleme, eski mal sahiblerine hiçbir masrafa mal olmıyacağı gibi iş ve dış piyasalar fiat farkı da yatırdıkları paraların faizini elverişli bir surette koruyacaktır.

Bu usule tâbi olmak istemiyen eski mal sahibleri bir ay zarfında keyfiyeti İnhisar merkezine bildireceklerdir. Senelik satışın bakiyesi yeni mahsulle temin edilecektir. Her sene yeni mahsul alındıktan sonra satış ihtiyacını tecavüz eden miktarın sıkı bir kontrol altında imhası cihetine gidilecektir ve yeni stok birikmelerine ve müteakıb sene mahsulünün çiftçi elinde kalmasına meydan verilmiyecektir. Ekim organizasyonu ihtiyaca göre yapılacağından bu fazlalıklar daha ziyade hava ahvalinin durumundan doğabilecektir.

Önümüzdeki senelerde afyonun fiatile miktarı bir muvazene halinde tahavvül edeceğinden köylünün eline mahsulüne mukabil sabit bir umumî bedel geçebilecektir. Mal az oldukça fiat yükselecek, çoğalınca nisbet dahilinde düşecektir. Bu vaziyette çiftçinin menfaati çok ekmek değil ancak morfin derecesi yüksek ve temiz toplanmış mal yetiştirmektir.

İnhisar İdaresi ilân ettiği veçhile temiz toplanmış afyonları evvelâ satın alacaktır, ve tesellüm günleri alâkadarlara bildirilecektir. İdare yeni afyonları, Emanet deposuna teslim sırasile ve peşin para ile, alacak ve sırası gelenlere haber verecektir.

Alımdaki manipülâsyon ve analizi beklemiyecek vaziyette olan mal sahiblerine, müracaatleri üzerine, arzularına göre merkezden tediye veya masrafı kendilerine aid olmak üzere banka havalesile teslim ettikleri beher kilo afyon için derhal üç lira avans verilecektir.

1935 drogist mahsulüne konan fiatler şunlardır:

12 dereceye kadar, derece başına 40 kuruş. Yani 12 dereceliye 480 kuruş.

12 yi geçen derecelere yalnız 12 yi geçen kısma taallûk etmek üzere:

13 dereceye kadar, 12 den fazla derecesi için 45 kuruş. Yani 13 dereceliye 525 kuruş.

14 dereceye kadar, 12 den fazla derecesi için 50 kuruş. Yani 14 dereceliye 580 kuruş.

14 ten fazlası için, 12 den fazla derecesi için 60 kuruş. Yani 15 derece için 660 kuruş. (Aradaki derecelere nisbet dahilinde fiat verilecektir.)

Alım satımımız mütevazin olan soft afyon bu fiat plânına dahil değildir.

Bakırköy Çimento Şirketi umumî heyeti toplandı

Bakırköy Çimento (Kurd) Türk Anonim sosyetesi heyeti umumiyesi dün sosyetenin Dördüncü Vakıf hanındaki merkezinde fevkalâde bir toplantı yapmıştır. Bundan evvel yapılan toplantıyı Ekonomi Bakanlığı gördüğü lüzum üzerine tehir ettirmişti.

Dünkü toplantıda bundan evvel yüzde on hisseye sahib olanlar tarafından yapılan teklifle tesbit edilen ruzname üzerinde görüşülmüştür. Bu arada bazı gürültüler de olmuştur. Bu gürültüler bilhassa fabrikanın tatili faaliyeti, sosyetenin emvalinin kısmen haciz ve kısmen de satılmasını, sosyete işçi, müstahdem, memur ve mütehassıslarının dağılmasını intac eden sebebler üzerinde izahat verildikten sonra şiddetlenmiştir. Bu arada heyeti idare azasile murakıbların ihmalleri olup olmadığı araştırılmıştır.

Dünkü toplantının en önemli tarafını 1935 bilânçosunda açık gösterilen ve kimin uhdesine geçtiği belli olmıyan 28,740 liranın mes'ulleri meselesi teşkil etmiştir.

Fındık kongresine gidecek murahhaslar

Ankarada 7 birinciteşrinde toplanacak olan fındık kongresi için alâkadar Tecim Odalarından birer murahhas istenmiştir. Bu meyanda İstanbul Tecim Odası da bir murahhas gönderecektir.

Yeni Türk - Yunan tecim andlaşması

Yeni Türk - Yunan tecim andlaşması bu sabahtan itibaren mer'iyet mevkiine girmektedir. Eski andlaşmanın müddeti dün akşam bitmiştir.

Hava Kurumunun teşekkürü

Türk Hava kurumu İstanbul şubesinden: Kadıköyünde Moda caddesinde 107 numaralı evde oturan Haçik Bağdasar Barutçiyanın Kartal ilçesinin Pendik ve Dolayba karyelerinde tasarrufu altında bulunan iki kıt'a bağ yerini Türk Hava kurumuna bağışlamak suretile gösterdiği yüksek vatanseverliğine alenen beyanı teşekkürü bir vicdan borcu biliyoruz.

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:

18 Dans musikisi (plâk), 19 Ses ve orkestra musikisi (plâk), 19,30 Ege caz. Fehmi Ege ve arkadaşları, 20 Bayan Halide konuşuyor, 20,30 Stüdyo orkestrası, 21 Radyo caz ve tango grupları, 21,35 Son haberler - borsalar. 21,50 Hafif musiki (plâk).

VİYANA:

17,10 gramofon - 18,35 klâsik piyano musikisi - 19,05 fransızca ders, konuşmalar - 20,05 haberler, hava raporu, ulusal yayın - 20,25 konuşma - 21,05 eğlenceli konser - 22,35 haftanın bölgesi - 23,05 haberler - 23,15 konser: Şubertin eserleri - 24 konuşma - 24,15 ekonomik ve siyasal yayın - 24,25 cazband.

BERLİN:

17,35 şarkılar - 18,05 Königsbergden - 18,35 röportaj - 20,05 Frankfurttan - 20,45 günün akisleri - 21,05 haberler - 21,,20 Kolonyadan - 22,05 eğlenceli konser - 23,05 haberler - 23.35 şarkılar - 24,05 Münihten.

BUDAPEŞTE:

18,35 salon orkestrası - 19,05 radyo piyangosu - 20,05 saksofon konseri - 20,35 karnaval düğünü operası - 23,40 Çingene orkestrası - 24,15 konferans - 1,10 haberler.

BÜKREŞ:

18,05 gramofon - 19,05 konferans - 19,25 gramofon - 20,05 haberler - 20,20 gramofon - 21 gramofon - 21,25 konferans - 21,40 senfonik konser - 22,35 haberler - 22,50 konserin devamı - 23,50 yabancı dillerde haberler.

BELGRAD:

17,35 halk şarkıları - 19,05 dans musikisi - 20,05 reklâmlar ve gramofon - 20,20 haberler - 20,35 ulusların zamanı - 21,05 karışık program - 23,05 haberler - 23,25 radyo orkestrası.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda (Ziya Nuri), Bakırköyünde (Merkez), Cağaloğlunda (Cağaloğlu), Cerrahpaşada (Şeref), Cibalide (Ahmed Necati), Fenerde (Emilyadi), Karagümrükte (Arif), Küçükpazarda (Hikmet Cemil), Lâlelide (Sıtkı), Samatyada (Teofilos), Sirkecide (Beşir Kemal), Şehzadebaşında (Asaf), Şehremininde (Hamdi).

Beyoğlu cihetindekiler:

Beşiktaşta (Rıza), Hasköyde (Halk), Karaköyde (Hidayet), Kasımpaşada (Merkez), Kurtuluşta (Necdet Ekrem), Taksimde (Güneş ve Kanzuk).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükadada (Mehmed), Heybelide (Tanaş), Kadıköyünde (Mahmud), Modada (Faik İskender), Üsküdarda (Ahmediye).

Mevlidi Nebevî kıraati

Geçenlerde vefat eden Üsküdarda Moskuflu furunu sahibi Bay Mehmed Zekinin ruhuna ithaf olunmak üzere teşrinievvelin ikinci yarınki çarşamba günü Üsküdarda İskele camisinde öğle namazını müteakıb Bay hafız Kemal ve Bay hafız Bürhan tarafından mevlidi nebevi kıraat olunacağından arzu eden ihvanın gelmeleri dileğimdir.

Biraderi: Hasan Fehmi

Ölüm

Merhum Haydar Mollanın eşi, hâkim mütekaidlerinden Bay Osman Nuri ve Ünye kaymakamı Bay Feridun Çayırın validesi sabık Yüksek Muallim mektebi müdürü Bay Namığın kayınvalidesi Cemile rahmeti rahmana kavuştu. Cenazesi bugün namazı Sultanahmed camisinde kılındıktan sonra Üsküdardaki aile kabristanına defnedilecektir.

"Cumhuriyet,, in bölemi: 48

Tercüme eden: Ömer Fehmi Başkut

— Öyle ise benim de yemeğimi buraya getiriniz.

Hizmetçi, genc kızın yemeğini bir tepsi ile getirdi ve masanın üzerine koydu. Alis çorbadan birkaç kaşık içmek istedi, fakat bir türlü muvaffak olamadı. Biraz sonra, hizmetçi yemekleri olduğu gibi geri götürmek mecburiyetinde kaldı.

Alis muhayyilesi son derece geniş bir kadındı, hâdiselerden çabuk müteessir olur, fakat kuvvetli mantığı sayesinde çabuk kendini toplardı. Muhakemesinin kuvvetile sinirlerine gem vurmasını çok iyi bilirdi. Uyku vaziyeti tabiî müstesna idi. Uyuyunca, vaziyet büsbütün değişir, herkes gibi artık sinirlerine hâkim olamazdı.

Alis küçüklüğündenberi her gece sabaha kadar rüya görürdü. Bu rüyalar öyle insanı uykusundan uyandıracak kadar korkunc şeyler değildi.

Bilâkis bazıları o kadar tatlıydı ki, çok defa uyandığı zaman bile muhayyilesinin kuvvetile onları devam ettirir, yarı uyanık bir halde onlara istediği istikameti vermeğe muvaffak olurdu.

Bununla beraber, bunların arasında iki üç tanesi vardı ki genc kızın üzerinde derin tesirler yapmışlardı. Bir türlü onları unutamıyor, onların tesirinden kurtulamıyordu.

Meselâ son defa rüyasında Madam Sanjakı öldürdüğünü görmüş, büyük bir korku ile uyanmıştı. Sonra garib bir tesadüf neticesi olarak Kontesin ayni gece öldürüldüğünü öğrenince, büsbütün müteessir olmuş, büyük bir heyecana kapılmıştı.

Sabahleyin korkunc rüyasını Drumonda anlattığı zaman Madam Sanjakın hakikaten, hem de bir kadın tarafından öldürüldüğünü hayretle öğrenmişti. Fakat teessür ve heyecanı uzun müddet devam etmemişti. Meseleyi garib bir tesadüf eseri addetmiş, fazla ehemmiyet vermemişti.

Neşeli olduğumuz zaman bu gibi rüyalar nihayet bizi biraz güldürür, fakat biraz sinirli zamanlarımızda bütün vücudümüzü bir titreme kaplar. Soğuk bir şeyin sırtımızdan aşağıya doğru aktığı hissini verir.

Alis bir müddet sonra otomobilde kullandığı mantonun üstünde lekeler görünce ayni tesirler altında kalmıştı.

Rövolverinin de kaybolduğunu görünce bütün vücudünün korku ile titrediğini hissetmişti. Tabancasının kılıfının nasıl olup ta bomboş durduğuna bir türlü akıl erdiremiyordu. Uzun zamandanberi rövolverine el sürmediğini pekâlâ hatırlıyor, fakat onu her tarafta aradığı halde bir türlü bulamıyordu. Halbuki kılıf anahtarı daima kendisinde bulunan çekmenin gözünde duruyordu. Bu vaziyete göre rövolveri kim almış olabilirdi?

Bu esrarlı hâdise genc kızın zihnini o kadar meşgul etmişti ki bir gün Drumonda gülerek:

— Sakın uykuda iken bu cinayeti ben işlemiş olmıyayım! demişti.

Drumond Alisin bu garib sorgusuna cevab bile vermemişti. Nihayet katilin yakalandığını haber alınca, genc kızın bütün şüpheleri zail olmuştu. Filhakika verilen malûmat hiçbir şüpheye mahal bırakmıyordu. Cürmü meşhud halinde yakalanan genc kız, Kontesi öldürmekle iktifa etmiyerek kocasını da öldürmeğe teşebbüs etmişti. Bu deliller karşısında yakalanan kızın katil olduğunda nasıl tereddüd edilirdi?

Vaziyet bu merkezde iken Margrit hapisaneye giderek Kler Buvali görmüştü. Şimdi onun masum olduğunu söylüyordu. Demek ki katil diye yakalanan genc kız hiçbir kabahati olmıyan bir masumdu. Asıl katil, uzun boylu, ince, gri renk fötr şapkalı, yüzünü mavi bir tülle örtmüş ve büyük bir otomobil mantosuna bürünmüş bir kadındı.

Bunları düşündükçe Alis büyük bir tehlike karşısında bulunduğunu hissediyordu. Maksim Margriti itham etmişti, Kontesin öldürülmesinde onun hiçbir rolü olmadığına hâlâ inanamıyordu! Drumond bile Margritten şüphelenmiş, fakat bu hususta kendisine birşey sezdirmek istememişti. Peki ama Drumond nasıl olup ta katil addettiği bir kadının hemşiresile evlenmek isterdi. Buna akıl erdiremiyordu.

Bu meselede Drumondun hattı hareketi de çok garibdi. Bütün hâdiseleri tekrar gözünün önüne getirmeğe çalıştı. Şimdi farkına varıyordu. Korkunc rüyasını nişanlısına naklettiği gün Drumond garib bir tavır takınmıştı. O esnada rüyasını anlatmakla meşgul olduğu için buna fazla ehemmiyet vermemişti. Fakat şimdi, soğukkanlılıkla hâdiseleri tahlile başlayınca vaziyet büsbütün değişiyordu.

Belki de Drumond daha evvel Kler Buvali görmüş ve katilin mavi peçeli bir kadın olduğunu ondan öğrenmişti. Drumondun rüyasını saat tam kaçta gördüğünü ve üzerinde nasıl bir elbise bulunduğunu hatırlayıp hatırlamadığını sıkı sıkıya sorduğunu şimdi hatırlıyordu. Alis nişanlısının bu sualleri sormasını rüyanın hakikate ne derece tetabuk ettiğini öğrenmek istemesine hamletmişti.

Bunlardan Drumondun hakikaten Margriti katil sandığı neticesi çıkarılabilir miydi? Fakat başkasından şüphelenmesinler diye böyle söylemiş olabilirdi. Bu muhakemenin devamı o kadar korkuncdu ki Alis düşüncelerini daha fazla ileri götürmemek için kendi kendisile mücadeleye mecbur oluyordu. Kler Buval Margrite anlattıklarını şüphesiz kendi avukatına da söylemişti. Şu halde Kler Kontes Sanjakın salonunda rasgeldiği mavi peçeli kadının eşkâlini Drumonda da tarif etmiş demekti. Bu takdirde onun otomobil yolculuğunda Alisin giydiği elbiseleri tanımamasına imkân yoktu.

Peki Drumond niçin kendisine açılmamıştı? Alis nişanlısının kendisini ne derece sevdiğini bildiği için bu sualin cevabını kolaylıkla buldu. Herşeye rağmen onu kurtarmak istediği için herhangi bir müdahalenin işini bozacağından korkarak kimseye birşey söylememişti.

Bu düşüncelerin ilk akisleri mevzudan tamamile haric şeylerdi. Alis Drumonda karşı muhabbetinin azalmayıp, bilâkis arttığını hissediyordu.

Çok dürüst tanıdığı nişanlısının kendisi için bu kadar büyük bir hata işlemesi sevgisinin derecesini ispata kâfi değil miydi?

(Arkası var)

Irk gayreti baş gösterdi!

Amerika Zencileri Habeşistan için 20,000 asker topladılar

Habeşistana yardım için 6 milyon dolar topluyorlar; İtalyan - Habeş meselesi Zencilerin hayatını altüst eden bir soy buhranı uyandırdı

Kendisine Siyahkartal denilen Amerikalı zenci tayyareci miralay Julian Adisababa civarında Habeş askerlerine beden terbiyesi yaptırıyor

Los Angelesten Fransız gazetelerine yazılıyor: Amerika nüfusunun onda biri zencidir. Amerika cumhuriyeti içinde, zencilerin durumu, esaret devirlerinden beri hiç değişmemiştir. Lincoln tarafından serbestliğe kavuşturulmaları lâftan ibaret kalan zenciler, az zaman sonra tekrar eski hallerine geldiler. Sosyal eşitlik, siyasal hak gibi hulyaları çabucak kayboldu ve hatta esaretin kendilerine bahşettiği, hürriyetsiz emniyeti bile elden kaçırdılar.

1929 senesine kadar, zenciler, kundura boyacılığı, hamallık, ahır uşaklığı gibi, beyazların tenezzül etmediği bayağı, fakat sağlam işlere sahib bulunuyorlardı. Fakat, buhran, o tarihe kadar «zenci işi» diye tenezzül edilmiyen işlerin de beyazların eline geçmesine sebeb oldu. Zenciler işsizliğe mahkûm oldular. Bu suretle, bazı Amerika şehirlerinde, yüzde 20-25 nisbetindeki beyaz işsizlere mukabil, yüzde 50-60 hatta 75 zenci issiz vardır. Dört beş senedenberi zencilerin yüzde 95 nin iş bulamadığı şehirler bile mevcuddur.

Amerika zencisinin hayat seviyesi, beyazların yaşayış seviyelerinden daha aşağı telâkki edildiği için, bunlara yapılan işsizlik yardımı yaşamalarına yetişecek dereceden çok aşağıdır.

Amerikadaki zenci aleyhtarlığı, siyasa adamlarının, bu meseleyi programlarına geçirmelerine mâni teşkil etmektedir.

Müfrit sol taraf, bu tereddüdlü durumdan derhal istifade ederek harekete geçmiş ve komünistler, zenciler için tam bir eşitlik istemek hususunda hiçbir fırsatı kaçırmaz olmuşlardır.

Bu partinin devamlı surette gösterdiği himaye, zencilerin pek çoğunu ateşli birer komünist yapmıştır. Bu itibarla, denebilir ki, zenci meselesi, bugün Amerikanın en hararetli meselelerinden biri haline gelmiştir. Faşist - komünist mücadelesi, Amerikada, Avrupadaki derecesinde yayılacak olursa, Yahudilerin Almanyada oynadıkları rolü zenciler de burada oynıyacaklardır.

İşte, İtalyan - Habeş anlaşmazlığının, içinde bir bomba gibi patladığı durum böyle bir durumdur. Irklarının, bir nevi erkinlik içinde yaşadığı yegâne memleketi bugün tehlikede gören insanlar, işte böyle insanlardır.

Gazeteler, Amerikada, Habeşistan lehinde bir zenci hareketi olduğunu kaydediyorlar. Tabirleri yanlış tefsir etmiyelim. Zenciler seferber bir vaziyette, Haile Selâseye yardım imkânlarını görüşmek üzere mitingler yapıyorlar. Teşkilât yapıyorlar, Habeşistana gitmekten, erzak göndermekten bahsediyorlar. Fakat hakikatte, Habeşistana önemli bir yardımda bulunabilecek ne teşkilâtları vardır ne de paraları.

Yegâne vahim hâdise, bu meselenin, siyah ırkı uyandırmakta, onu bir birlik halinde yavaş yavaş kaynaştırmakta olmasındadır. Bu birlik belki günün birinde harekete geçecektir.

Şimdi hâdiselere gelelim:

Habeşistana gideceğini iddia eden fakat hiçbir zaman gidemiyecek bir ordu halinde seferber olan zencilerin sayısı bugün 20,000 dir ve en fazla Amerikanın doğu kısmında canlılık göstermektedir. Bu zencilerin gidemiyeceğini söyleyişimizin sebebi var. Amerika toprağında, yabancı bir devlet hesabına asker toplamağa teşebbüs eden bir Amerikalı yurddaş, mevcud bir kanun mucibince, bin dolar para ve üç sene hapis cezasına çarpılır. Bu itibarla, zencilerin, evvelâ Amerika topraklarından dışarı çıkması, ondan sonra harekete geçmesi icab etmektedir ki, buna da malî vaziyetleri müsaid değildir.

Diğer taraftan, Habeş hükûmeti, bugün Amerikada, zenci lejyonları kaydetmekte olan teşekküllerden hiçbirisini, kendi hesabına asker toplamağa memur etmiş değildir. Bu işle uğraşan bürolar, gönüllü yazılanlara para vermek şöyle dursun, onlardan üstelik bir de kayid ücreti alıyorlar.

Maamafih, zenci seferberliğinin güzel tarafları da yok değil. Sokaklarda elleri vecizeli, bayraklar ve bezlerle dolu zenciler görülüyor: «Allah Afrikayı kurtarsın», «Afrika Allaha güveniyor» gibi sözler.

Şikagoda, Zenciler Birliği, her zenci teşekkülünü muayyen bir para ödemeğe mecbur etmekte ve bu paraların, Habeş hükûmetine gönderilecek olan altı milyon dolarlık yardımı temine tahsis edileceğini söylemektedir.

Gerçi, ortada, henüz, bütün Amerika zencilerinin silâhlı bir ayaklanma teşebbüsü gibi bir hareket mevzuubahis değildir. Fakat, İtalyan - Habeş anlaşmazlığı, zencilerin hayatını altüst eden bir ırk buhranı uyandırmış bulunmaktadır.

Biz bize

Güneş

Artık yaz bitti sayılır.

Bulutların arkasında gizlenen güneşi, bu sabah bir aralık gördüm. Sarı saçlı, şişman yanaklı, utangaç bir köylü kızına benziyordu. Özür dilemek istiyen bir hali vardı. Gözlerim kamaşmadan yüzüne bakabildim. Fakat zavallı üşüyordu da galiba. Beş on dakikadan fazla durmadı. Buluttan yorganlarını başına kadar çekerek gene gözden kayboldu.

Önceleri parlak günler geçirip te sonradan düşenlere karşı, nedense içimizde bir yakınlık var. Onlara acırız, onları düşünürüz.

Güneşe acıdım, onu düşündüm, anlamıya çalıştım. Şimdi, ondaki bu ışık azlığının gelecek seneye kadar sürecek geçici bir şey olmadığına inanıyorum. Güneş, tacını elinden aldığımız bir İmparatordur.

İnsan, gözlerini dünyaya açtığı zaman karşısında ilk ışık, ilk kuvvet olarak onu buldu ve ona tapındı. Her sabah, tan yeri aydınlanırken, tunc yüzlü atalarımız çadırlarından çıkarlar, bu kuvvet Allahının önünde yerlere kapanırlardı. Güneş, onların içine ışık serpen bir alevdi.

Aradan binlerce sene geçti. Maymun iştihalı insanlar güneşten bıktılar, başka ışıklar aradılar. Birşey bulamayınca birçok şeyler yarattılar. Fakat güneş o kadar parlaktı ki... Bıkmış olmalarına rağmen ona kıyamadılar.

Güneş bir symbole oldu. Kuvvetin, güzelliğin, doğruluğun sembolü..

Yüzlerce sene daha geçti. Bugüne geldik.

Durmadan ilerliyen bilgi, o alev dünyasında da gizli kalmış bir nokta bırakmadı.

Ultra - violetden İnfra - rougea kadar güneşin bütün zenginliklerini biliyoruz artık. Ve bunları öğrendiğimizdenberi onun peşini bırakmıyoruz. Çürümeğe yüz tutmuş etlerimizi kızgın kumlara serpiyor, karartıyor, yakıyoruz.

Hiçbir zaman insanlar güneşi, bugün olduğu kadar aramadılar. Fakat ne çare ki o, yüreğimizde kurduğu saltanatı kaybetti.

Bir zamanlar Allahtı. Bugün bir kuvvet şurubudur.

N.

Nüfus sayımı nasıl yapılacak?

Şehir 8,035 tahrir bölgesine ayrıldı

Nüfus Genel Sayım Bürosu dün bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıya gazete müvezzilerinin sayım gününde gazete satabilmeleri için kendilerinin daha evvelden sayıma tâbi tutularak ellerine vesika verilmesi işi görülşülmüş ve Basın kurumundan gelen iki zatın izahatı dinlenerek bu işin tekrar ve çarşamba günü görüşülmesi kararlaşmıştır.

Sayım için İstanbulun 34 nahiyesi 8,035 mıntakaya ayrılmıştır. Bu mıntakalarda birer sayım memuru ve her beş memurun başında da birer kontrol memuru vardır. Bu memurlara aid cetveller sandıklar içinde yerlerine gönderilmiştir. Sayım teşkilâtı şu suretle yapılmıştır:

Beyoğlunun	6	nahiyesinde	2618 mıntaka
Eminönünün	5	»	1144 »
Beşiktaşın	2	»	548 »
Üsküdarın	3	»	625 »
Kadıköyün	3	»	643 »
Beykozun	2	»	181 »
Adaların	3	»	146 »
Bakırköyün	2	»	181 »
Fatihin	6	»	1758 »
Sarıyerin	2	»	241 »

ki cem'an 34 nahiyede 8035 sayım mıntakası tesis edilmiştir.

Belkisle Süleymanın ülkesinde: 6

1896 Adua zaferinden sonra yapılan taahhüd

İngiltere, Fransa ve İtalya 906 muahedesile Habeşistanın tamamiyetini ve istiklâlini muhafaza için ellerinden geleni yapacaklarına söz vermişlerdi

Cibuti - Adisababa hattında işliyen Rhinocéros - Ekspres küçük bir istasyonda

İtalyanların ilerilemesi devam ediyordu. Bunun neticesi, Meneliğin saltanatını bir kat daha tarsin etmek oldu. Mart 1896 tarihinde, Adua muharebesinde, 14.500 kişilik bir İtalyan ordusunu kâmilen mahveden Habeş İmparatoru, aldığı esirleri senelerce kendi ülkesinde alıkoydu.

Bu hezimeti müteakib, Adisababada yeni bir andlaşmaya imza koyan İtalya, Habeşistanın mutlak istiklâlini bizzarure tanımış oldu.

1836 dan 1908 e kadar, Menelik, galib çıktığı bu harbden elde ettiği nüfuzu, serkeş kabileleri yola getirmek ve yabancı ülkelerle Habeşistan arasındaki hududları tarsin etmeğe sarfetti.

İtalyanlara karşı, Tigre bölgesinin Ras'ı Mangaşa ile Harar Rası, Makonen, Menelik kuvvetlerile birlikte candan savaşmışlardı. Lâkin harb biter bitmez, Ras Makonen yeniden dikkafalılığa başladı. Hiçbir zaman, Menelik onu yola getiremedi; ve bu yüzden, İmparatorun nüfuzu hiçbir zaman Sudan hududunda ve Ogaden bölgesinde tam olarak teessüs edemedi.

***

Meneliğin Avrupalı komşuları, Habeşistanla tecimsel münasebata girişmek için vakit kaybetmediler. 1894 te, bir Fransız finansal grupu, Cibutiden Harara bir demiryolu yapmak için 99 yıllık bir imtiyaz aldı. 1896 ile 1902 arasında, bu yolun 306 kilometroluk kısmı yapıldı. Bunun 90 kilometrosu Fransız Somali bölgesinden geçiyordu.

Lâkin, (Habeş İmparatorluk demiryolları kumpanyası) adını taşıyan sosyetenin sermayesi yetmedi. İngiliz sermaye sahiblerine başvuruldu. Telâşa düşen Fransa parlamentosu hükûmeti sıkıştırdı. Bunun üzerine, Fransa hükûmeti, demiryolu sosyetesile 6 şubat 1902 tarihli bir mukavele akdetti. Bu mukavele mucibince, Fransa hükûmeti, sosyeteye, elli sene müddetle, yılda beşer yüz bin franlık bir yardımda bulunmayı taahhüd ediyordu.

Menelik bunu haber alınca kuşkulandı. Özel sermaye sahiblerine vermiş olduğu tecimsel bir imtiyaz, bu suretle ve siyasal maksadlarla, yabancı bir devletin eline geçmiş oluyordu. Yeni mukaveleyi tasdikten istinkâf etti. Bununla beraber, 1904 te, sosyetenin, Adisababaya kadar olan natamam kısmı tamamlamasına ruhsat verdi. 1909 da başlanılan bu yapı 1917 de ikmal edilerek, 766 kilometro uzunluğunda bulunan Adisababa - Cibuti demiryolu işletmeye açıldı.

1906 da, İngilizlerle Fransızlar ve İtalyanlar arasında akdedilmiş olan üç taraflı anlaşma, Fransanın bu demiryolile kanaat edeceğini ve ileride yapılacak demiryollarından, Sudana uzanacak olan kolun İngilizler, Eritre ve İtalyan Somalisine uzanacak kolların da İtalyanlar tarafından inşa edileceğini kabul etmişti.

4 kânunuevvel 1906 tarihli bir mektubla, Meneliğin de tasdikına iktiran eden bu anlaşmada, üç devlet, Habeşistanın iç işlerine kat'iyyen müdahale etmemeyi taahhüd ediyorlardı.

Bu anlaşmanın üçüncü maddesi şöyle idi:

«Habeşistanda dahili değişiklikler vuku bulduğu ve rekabetler uyandığı takdirde, Fransa, İngiltere ve İtalyanın oralardaki mümessilleri bitaraf bir tavır alacaklar ve ülkenin iç işlerine müdahaleden kat'iyyen sakınacaklardır. Bu mümessiller, elçiliklerle yabancı halkın mal ve canının ve üç devlet menafiinin korunması için, müştereken kararlaştırılarak alınacak herhangi bir tedbiri almakla iktifa edecek ve hiçbiri, diğerlerinin muvafakatini almaksızın, herhangi bir müdahalede bulunamıyacaktır.»

Dördüncü madde hükümleri ise daha da önemli idi. Bunda:

«Birinci maddede tasrih edilen statükoya halel geldiği takdirde, Fransa, İngiltere ve İtalya devletleri Habeşistanın tamamiyeti mülkiyesini korumak hususunda her türlü gayret sarfedeceklerdir.» deniyordu.

Bu anlaşmanın hükümleri ise, bugün el'an caridir!.

***

Menelik, ülkesinin hududlarını aşağıda sırasile gösterilen muhtelif andlaşmalarla tarsin etmişti:

Mart 1897 — Fransa ile, Somali hududuna dair.

Mayıs 1897 — İngiltere ile, Somali hududuna dair.

Haziran 1897 — İtalya ile, Somali hududuna dair.

Temmuz 1900 — İtalya ile, Eritre hududuna dair.

Mayıs 1902 — İngiltere ile, Sudan hududuna dair.

Hükümleri hâlâ cari olan bu andlaşmaların, bugünkü durumun üzerinde hiç bir tesiri olmadığını gören Habeşler, acaba bundan sonra, kimlerin hangi sözlerine güveneceklerdir?..

1913 te ölen Meneliğin yerine İmparatorluk tahtına geçen Lic Yesu günün birinde islâmiyeti kabul ediverince, ülkesinin içerisinde bir kızılcakıyamettir koptu.

Ateşi körükliyenler, bittabi papazlardı. Lic Yesunun irade kuvvetsizliği, mizacının hastalıklı olması, düşmanlarının ekmeklerine yağ sürdü. Üç senelik bir mücadeleden sonra, eylûl 1916 da, Lic Yesuyu tahtından indirip, Meneliğin kızı Zaodituyu İmparator ilân eden Habeşler, onun yanına naib ve veliahd olarak, Harar bölgesi ilbayı ve Makonenin oğlu Ras Tafariyi oturttular.

Zaoditu 1930 da öldü. Tafari, evvelce de anlattığım gibi, Haile Selâsiye adını alıp, Habeş tacını başına giydi.

Burada, bir istitrad açıp, Habeş hükümdarlarının bize garib gelen bazı âdetlerini yazmak muvafık olacaktır:

Habeş İmparatoruna Nagaş-Negûşa (şehinşah) denir. Tahta çıktığı gün, kendi adını değiştirip, tarihte yeni açtığı çağa alem olacak bir unvan alması âdettir.

Habeş devletinin ilk payitahtı Aksumdu. 1896 da İtalyan ordularının bakiyetüssiyufu burada katliâma uğramıştır.

(Arkası var)

Ercümend Ekrem TALU

BUGÜN DE BU..

Kitabın değeri

Babıali caddesinde, kitabcı bir ahbabımın dükkânında oturuyordum. İçeriye, düzgün kılığından hali, vakti yerinde olduğu anlaşılan bir bayan girdi ve elindeki puslaya bakarak, bir ders kitabı istedi. Kitabcı raftan indirdiği kitabı uzattı. Bayan sordu:

— Kaça bu kitab?

Dostumun söylediği fiati çok bulmuş olacak ki, bayan dudağını büktü.

— Bunun kullanılmışı yok mu?

Kitabcı:

— Hayır, bayan! Yoktur.. dedi. Hem ben, çocuğunuzun eline kullanılmış kitab vermemenizi tavsiye ederim. Kimbilir, o alacağınız kitab hangi hasta bir çocuğun kirli parmaklarından geçmiş, tükürüğüne bulanmıştır. Yazık değil mi?

— Evet amma, yenileri de çok pahalı! Alınır gibi değil!.

Bunu söyliyen annenin yüzüne dikkatle baktım: Yüzündeki pudra, dudağındaki allık, iyi bir terzinin makasından çıkmış mantosunun yakasından yayılan lâvanta hep en iyi, en pahalı cinsindendi. O, bunları alırken, herhalde bu derece ince düşünmemiş, kılı kırk yarmamıştı. Şimdi, evlâdının ders kitabı için pazarlığa girişiyor, fiatini yüksek buluyor, eskisini arıyordu.

Ve, kitabcı dostum insafsız, düşüncesiz bir adam olmuş olsaydı, onun vereceği kullanılmış kitabı çekinmeden alacak, yavrusuna verecek, ona belki de amansız bir derdin ilk mikroblarını aşılıyacaktı.

Kadınlığına, süsüne, icabında avucla para harcıyan bu insan, çocuğunun bilgisine ve sıhhatine fedakârlık etmesini neden bilmiyordu?

Yüreğim sızladı. Sosyal bünyemizde yeniden, cılk bir yara görmüştüm!

Kitab pahalı, öyle mi? Acaba, harbdenberi hangi şey eski değerini muhafaza etmiştir? Halbuki sinema biletlerinin, terzi modellerinin, alâmod kazinolarda - ki içki listelerinin, parfümöri dükkânlarının hergün bir başka adla ortaya attıkları süs vasıtalarının fiatlerine itiraz etmiyenler, bütün hınclarını kitabdan çıkarmak istiyorlar.

Zavallı kitablar! Ve zavallı bizler, fikir ameleleri!.

Ercümend Ekrem TALU

HİÇ

Edebî Roman : 3 **Yazan : Suad Derviş**

Evvelki kısımların hulâsası

[Seza akşam geç vakit bir tramway istasyonunda sevgilisini bekliyor ve gecikmiyeceğinden endişe ediyor. Seza bu erkeği çılgın gibi sevmekte ve onu mütemadi kıskanclık sahnelerile iz'ac etmektedir. Son buluşlukları günde gene bir kıskanclık buhranı içinde: «Bir daha buluşmıyalım» demiştir. Ve işte bunun için onun gelmiyeceğinden korkuyor ve eğer gelirse bir daha onunla hiçbir kavga yapmamağa karar veriyor. Sevdiği adam biraz geç kalmış olarak geliyor ve Seza bütün kararlarına rağmen onu ağlıyarak karşılıyor ve «öteki kadın» için ona yeniden sitem etmeğe başlıyor. Sevdiği Atıf bütün bu sahnelere sıkılmasına rağmen sabırlı bir erkektir. Genc kadını daima temine uğraşıyor ve otomobiline alarak bir kır kahvesine götürüyor..]

— Yüzünü görmek istiyorum, diyor. Sana bir yerde rasgelirsem artık tanıyamıyacağımdan korkuyorum. O İstanbula geldiğindenberi gizlenmek için yalnız karanlıkta konuşuyoruz.

Sönen kibrit yerine şimdi bir başkasını çakıyor ve hiç te güzel olmıyan bu erkek yüzüne, güzel birşey seyreder gibi bakıyor.

Mavi gözleri, kalın kumral kaşları, iri iri, temiz, fakat gayrimuntazam dişli ağzile bu adam ilk bakışta onda ne garib bir his uyandırmıştı?

Ona ilk tesadüfünü düşünüyor, onu bir mekteb arkadaşı olan Safiyenin evinde tanımıştı. O tesadüfte sofraya gidecekleri vakit Safiye onun kulağına: «... tütün sosyetesi direktörü sofrada senin yanında oturacak» dediği zaman onun kolunu çimdiklemiş ve adeta hiddetle: «Bu korkunc adam mı?..» diye fısıldamıştı: «Yanıma oturtacak daha iyi bir erkek bulamadın mı?..»

Hayat nekadar garib birşeydi? Şimdi biraz sitem için fakat biraz da göreceği geldiği için kibritleri birbiri arkası sıra çakıyor ve bu çirkin adamın korkunc yüzüne bakıyor.

Ötekinin Sezanın sevgisinden biraz mağrur ve hiç şüphesiz çok memnun olması lâzım... Çünkü o yaşı kırk beşi geçkin bir adam. Kırk beş yaşından sonra bu kadar şiddetli bir sevgi ile sevilmek hangi erkeğin hoşuna gitmez, hangi erkeğe kendi nefsine karşı sonsuz bir itimad telkin etmez?

On beş sene evvel evlenmiş olan ve şimdi biri on, biri yedi yaşında iki çocuğun babası olan Atıf şüphesiz ki bu güzel kadın tarafından bu kadar çılgın bir sevgi ile sevilmekten zevk duyuyor.

***

Genc kadın şimdi kibrit çakmaktan vazgeçti, asabî parmaklarla masaya vuruyor:

— Söyle bana Seza, bu çocuklukları, bu çocukça üzüntüleri ne zaman bırakacaksın?..

— O kadın ne zaman aramızdan giderse!

— Seza on beş senelik bir bağ bu... Bu bağı koparmak için zaman lâzım.

— O ağustos sonunda İstanbula geldi. Biz şimdi birinci teşrinin ortasındayız.

— Evet, fakat bu bir buçuk ay demektir... İki çocuğu hiç düşünmüyor musun?..

Hayır düşünmüyor. O Atıftan, Atıfın aşkından, Atıfla beraber olmaktan başka hiçbir şey düşünmüyor.

Fakat bunu ona söylemekten ne çıkar, susuyor ve parmaklarile hafif, hafif masaya vurmakta devam ediyor.

Şimdi Atıf ta canı sıkılmış susuyor... Ve garsonun getirmiş olduğu tatsız bir kahveyi yavaş, yavaş içiyor.

Karanlık kırların ilerisinde bazan otomobil fenerleri dolaşıyor. Uzakta uluyan bir köpek bu kimsesizliğe daha korkunc bir mana veriyor.

İlk konuşan Atıf oluyor:

— O seni kıskanıyor, bunu anlıyorum. Fakat sen onu neden kıskanıyorsun? İşte bunu hiç anlıyamıyorum.

Nasıl anlamıyor, nasıl anlıyamıyor... İşte bu da garib bir söz ve sevmek, sahib olmak isteğinin tezahürü değil midir? İnsan nasıl sevdiği birşeyin bir başkasına aid olduğunu çekebilir, sevdiği birşey üzerinde nasıl olur da, başkalarının hak sahibi olmasına tahammül eder?

Öteki kadın Sezanın malik olmadığı bütün haklara malik. O herkesin tanıdığı zevce... Atıfın yanında yaşıyan, Atıfın aşkına ve sadakatine resmen sahib olan bunların üzerinde hisse istiyebilecek olan kadın o...

Yalnız bu resmî haklarda olsa belki Seza göz yumacak, fakat Atıf ona bir sürü manevî haklar da vermiş.

On beş senelik bağ... On beş senelik manevî bağ... Koparken incinmemesi, acımaması lâzım olan... Hayır kopartılamıyan, kopartılamıyacak olan meş'um bağ...

O geldiği gündenberi bütün hayatlarının programı değişti. Bu değişikliğin gayesi ona hiçbir şey duyurmamak. Ondan herşeyi gizlemek... Ve işte o geldiğindenberi maceralarını ona duyurmamak için iki kaçak gibi mütemadiyen saklanıyorlar. Hem de o herşeyi bildiği halde..

Halbuki o yokken Atıf neler vadetmişti?

«Birbirimizden ayrılmıyacağız. O döner dönmez herşeyi söyliyeceğim.»

Hani ona herşeyi söyliyecekti?.. Hani ondan ayrılacaktı?.. Hani evlenecekleri di?..

Seza bütün bu sözleri ona söylemedi. Yalnız bütün bu sözlerin zihnindeki neticesini söyledi:

— Sen onu seviyorsun!

— Ben onu sevsem seninle bir maceram olur muydu?. Seven aldatır mı?..

— Ne bilirim ben... Sen erkeksin.. Erkekler fenadırlar. O burada değilken... yalnız kalmamak istiyordun. Kadınlar yalnız kalabilirler. Erkeklerin buna tahammülü yoktur... O yokken senin vakit geçirmeğe ihtiyacın vardı.

Öteki biraz eski çığır bir âşık isyanile iki elile kulâklarını örtüyor:

— Vakit geçirmek mi, diyor, Seza sana kendi hakkında bu kadar fena şeyler söylemene müsaade edemem

Genc kadın:

— Seni kıskanıyorum.

Diye inliyor ve tıpkı bir çocuk gibi kollarını masaya dayıyor ve yüzünü bu kolların üstüne kapıyarak ağlıyor.

— Sana tapıyorum Seza!

— O kadın seni benim sevdiğim kadar sever mi zannediyorsun?.. Benim kadar?..

(Arkası var)

SPOR

Altıncı Balkan oyunlarının kat'î neticesi

Dün yapılan sırıkla yüksek atlama müsabakasından sonra Yunanistan 158, Yugoslavya 130, Romanya 86, Türkiye 75, puvan aldılar

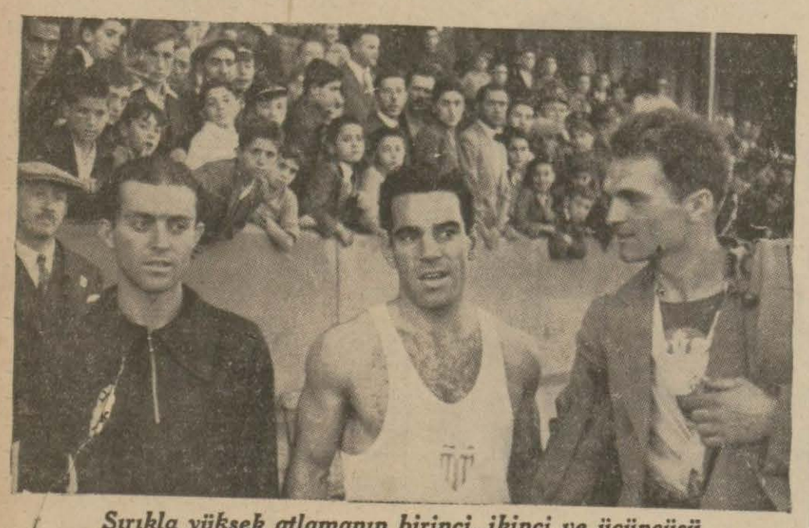

Sırıkla yüksek atlamanın birinci, ikinci ve üçüncüsü

Altıncı Balkan oyunlarının pazar günü nihayetlendirilemiyen sırıkla atlama müsabakası dün Kadıköydeki sahada yapıldı. Bir tek müsabaka için iki tribüne yakın bir kalabalık toplanmıştı. Bir gün evvel iki Yunanlı ve bir Yugoslav 3,60 tan atlamışlar iki müsabık ta 3,50 den fazla atlıyamamışlardı.

Dünkü müsabakaya saat üçte başlandı. Dördüncülük için bir Türk, bir Yugoslav ve bir de Rumen arasında müsabaka yapıldı. Atletlerin üçü de 3,60 tan aşamadılar. Uzun süren atlamalardan sonra Fethi 3,50 ile dördüncü, Yugoslav Kalay 3,40 ile beşinci, Rumen Ayhart ta ayni derece ile altıncı oldular.

Nihaî müsabaka için atlıyan Yunanlı Kelenços 3,70 ile birinci, Yugoslav Bakov 3,60 ile ikinci, Yunan Tanaş ta 3,60 ile üçüncü oldular.

Bu suretle Altıncı Balkan oyunları kat'î olarak bitmiş ve puvan vaziyeti de son şeklini almıştır. Buna göre Yunanistan 158, Yugoslavya 130, Romanya 86, Türkiye 75, Bulgaristan ve Arnavudluk ta Beşer puvan almış oluyorlar.

Romanya ile aramızdaki 11 puvan farkı kalmıştır. Bu da, onların maraton yarışında kazandıkları puvandır. Burada daki müsabakalarda iki takım da 75 şer puvan almış oluyorlar. Altıncı Balkan younlarında Türk takımının müsabakalara giriş tarzı iyi idare edilmiş ve daima puvan toplamak esası gözönünde bulundurulmuş olsaydı, bu on bir puvanı da kapatarak bizim üçüncü olmamız muhakkaktı.

Türk takımının şimdiye kadar yapılan

Dün yapılan yüksek atlama müsabakasından bir görünüş

oyunlarında bu kadar fazla puvan alması da Bulgarların müsabakaya girmemelerinden ileri gelmiştir. Bulgarlar tam takımlarile müsabakalara girmiş olsalardı, gerek Türkiye ve gerek Romanya bu kadar puvan alamıyacaklardı.

Balkan komitesi işini bitirdi

Altıncı Balkan oyunları komitesi dün sabah son toplantısını yaparak bütün işlerini bitirmiştir. Üç senede bir değiştirilecek olan Balkan komitesi başkanlığına Yunanlı Rinoplus, üyeliklerine de Yugoslav Ugriniç, Bulgar Kaçef, Romanyalı Raeresko ile Bürhan Felek seçilmişlerdir.

Altıncı Balkan Oyunlarında birinci gelecek takıma verilmek üzere Atletizm Federasyonu tarafından yaptırılan kupa, evvelki geceki ziyafette Federasyon başkanı Bürhan Felek tarafından, birinci olan Yunan takımına verilmiştir. Yukarıki resim, Yunan takımına verilen kupayı göstermektedir.

Atletizm Federasyonu tarafından evvelki gece Tokatliyan otelinde verilen ziyafetten sonra Atina Şarbayının Altıncı Balkan Oyunları birincisine verilmek üzere getirdiği şild, törenle Yunan takımına verilmiştir.

Yukarıki resim, Yunan takımının kaptanını Atina Şarbayının hediye ettiği şildle beraber göstermektedir.

Arnavudluktaki spor teşkilâtı

Federasyon başkanı, teşkilâtın nasıl çalıştığını anlatıyor

Arnavud atlet kafilesine başkanlık eden Arnavudluk federasyonu başkanlarından Doktor Vasfi Samim, kendisile görüşen bir arkadaşımıza Arnavudluktaki spor teşkilâtı ve spor işleri hakkında bir çok malûmat vermiştir.

Doktor Vasfi Samim, tahsilini memleketimizde yapmış, türkçeyi çok güzel söyliyen kıymetli bir gencdir. Arkadaşımızın sorduğu şeylere verdiği cevablar şunlardır:

— Arnavudlukta spor organizasyonu ne şekildedir?..

— Arnavudluk genc bir memleket olduğu için spor teşkilâtı da genc bir tarihe maliktir. Eskiden birçok sivil kulübler vardı. Fakat bunların resmî bir şekilleri ve mahiyetleri yoktu. En evvel 1927 senesinde «Entikombtar» isminde bir gençlik teşkilâtı kuruldu. Bu, bütün memleket sporunu idare eden bir merkezdi. Yarı izci ve yarı sivil spor karakterini haizdi. Burada 5-7 tane kadar İtalya zabiti organizatör gibi çalışıyorlardı. 1932 de sivil federasyon teşekkül ettı. Fakat bu federasyon sizin federasyonlar gibi tam ve serbest bir mahiyeti haiz değildir. Maarif kanunlarında mevcud maddelere nazaran federasyon reisile ikinci reis kongrelerde intihab olunmaz. Zamanın maarif bakanı ve genclik sekisyoni şefi bu mevkileri otomatik bir şekilde alırlar. Sivil sporumuzun idaresi de tamamen hükûmetin elindedir. Ruhî, terbiyevî ve sıhhî noktaları nazarı dikkate alarak bu tarzı idare bizim için daha faydalıdır. Biz yeni teşkilâttan memnun bulunuyoruz. Maarif Nezaretinde bir genclik sekisyoni vardır ki bütün mekteb sporlarını ve beden terbiyesini idare eder. Buraya merbut bir de sivil federasyon vardır. Bunun dört azası her sene umumî kongrede intihab olunur. Talebe sporile sivil sporu ayrıdır.

Arnavudluk Federasyonu başkanlarından doktor Vasfi Samim

— Hükûmetten himaye görür müsünüz?

— Evet! Arnavudluğun en büyük sporcusu genc ve sevimli Kral Ahmed Zugodur. Kendisi deniz sporlarına ve biniciliğe çok meraklıdır. Spora her zaman himayelerini esirgememişlerdir. Geçenlerde umumî spor kongresi murahhaslarını kabul buyurarak kıymetli nasihatler verdiler. Parlamentoda her sene spor için ayrı bir bütçe tahsis olunur. Kralın hemşireleri spora meraklıdırlar. Prenses Müzeyyen spor teşkilâtının hâmisi ve millî spor kurumlarının fahrî başkanıdır. Kulüb binalarını hükûmet tesviye eder, lik maçlarında masarifi nakliyenin hepsi hükûmete aiddir. Sahalardan vergiler alınmaz. Hasılatı kulübe geçer.

— Spor sahalarınız ve kulübleriniz ne vaziyettedir?

— Arnavudlukta hemen her şehirde küçük büyük bir spor sahası vardır. Bunların bazı teknik noksanları varsa da bu sene ikmal olunacaktır. En güzel spor sahaları İşkodra, Draç, Gümrüce ve Avlonyada bulunmaktadır. Deniz olan Tiranda bir saha mevcudsa da yakında tam mânasile bir stadyom yapmak meselesi mevzuu bahsolduğundan bugünkü sahada tamirat ve düzeltmeler yapılmamıştır. Arnavudluğun en büyük spor kulübleri Tiran, Köriçe, İşkodra, Draç, Kavaya, Avlonya ve Elbasanda bulunmaktadır. Bunları sizin taşradaki kulüblerinizle ayni derecede diyebilirim.

Bugün Arnavudlukta 21 spor merkezi vardır. Maarif Nezareti bedenî terbiye yanında ruhî terbiyeyi de ikmal etmek istediğinden bu spor kulüblerinde tiyatro, musiki, resim ve konferanslara aid şubeler de vardır. Yani Halkevleri mahiyetinde çalışmalar vardır. Sivil kulüblerde ruhî kültüre ehemmiyet veriliyor.

— Arnavudluk gencleri hangi sporu en çok severler?

— Maalesef futbola. Biz bütün Balkanlılar buna karşı bir mücadele açmalıyız. Futbolde alkış var, tiyatro var, gösteriş var, şıklık var ve bunlar gencleri bir kadid gibi içine çekiyorlar. Gençliği hakikî sporun kendi bedenine hizmet olduğunu anlatmak mecburiyetindeyiz. Bugünkü dünyanın iktısadî sarsıntıları arasında insanın en sadık sermayesi kendi vücudünün sıhhatidir. Biz de Arnavudluk gençliğini bu yolda yürütmeğe çalışıyoruz. Fakat bildiğiniz gibi bu çok zor bir şeydir. Mekteblerde, Konferanslarda, filimlerde, mitinglerde hakikî kültür seviyesinin yayılmasına çalışmalıyız.

— Altıncı Balkan olimpiyadları için ne düşünüyorsunuz?

— Biz güzel İstanbulu ve onun zeki centilmen halkını ziyaret ettiğimiz için nihayetsiz derecede memnunuz. Bu sefer de maalesef iyi çalışamadık. Maarif Vekâletinden gelen bir emirde İstanbula gelinmiyeceği bildirilmişti. Bu suretle bütün atletler müteessir olarak sahaları terkettiler. Fakat yirmi gün evvel tekrar bir emir çıktı ve bizde çarçabuk toplandık. Görüyorsunuz ki hazırlanmağa vaktimiz yoktu. Daha birçok kıymetli atletlerimiz gelmedi. Fransada, Avusturyada, İtalyada tahsilde bulunan Darülfünunlu sporcularımız ve nihayet Amerika, Romanya, Mısır, Yugoslavyada bulunan Arnavud gencler de bu güzel spor bayramına gelemediler. Olimpiyad çok güzel idare olundu, yalnız birinci gün Macar Stater halkla atletlere fena muzipliklerde bulundu. Adamcağızın elindeki tabanca sanki halkın sabrını kırbaçlıyan ve çizgi üzerinde heyecandan kalbleri ağzında bekliyen sporcuların sinirlerini kızgın bir demir gibi dağlıyan korkunc ve mucizeli bir azaya dönmüştü. Çat çat... Pat pat!.. Bütün stad heyecanla ayaktayken soğuk bir duşa konulmuş gibi (ooof!..) diyerek birkaç defa yerine oturdu kalktı. İşte benim nazarı dikkatimi celbeden en tehlikeli hata buydu.

Sonbahar tarifesi

Yeni tarifelerin tatbikına bugün başlanıyor

Akay ve Şirketi Hayriye İdarelerinin sonbahar tarifeleri bugünden itibaren tatbik edilecektir.

Akay İdaresi bu yılki sonbahar tarifesine Adalar için daha fazla vapur koymuştur. Bu suretle Adalarda oturanların kış aylarında da yerlerinde kalmaları ve göç masrafından kurtulmaları için alınan tedbirlerden biri daha tatbik edilmiş olmaktadır.

Şirketi Hayriyede sonbahar tarifesinde Tarabya ve Beykozdan sonra gelen uzak iskelelere doğru postalar koymuştur.

Adalar için ucuz tarife

Akay İdaresinin Adalar hattı için kış mevsimine mahsus olmak üzere tatbikini kararlaştırdığı ucuz tarife de bugünden itibaren başlıyacaktır.

Ekonomi Bakanlığınca da onaylanan yeni tarifeye göre Büyükada ile Heybeliadaya gidip gelme birinci mevki 30, ikinci mevki 22, Kınalı ve Burgaz adalarına gidip gelme birinci mevki 27, ikinci mevki 20 kuruştur.

Trakyada 5,000 ev yapıldı

(Baş tarafı birinci sahifede)

Bakanının yanında toplanarak göçmen durumunu incelemişlerdir. Bütün ilbaylar şimdiye kadar gelmiş ve gelmekte olan göçmenlerin durumlarını, kendilerine yapılan yardımları anlatmışlardır. Muradlı ile diğer yerlerde yapılan göçmen evlerinin çoğu bitmiştir. Bunların adedi 5,000 dir. Her eve beş kişi yerleştirilecektir. Şu suretle 25,000 kişi tamamile yerleştirilmiş olmaktadır. İlk fırsatta diğer evlerin de yapılmasına başlanacaktır.

Göçmen Genel Direktörlüğü

Duyduğumuza göre göçmen işlerinin Sağlık Bakanlığına devri takarrür etmiştir. Bu sebeble İç İşleri Bakanlığına bağlı olarak idare edilen İskân ve Nüfus Genel Direktörlüğü ikiye ayrılacaktır. Nüfus Genel Direktörlüğü İç işleri Bakanlığında kalacak, Göçmen İşleri Genel Direktörlüğü de Sağlık Bakanlığına bağlanacaktır. Bunun için bir kanun lâyihası hazırlanmaktadır. Göçmen işleri için bir mütehassısın getirilmesi muhtemeldir.

Memel seçimi geri kaldı

Yeni hâdiseler çıktı ve Hitler de hududa gitti

İngiliz matbuatı, vaziyete ateş püsküren Alman gazetelerile beraber Litvanyaya hücum etmektedir

(Baş tarafı birinci sahifede)

toplanarak durumu tetkik etmiştir. Alınan haberlere göre Yugovişin mıntakasında seçim esnasında bazı karışıklıklar olmuş,, rey pusulaları yırtılmıştır. Bu hâdiseler yüzünden bu mıntakada yapılan seçim keenlemyekün addedilerek ilk teşrinin altısında orada yeni bir seçim yapılmasına karar verilmiştir.

Bu karar üzerine halk tarafından gösteriler yapılmışsa da, herhangi bir hâdiseye meydan verilmemiştir. Seçimin neticesi bir haftadan evvel anlaşılamıyacağı beyan edilmektedir.

Memelde hâdiseler

Klapeida 30 (A.A.) — Juknaiciat ve Agluonenaide çıkan hâdiseler müstesna olmak üzere, dünkü gün sükûnet içinde geçmiştir. Seçmenlerin yüzde 60 ı seçime iştirak etmiştir. Mühürlenen seçim sandıkları bu gece bir polis komisyonu ve parti mümessilleri tarafından muhafaza edilmiştir. Gizliliği korunan seçim, dürüstlükle yapılmıştır.

Hitler Şarkî Prusyaya gitti

Berlin 30 (Özel) — Alman istihbarat bürosu, M. Hitlerin Şarkî Prusya gezisini yazarken orada orduyu gözden geçirdiğini ve manevralarda bulunduğunu haber veriyor.

Hitlerle beraber Su Bakanı General von Blomberg de Şarkî Prusyaya gitmiştir. Bu yolculuğun hususî bir mahiyeti olmadığı söyleniyorsa da, Memel meselesile alâkadar olduğu sanılmaktadır.

Öteki taraftan, M. Hitlerin doğu Prusyasına anî hareketi siyasal çevenler arasında gerçek bir hayret uyandırmıştır, çünkü M. Hitler, ilk defa olarak Koenigsberge hareket ediyordu.

Litvanyaya karşı bir gösteriş olarak tefsir edilen bu hareket, M. Hitlerin Memel seçimine çok büyük bir önem vermekte olduğunu göstermektedir.

« Memeldeki Alman kardeşleri» ne son bir çağırı yapmak üzere Hitlerin bir söylev vermesi beklenmektedir.

Alman başımı ateş püskürüyor

Berlin 30 (A.A.) — Voelkischer Beobachter Memel seçimi dolayısile bastığı bir yazıda diyor ki:

Memel Almanlarının Litvanyalılar tarafından yapılan yeni seçim kanunu hakkındaki bütün korkuları doğru çıkmıştır. Dünyanın hiçbir yerinde seçimin iki veya daha fazla gün sürdüğü görülmüş değildir.

Biz Litvanya seçim kanununun asıl seçimi tamamen yok ettiğini her zaman söylemiştik. Böyle bir seçim kanunile yapılan hareketten doğru bir sonuc çıkamaz. Seçim mekanizmasının gittikçe daha fena işlemekte olduğunun meydana çıkması üzerine Litvanyalıların sinirliliği seçim günü yapılan hakaretler ve Memelin Alman ahalisi üzerindeki tazyik tedbirlerile meydana çıkmıştır. Litvanya güvenlik rejimi bütün zorbalığını göstermektedir.»

Ecnebi elçiler toplandı

Kleipeda 30 (A.A.) — Kaunastaki İngiliz işgüderi seçim işlerini gözetmek için buraya geldiğinden Fransız elçiliği kâtibile Danzigdeki İtalyan konsolosu da ayni iş için buraya gelmişlerdir.

Berlin 30 (A.A.) — Bütün gazeteler, Memel seçim müddetinin uzatılması hakkında duydukları şüpheyi izhar etmektedirler.

Montag - Zeitung diyor ki:

«Seçim sandıklarını kim bekliyor, onların açılmıyacaklarını kim taahhüd ediyor, bir gün evvel verilen oylara geceleyin ne yapılacaktır?

Memel bölgesinde tam bir kudret sahibi olan Litvanya polisine güvenebilir miyiz?

Düzenin muhafazasını temin edecekleri Almanyaya vadettikleri zaman statüyü imza eden devletler, durumu kavramış bulunuyorlar mıydı?»

Seçimin sayı itibarile sonucu hakkında şimdi daha büyük ihtirazi kayidler ileri sürmek gerektir.

Montag - Post, şunları yazıyor:

«Kolaylıkla okuyamıyan yaşlı insanlar için verilen 15 dakikalık müddet hiç te yeter değildi. Seçim odasında bu müddetten daha fazla kalan ikinci seçiciler çıkmak zorunda kalıyor ve seçime iştirak etmek imkânsızlığile karşılaşıyordu.

Voelkischer Beobachter diyor ki:

«Seçim kâğıdlarının sandığa atılması hakkındaki türlü kayıdlardan ötürü müşkülleşmesi yüzünden seçimin iki gün ve daha fazla uzatılması şimdiye kadar hiç görülmemiş bir hâdisedir.

Litvanya seçim kanununun asıl seçimi hemen hemen imkânsız kılacağını ve seçicilerin kesin bir karar almıyacaklarını her zaman hatırlatmıştık.»

İngiliz basını Almanlara hak veriyor

Londra 30 (A.A.) — D. N. B. nin aytarı bildiriyor:

Bu sabah çıkan İngiliz gazeteleri, Memel seçimini idare için Litvanya tarafından yapılmış olan hazırlığın tam bir fiyasko ile bittiğini ve seçimin büyük karışıklıklar içinde geçtiğini yazmaktadırlar.

Deyli Ekspres gazetesi diyor ki:

Seçim sistemi Litvanya idaresi tarafından bile bile karışık bir şekle getirilmiştir. Bu idarenin güttüğü amac son bir gayretle, Alman olan bu şehri ecnebi tahakkümü altında tutmaktır.

Deyli Meyl gazetesinin Memeldeki hususî aytarı seçimin pazartesiye uzatılması, Litvanya idaresine altı bin rey kadar kazandıracağını yazmaktadır. Pazar günü yeni sene bayramı dolayısile Yahudiler seçime iştirak edememişlerdir. Bu gazetenin aytarı yazısını şu suretle bitirmektedir:

«Seçim hiçbir şeyi halletmiyecektir. Netice ne olursa olsun aynidir. Asıl büyük şikâyet, yani Alman harsına karşı Litvanyanın tahakkümü meselesi ayni şekilde kalacak, savaş devam edecek ve bu buhranı diğer buhranlar takib edecektir.»

Morning Post gazetesinin Memel aytarı diyor ki:

«Memeldeki Alman köylüleri, balıkçıları ve tecimenleri sakin duruyorlar. Bütün dünyaya göstermek istiyorlar ki 17 senedenberi ana vatandan ayrılmış olmalarına rağmen bugün de ne Litvanyaca konuşmak, ne Litvanya âdetlerini kabul etmek ne de çocuklarını Litvanya mekteblerine göndermek isteğinde değildirler.

Diğer taraftan Taymis gazetesinin Kovno aytarı şunları yazıyor:

«Alman çokluğunun noksan bir idareden dolayı yeniden bir şikâyet vesilesi bulması çok acınmağa değer.»

Deyli Telegraf gazetesi diyor ki:

«Seçim başlamadan evvel birçok hâdiseler olmuştur. Açılan bir ateş esnasında yaralanan Almanlar vardır. Bir Alman polisi bıçakla yaralanmıştır. Proekulsda birleşik Alman partisi üyelerine seçim ilânları asmak istedikleri sırada Litvanyalılar tarafından ateş açılmış ve bunlardan birçoğu yaralanmıştır. Daha birçok taraflarda da yaralılar vardır. Güveni temin etmek için ihtiyat polis kuvvetleri sevkolunmuştur.»

Londrada Alman Ataşemiliteri

Londra 30 (Özel) — Alman elçiliğinin ilk hava ataşesi bugün buraya gelmiştir.

Cumhuriyet Biçki Yurdunun ilk mezunları

Geçen sene Fatihte kurulan Cumhuriyet Biçki ve Dikiş Yurdu bu sene ilk mezunlarını vermiştir. Yukarıki resim, bu sene Yurddan mezun olan kızlarımızı göstermektedir.

ASKERLİK BAHİSLERİ

Bir İngiliz - İtalyan Harbi olursa ?

Kara muharebelerini kim kazanır?

İtalyanlar ve İngilizler, Afrikaya ne kadar asker gönderebilirler? İtalyan ordusu, anavatanla muvasalası kesileceği için mağlûb olmağa mahkûmdur

—4 — [*]

İngiltere ile İtalya arasında çıkacak harbin bir safhası da karada olacaktır.

Çünkü İtalyanların Libya müstemlekesinin Bingazi kısmı, hem Mısırla, hem de bir köşesinden Sudanla sınırdaştır (hemhududdur). Sonra, İtalyanın Eritre müstemlekesi de Sudana bitişiktir. İtalyan Somalisile İngiliz Somalisi ve İngilizlerin Kenya ve Ugandaları da yanyana ve komşudurlar. Tabiidir ki buralardaki İtalyan ve İngiliz kuvvetleri birbirlerile çarpışacaklardır.

Motörleştirilmiş İngiliz bataryalarından biri yaz manevralarından sonra yapılan geçid resminde

Şimdi buralarda vukuu muhtemel kara muharebelerini yapacak kuvvetlere bir göz atalım.

İtalyan ordusu

Muvazzaf İtalyan ordusu, İngiltere ninkile nisbet kabul etmiyecek kadar kuvvetlidir. İtalyada askerlik hizmeti mecburî olduğu halde, İngiliz ordusu gönüllülerden mürekkeb maaşlı bir profesyonel ordudur. Son zamanlarda yapılan yeni teşkilât ve kara gömlekli fırkalar haric olmak üzere İtalyanın barış zamanında nefsi İtalyada 30 piyade fırkası vardır. Bu ordu son zamanlara gelinciye kadar 23,500 ü zabit olmak üzere 500,000 kişilik bir kuvvet teşkil ediyordu. Ayrıca sömürgelerde de 1000 zabit ve 30,000 neferlik bir İtalyan ordusu mevcuddu. Yapılan kısmî seferberliklerle İtalyan ordusunun mevcudü kabarmış, bir milyona yaklaşmıştır. Eritre, Somali ve Libyada 300,000 kişiye yakın asker toplanmış ve buralara mütemadiyen asker gönderilmekte bulunmuştur.

Eğer, İngiltere ile İtalya arasındaki harb, denizde ve denizaşırı yerlerde değil de Avrupada cereyan etseydi, İtalya, yedisinden yetmişine kadar bütün halkı seferber eden mükemmel askerlik teşkilâtile milyonlarca askeri silâh altına alır ve harbe sokardı. Fakat şimdi, buna imkân yoktur. İtalya, doğu Afrikasındaki üç sömürgesine, iaşe ve ikmal, bilhassa su müşkülâtı dolayısile ordusunun yarım milyonunu bile sevkedemez. Şimdiye kadar gönderdiği kıtaatı bir miktar daha artırdıktan sonra, artık daha fazla asker gönderemiyecektir. İtalyanın Eritre, Somali ve Bingaziye bol keseden 400,000 kişi yığdığını kabul edelim ve dönüp İngiltere nin kara ordusuna bir göz atalım.

İngiliz ordusu

İngiliz ordusu ikiye ayrılır: 1 - Muntazam ordu ve ihtiyatı (daimî ordu), 2 - Teritoryal ordusu (gayridaimî ordu).

1 — Muntazam ordu, nefsi İngiltere de, müstemlekelerde, İngiliz mandası altındaki memleketlerde, ve Hindistanda bulunur. Bu ordunun iki türlü ihtiyatı vardır. Teritoryal ordusu da müstakil bir ordu olup vazifesi İngiliz adalarını müdafaa etmektir; bir kanun neşredilmedikçe İngiltere haricine çıkmaz. Bu ordunun zabit kadrosu mevcud olup efradı senede 20 gün kadar talim ve manevra için silâh altına alınır.

Daimî ordu, 136 piyade taburu, 22 süvari alayı, 216 hafif, sahra, süvari, vasat ve ağır batarya, 6 zırhlı otomobil ve tank taburile ayrıca 8 büyük, 38 istihkâm bolüğü, 41 nakliye bölüğü ve bir levazım kıt'asından mürekkebdir. Motörleştirilmiş, makileştirilmiş, mükemmel bir ordudur. Bu ordunun mevcudü 1935 senesinde 141,000 kişidir. Bunun 110,000 kişisi İngilterede ve 31,000 kişisi Hindistandaki kuvvetler haric, müstemlekelerdedir. Hinddeki İngiliz ordusu da 58,000 kişidir.

Daimî ordu birinci ihtiyatının mevcudü 120,000 kişidir. İkinci ihtiyatı da 25,000 kişidir.

2 — Teritoryal ordusu 14 piyade fırkası, 2 süvari livası, hava müdafaasına memur kuvvetler, sahil muhafız kıt'aları ve saire teşkilâttan mürekkeb olup 172,000 kişidir ki bunun 33,775 kişisi zabit ve zabit talebe olmak üzere daimî öğretmen kadrosuna dahildir.

İngilterenin, nefsi İngilterede ve müstemlekelerde silâh altında bulunan daimî ordusile Teritoryal ordusu kadroları 10,000 zabit ve 145,000 neferdir. (Hindistandaki İngiliz ordusu haric).

Hindistandaki İngiliz kuvvetleri de dahil olmak üzere İngilterenin 1935 te daimî ordu, daimî ordu ihtiyatları, Teritoryal ordusu, müstemleke kıt'alarile beraber 517,000 kişilik bir ordusu vardır, ki bunun yalnız 199,000 kişisi silâh altında olup bu küçük kuvvet, deniz ve hava orduları, İngiltere haricindeki 40,000 kişilik polis kuvvetlerile beraber 500 küsur milyonluk bir âlemi İngilterenin tahakkümü altında tutmağa kâfi gelmektedir.

Akdeniz havzasındaki İngiliz kuvvetleri

Şimdi İngilterenin 1935 bütçesine nazaran Akdeniz ve Kızıldeniz havzasındaki kuvvetlerine bakalım: Cebelitarıkta 2608 kişi, Maltada 3276 kişi, Kıbrısta 186 kişi, Filistinde 1967 kişi, Mısırda 10,000 kişi, Sudanda 1686 kişi, Adende 216 kişi... (İstitrad kabilinden söyliyelim Hindistan haric bütün İngiliz müstemlekelerini idare eden İngiliz ordusu 1935 te yalnız 31,181 kişiden ibaretti; Hindistandaki ordusile beraber 88,846 kişi.)

Demek ki İngilterenin, İtalyaya karşı Akdeniz ve Kızıldeniz havzalarındaki kuvveti 1935 bütçesine göre 20 bin değil, 19,939 kişidir. Bu kuvvetlerin son günlerde İngiltereden gelen kıt'alarla takviye edildiği tabiidir.

Demek ki bugün İtalyanın Eritre, Somali ve Libyadaki 300,000 kişisine karşı, İngilizlerin Afrikada ve etrafında 20-25 bin kişiden fazla askeri yoktur. Fakat İngiltere yalnız değildir; Habeş ve Mısır orduları da onun müttefikidir. Habeş ordusu için, hergün sütunlarla yazı yazıldı ve yazılıyor. Onu geçip Mısır ordusuna bakalım.

Mısır ordusu

On beş buçuk milyon nüfusu olan Mısırın ordusu, İngilizlerle yaptığı muahede mucibince, azamî 24,292 kişi olabilir ki bu rakamın 565 i zabit ve 12,000 kişisi ihtiyattır. Askerce teşkilâtlandırılmış kıt'alar 66 sı zabit ve 2650 kişiden mürekkebdir. Hepsi 27,000 bile değil 26,942 kişidir. 1934 bütçesine göre muvazzaf Mısır ordusu, 12,318 kişiden ibaretti. Bunun 565 kişisi zabittir. Mısırda, her yıl askerlik çağına giren kur'a efradı 125 le 130 bin arasında ise de pek azı orduya alınır.

Mısır ordusu 11 tabur piyade, 2 bölük süvari, 4 dağ bataryası, 1 garnizon topçu bölüğü, motörlü bir makinelitüfek bölüğü, bir istihkâm bölüğile levazım, nakliye, sıhhiye ve saire kıt'alarından mürekkebdir. Ayrıca polis, hudud kıt'aları ve sahil muhafızları vardır.

Mısır hava kuvveti teşekkül halindedir. Mısırın 5-6 tane de karakol gemisi vardır.

Hind ordusu

İngilterenin harb halinde Akdeniz havzasına sevkedeceği kuvvetlerden biri Hind ordusudur. Kara, deniz ve hava kıtaatından mürekkeb olan bu ordu beş ana parçaya ayrılır.

1 — Daimî İngiliz ordusunun Hindistandaki birlikleri: Bu kıt'alarda 1921 denberi bir miktar Hindli de bulunmakta olup bu ordunun mevcudü yukarıda söylediğimiz gibi 58,000 kişidir.

2 — Daimî Hind ordusu 100 piyade taburu, 18 talim taburu, 21 süvari alayı ve topçu müstesna, diğer kıt'alardan mürekkebdir.

3 — Hindistanda oturan İngilizlerden mürekkeb yardımcı ordu: 10 süvari alayı, 10 batarya ve 3 bölük topçu, 33 piyade bölüğü, 3 buçuk zırhlı otomobil bölüğü, makinelitüfek bölükleri ve sair bütün sınıflardan mürekkebdir.

4 — Hind Teritoryal ordusu: 19,000 kişidir. Ayrıca Hind üniversitelerinde, İngiliz zabitlerinin idaresinde askerî teşekküller vardır ki mevcudları 4260 kişidir. Bundan başka gene bu ordunun vilâyet taburları ve şehir birlikleri vardır.

5 — Hind racalarının kuvvetleri: Bunlar üç kısımdır, A: Tamamile daimî Hind ordusu kıt'alarına benziyen kıt'alar, B: Bunlar, A kıt'aları gibi talim ve terbiye görmüşlerse de silâhları o kadar mükemmel değildir. C: Bir nevi milis halinde bulunan kuvvetler.

Bütün bu teşkilâtı rakamla ifade edersek daimî Hind ordusu, İngiliz kıt'aları haric olarak 11,800 ü zabit olarak 222,000 kişidir. Racaların A ve B ordularile beraber bu yekûn 12,280 i zabit olmak üzere 257,000 neferdir. Yukarıda 3, 4 ve 5 rakamlarile tafsil ettiğimiz gayridaimî kuvvetlerin silâh altında bulunanlarile beraber bu yekûn 12,650 zabit olmak üzere 260,000 kişiye çıkar. Bu rakam 1931 senesine aid olup 1934 senesinde Hindistandaki bütün İngiliz ve Hind kuvvetleri, 58,000 i İngiliz, 159,000i Hindli olmak üzere 218,000 kişiydi. Bunlar haricinde askerce teşkilâtlandırılmış kuvvetler de 875 zabit, 30,000 neferdir.

Hindistandaki tayyarelerin adedi 200 dür. Hindistanın 95 zabit ve 1147 neferin idaresinde 10 kadar karakol gemisi vardır.

Demek ki İtalyanın Afrikaya gönderebileceği 400,000 kişiye karşı İngiltere, yuvarlak rakamla şu kuvvetleri gönderebilir:

İngiliz daimî ordusu ve ihtiyatı:	245,000
Akdeniz kuvvetleri:	20,000
Mısır ordusu:	27,000
Hind ordusunun yarısı:	100,000
İngiliz Teritoryalının yarısı:	80,000
Hind Teritoryalının yarısı:	78,000
Yekûn:	550,000

Bu yekûna deniz silâhendaz fırkasının 10,000 kişisini de ilâve edersek, 560,000 kişi eder.

Bu 560,000 kişinin Habeşlilerle beraber hareket edeceğini ve harb patladıktan sonra, denize hâkim olmıyan İtalyanın Afrikadaki ordularını takviye edemiyeceğini de nazarı itibara alırsanız, kara harbinin ne sonuc vereceğini kolayca takdir edebilirsiniz. O sonuc, harb başladığı zaman, İngiliz kuvvetleri, şayed, Mısır ve Somaliye toplanmamışsa, bidayette bazı muvaffakiyetlerden sonra mağlûbiyettir. Yok, eğer toplanmışsa, baştan sonuna kadar mağlûbiyettir.

ABİDİN DAVER

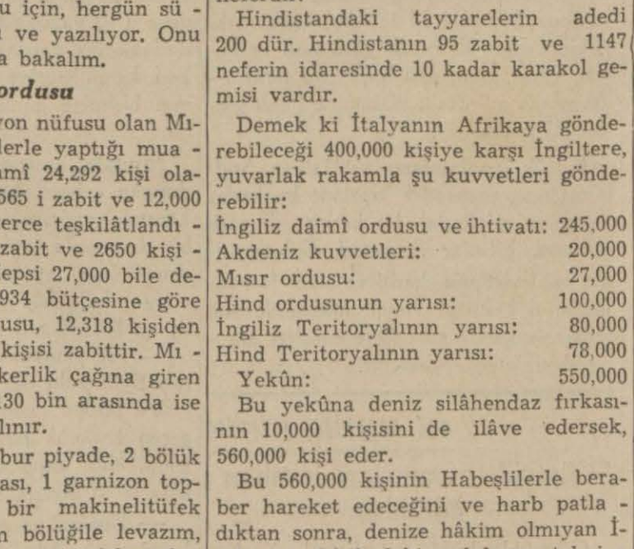

Küçük İtalyan tankları dimdik yamaçları tırmanırken

[*] Birinci, ikinci ve üçüncü yazılar 27, 28 ve 30 eylûl tarihli sayılarımızdadır.

HERGÜN BİR FIKRA

Söylediğinizi seviyoruz!

Şair Hersekli Arif Hikmet Bey merhum, bir gün, meclisinde üdebadan, zurefadan birçok kimseler bulunduğu sırada, güzellikten ve güzellerden söz açıp, dünyada bunlardan başka sevilmeğe lâyık bir şey olmadığını söyler.

Herkes bu bahis üzerinde mütaleasını beyan ettiği halde, İbnülemin Bay Mahmud Kemal, bir köşede büzülmüş, sükût edermiş.

Arif Hikmet Bey:

— Canım! Niçin susuyorsunuz? Siz de bir şey söylesenize!

Demesile, Bay Mahmud Kemal:

— Ne diyeyim, efendim? der. Siz sevdiğinizi söylüyorsunuz, biz de söylediğinizi seviyoruz!

ÖTÜKÇÜ

Yeni iş kanunu

Dün Endüstri Birliğinde bir toplantı yapıldı

Yeni iş kanunu projesini okumak ve üzerinde mütaleaları tesbit etmek üzere ulusal endüstri birliğinde dün sabah bir toplantı yapılmıştır. İş kanunu projesi bu kadar önemli olduğu halde bu toplantıda ancak beş fabrikatör bulunmuştur.

Dünkü toplantıda projenin cezaî kısmının bazı maddeleri okunmuştur. Bunlar, işletme tesisatında ve meslekî tedbirlerde kusur gösterildiği takdirde fabrikatora verilecek cezalar, müessesesinde mer'î iş şartlarını değiştirmek için

Dünkü içtimada bulunanlar

tatil yapan fabrikatorun cezalarına tallûk eden maddelerdir. Bu şekilde 2500 liraya kadar para ve altı aya kadar hapis cezaları bulunuyordu.

Bu maddeler okununca iş kanunu projesinin ehemmiyeti canlanmış, bunun üzerine mevcud fabrikatorlar kanunun bu şekilde okumakla değil, bütün iş sahiblerine ve işçilere duyurmakla hükûmetin istediği iyi bir şekle girebileceğine karar vererek dağılmışlardır.

Mısır güzeli

Dünya Güzellik Kraliçeliğine seçildi

Bu yıl, dünya güzellik müsabakası, birçok milletlerin toplanmış bulunduğu Brüksel sergisinin teşebbüsü üzerine Brükselde yapılmıştır.

Mısır güzeli Matmazel Şarlot Vasıf

Dünyanın dört bucağından, kara, deniz ve hava yollarile gelen yirmi sekiz güzel, bir hafta süren şenliklerin sonuna tesadüf eden 9 eylûlde 80.000 kisilik bir seyirci kalabalığı karşısında Maurice de Walffin başkanlık ettiği jüri heyetinin huzuruna çıkmış ve Mısır güzeli Şarlot Vasıf, 1935 dünya güzeli seçilmiştir. İsmine bakılırsa Mısır güzeli müslüman değildir. Ya Yahudi yahud da Kıpti denilen Mısır koplarındandır.

Bu müsabakaya iştirak eden 28 millet şunlardır:

İngiltere, Holanda, Helveçya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Macaristan, Tuna, Avusturya, Romanya, İspanya, Fransa, İtalya, Cezair, Tunus, Mısır, Suriye, Danimarka, Norveç, Finlandiya, Rusya, Siberya, Amerika, Meksika, Arjantin, Çin, Laos (Hindiçinî) de, Haiti, Güyan.

Görülüyor ki Laos, Haiti, Güyan güzelleri birer milleti değil; birer sömürgeyi temsil etmektedirler.

Bir Biçki Yurdu sergisi

Türk Kadınları Biçki Yurdunun 22 nci sergisinin açılma töreni birinciteşrinin 2 nci çarşamba [illegible] tır.

Mezbahada iskele

Uray Karaağac mezbahasına yeniden 6 bin lira sarfile betondan bir iskele yaptırmasına karar vermiştir.

Vehib Paşa Habeşistan Başkumandanı mı oldu?

150,000 kişilik bir orduya kumanda eden Osmanlı paşası, «İtalyanları su mağlûb edecektir» diyor

İngilizce Morning Post gazetesi, Osmanlı ordusu kumandanlarında Arnavud Vehib Paşanın, Habeş ordusu Başkumandanlığına tayin edildiğini yazmaktadır.

Diğer taraftan Pariste çıkan Petit Parisien gazetesinin Habeşistandaki özel aytarı, Harrardan yazıyor:

«Vehib Paşa 150,000 kişilik bir orduyu idare etmektedir. Kendisine, bugünkü durum hakkında söz söyletmek güçtür. Yaptığım mülâkatta bana şu diyevde bulundu:

«— Öyle zannediyorum, İngilizler ve Fransızlar Habeşistanı alabilirler; fakat İtalyanlar? Asla. İtalyanlar 500,000 neferle, Adisababaya, Harrara, hatta Cimaya kadar gidemezler. Susuzluktan ölürler. Daha şimdiden, bir sene hazırlık yapmış oldukları halde, sularını İtalyadan getiriyorlar.

Sizi temin ederim ki, İngilizler olsaydı, bir yarsübayın susuzluktan ilk şikâyeti üzerine, Eritreye kondansatörler koyarlardı ve Londranın suyundan daha fazla ve daha güzel su içmekle öğünebilirlerdi. Bana ne diye Habeş müdafaası hakkında tafsilât soruyorsunuz? Su, (fena sular demek istiyor) İtalyanları mağlûb edecektir. İtalyanların kâfi derecede askeri ve parası yoktur.

Vehib Paşa, İtalyanların Harrara girmek için ancak Vadi Şebeli aşmağa teşebbüs edeceklerine kanidir. Batıdan dönerek Dalhod dağlarının solundan bir hareket yapmak imkânı olduğu söylenince diyor ki:

— Benim emrimdeki kuvvetler, yandan onları sıkıştırdığı müddetçe değil. Ve sonra, Belçikalı süel muallimlerden söz açılınca şöyle bir mukayese yürütüyor:

— Alman sübayları, piyade muharebeleri için, en mükemmel muallimlerdir. Hurde teferrüat işlerinde, Alman dostlarımın eşi yoktur. Fakat topçulukta Fransızlar, istihkâm işinde, İngilizler üstaddırlar.

İtalyanların da iyi dövüştükleri söylenince diyor ki:

— Şüphesiz, fakat harbe şarkı söyliyerek koşmaları lâzımdır. Hakikatte, açık arazide, teşci edilecek olurlarsa, hemen Habeşler derecesinde iyi çete harbleri yaparlar.

Vehib Paşa, İtalyanların bir netice almak isterlerse manevra yapmaları icab ettiğini ve bu harbin bir manevra harbi olacağını söylemektedir.

Vehib Paşa «Almanlardan mürekkeb bir kuvvet» olan bir hecin kıt'ası tertib etmiştir.

— İtalyan kıt'alarındaki yerli efrad benim ismimi işitince, kaçıp bana iltica edeceklerdir, diyor. Şayed ileri karargâhıma gelecek olursanız, yanınıza fazla miktarda ilâc alınız. Çünkü filitrelenmemiş sudan sıtmaya tutulacaksınız. İtalyanlar için de ayni hal vardır. Tekrar söylüyorum, su bizim başlıca müttefikimizdir.»

Vehib Paşa bir İngiliz gazetecisile görüşüyor

Habeşlilr ne düşünüyorlar?

Gene Petit Parisien gazetesinin Cibuti özel aytarı 26 eylûl tarihile gazetesine gönderdiği bir yazısında diyor ki:

«Habeşistan, batı tarafındaki sarp arazi arkasında gözcülük ediyor ve güney kısımdaki kıymetli su kuyularını muhafaza altında tutuyor. Beyazlara, beyaz milletlere ve onların filolarına karşı hiç itimad yok.

Bu hafta, Habeş milleti, kapılarını gerçekten kapıyor. Kuzey ve güney (şimal ve cenub) cephelerine giden bütün yollar, bütün geçidler sıkı bir muhafaza altındadır.

Kıt'aların toplu bulunduğu mıntakalara girmek istediğim zaman ben bile sor-

guya çekildim. Her beyaz renkli insanı İtalyan olmasından şüphe ediliyor. Başka bir millete mensub olduğunuzu, inkâr kabul etmez vesikalarla isbat etmedikçe şüpheden kurtulmanız mümkün değil. Ancak bu suretle yolunuza devama müsaade ediyorlar, fakat günün birinde sizi de sıranız geleceğini ima ediyorlar.

Habeşistanda, hakimiyeti kimseye vermek istemiyen Prensler, İmparatorun etrafında muti birer aletten başka bir şey değildir. Başka memleketlerden getirilen generaller de figürandan ibaret. Ancak Harrar ve Tigre İlbayları, kendi topraklarında hakikî birer süel âmirdir ve İmparatordan başka şef tanımazlar.

Bunlar, garb süel bilgilerine pek vâkıf insanlar değil. Harbi muhakkak sayıyorlar. Mütehassısların sözlerine pek kulak asmıyorlar ve sükûnetle harbi bekliyorlar.

Harrar İlbayı, herhangi bir Avrupa kuvvetinin, kendi topraklarında, üç günlük yol yürümeğe imkân bulamıyacağına sureti kat'iyede emindir. Bazı İngiliz müşavirler, bu ilin, haricden yapılacak bir hücumla sarsılabileceğini söylemişler. Habeşlerin gururu bundan çok müteessir olmuş.

Harrar ordusunda bulunan iki Prensi, Fransa ile İngilterenin Habeş davasında bir menfaat gütmediklerine inandırmağa beyhude yere uğraştı.

— İtimadımız yoktur, diyorlar. Maadenden yana Habeşistan derecesinde zengin olmıyan her memleketten sakınıyoruz. Hepsi bizim memleketimize göz dikmiş.

Yabancı memlekette büyümüş başka bir Prens te dedi ki:

«— Memleketimin iyi yollara, makinelitüfeklere, dikenli tellere ve tıbbî maddelere ihtiyacı var. N egarb adaleti, medeniyet, ne kanun, ne de başka bir şey istiyoruz. Memleketimizi medenileştirmeden asrileştirmeğe karar verdik, çünkü medeniyetin fena eserlerini gördük.

Avrupalı sübaylar, harbin önüne geçilemiyeceği fikrindedirler. İmparator, ilkurşunu İtalyanların atmasını beklemekat'i surette azmetmiştir. Sonra, kendimukable edecek. Şimdilik Habeşistanda hiç kimse İmparatorun maksadlarını ve Harrar ve Tigre İlbaylarına verdiği emirleri bilmiyor. Fakat, bir taraftan da köylü askerler, harb olmıyacaktır; diyorlar. Bunlar:

— Kimse bize hücum etmeğe cesaret gösteremez, diyorlar. Barışın bozulmıyacağını bildiğimiz için işte kadınlarımızı beraber getirdik. Haile Selâse bize buraya gelmemizi emretti. Biz de geldik. Fakat yakında, İmparatorun bize verdiği yeni tüfeklerle beraber köyümüze döneceğiz. Bizim memleketimizde, beyazlar hiçbir zaman harbedememiştir. Beyazlar susuzu yaşıyamazlar, güneşten de hasta olurlar.

İzmirde nüfus sayımı için hazırlıklar

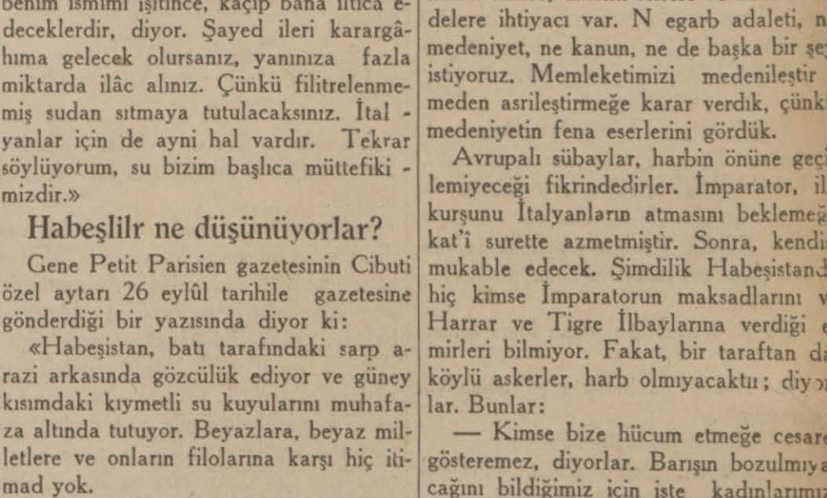

Nüfus Sayımı Bürosunda çalışanlar

İzmir (Özel) — Nüfus sayımı için İzmirde yapılan hazırlıklar bitmiş sayılabilir. Geçenlerde şehir dahilinde muhtelif kollardan nümerotaj teftişi yapılmıştır.

İlbaylıkta özel bir büro kurulmuştur. Burada muhtelif dairelerden toplanan işyarlar, defter hazırlıklarını yapmakta devam ediyorlar.. Sayım, İzmirde yedi saat içinde bitirilecektir. Memleket mümevver ve tanınmış simalarına da vazife verilmektedir.

Küçük hikâye

Modern ressam

Agatla beraber on beş günlük tatilimizi geçirmek üzere Konkereye gitmiştik. Burasını, bize dostlarımız çok ucuz ve çok iyi bir sayfiye olarak tavsiye etmişlerdi.

Konkerede oldukça iyi bir otele indik. Bilhassa bu otelin müşterileri hep iyi, samimî ve neşeli insanlardı.

İlk akşam yemekte otelin asıl en mühim şahsiyetini gördük.

Bu, tekbaşına bir masada oturan bir insandı. Fakat hakikatte bütün masalarla beraberdi. Çünkü her masa ile konuşuyordu. Herkes ona birşey soruyor ve o da hepsine ayrı ayrı cevab yetiştiriyor ve cevablarile herkesi güldürüyordu. Bize yemek getiren hizmetçi kıza onun kim olduğunu sorduk:

— O ressam Bicheloudur, dedi. Onu tanımıyor musunuz?

— Hayır.

— Daha bugün geldiğiniz için onu tanımıyorsunuz. Yarın arkadaş olursunuz... Öyle tuhaf bir adamdır kı...

Otel sahibi bana onun hakkında biraz daha tafsilât verdi.

— Bichelou kimdir?.. Vallahi bilmiyorum... Kızıl derililerin şefi nasıl malûmum değilse bundan bir ay evvel de Bichelou bana o kadar meçhuldü. Bir sabah boya takımları valizleri ve şövalesile otele geldi. Ertesi günü başladı sıvacılığa, evet sıvacılığa diyorum size, yaptığı levhaları görürseniz buna resim yapmak ismini veremezsiniz... O resimleri göreceksiniz elbet te, herkese yaptığı gibi size de bu resimleri satmak istiyecektir... Ne resimler Allahım insan seyrederken nefesi tıkanıyor!

— A!.. Levhalarını satıyor mu?..

— Satmaz olur mu?. Bayıla, bayıla, fakat alan nerede?... İşte benim işime gelmiyen taraf ta bu ya!

— Niye, sizin satışta bir menfaatiniz mi var?

— Hemen hemen öyle... Çünkü otelin hesabını ödemesi için bunların satılmasını bekliyorum, bir aydanberi yiyor, içiyor, yatıyor, kalkıyor, on para vermiyor. Onu çoktan kapıdışarı ederdim ama artık benim otelin komiği oldu. Müşterilerimin hoşuna gidiyor. Bir budalanın ondan bir gün bir levha satın alacağını ümid ediyorum. O satar satmaz hemen parayı ben alacağım.

***

Ertesi gün erken kalkmıştım. Sabahleyin taze havadan istifade etmek için bahçeye çıkarken benden evvel oraya çıkmış olan Bichelou tarafından büyük bir merasimle karşılandım:

— O, mösyö buyurunuz rica ederim. Size otelin resim salonunu gezdireyim. Maalesef bu salon çok güzel bir yer değildir ama..

Ve beni mutfaktan, şuradan, buradan dolaştırarak otel sahibinin bahsettiği altı meşhur tablonun karşısına götürdü.

— Amatör müsünüz?

Diye sordu... O levhaların karşısında takınmış olduğum tavır onu şaşırtmadı... Herhalde böyle şeylere epey alışmış olacaktı:

— Evvelâ, size şunu sormak isterim, dedi. Modern resimden anlar mısınız?

— Hayır.

Bir iki levhayı yakından bana gösterdi:

— Bunlardan hiçbir şey anlamıyor musunuz?..

— Hiçbir şey anlamıyorum.

— Bravo... Doğru sözlülüğünüz pek hoşuma gitti. Bu sözleri başkalarının züppeliğine birçok kere tercih ederim. Onlar bakarlar ve anlamış gibi davranırlar. Halbuki bir söz anlamazlar. Mademki siz anlamadığınızı söylüyorsunuz ben size resmimin ne olduğunu anlatayım. Ben düşüncelerimin resmini yaparım. Yani ben fırçayı düşüncelerime terkederim. Meselâ birşey düşünürken ötekine geçerim. İkinci düşünceden de bir üçüncüsüne... Ve ondan başkasına... Ve fırçam her bir düşüncemi tuvalin üzerinde tesbit eder. Ben mevzuu karşımdan alamam. Kendim halkederim. Bilmem anlatabildim mi?.. Fakat artık resimlerime bakarak yorulmayınız. Çünkü ilk görüşte onları takdir edemezsiniz. Gene buraya gelir, onları seyredersiniz ve yavaş yavaş onlara alışır, sevmeğe başlarsınız.

***

Karıma resimleri gösterdiğim zaman evvelâ bayılacakmış gibi gözlerini açtı, ondan sonra gülmeğe başladı. Bu ara ayak sesi duyduk.

— Aman sus! dedim.

Fakat beyhude telâş etmişim, gelen Bichelou değil, otel sahibi imiş. Karıma tabloları satın alıp almak istemediğimizi sorunca karım:

— Haydi, dedi, biz daha çıldırmadık. Onları satın almak değil, üstelik para da verse beraber alıp evime götürmem!

***

Bir sabah otelde kıyamet kopuyordu. Biz de geç kalmıştık. Karım:

— Bugün ne oluyor?..

Diye yataktan fırladı.

Beraber merdivenden aşağıya inerken otel sahibine rasgeldik. Karım sordu:

— Nedir bu gürültü kuzum?

— Bichelou Parise gidiyor. Bütün müşteriler son defa olarak onun şerefine içmek üzere aşağıda toplandılar.

Ben:

— Biz de gideriz.

Dedim. Aşağıya indik.

— Gidiyor musunuz Mösyö Bichelou?

— Evet Paristen bir mektub aldım. Gecikmeden Parise gitmekliğimi söylüyorlar. Bir devlet siparişi.

— Çok memnun oldum, tebrik ederim, dedim. Fakat bir taraftan da müteessir oluyorum. Sizi çok arayacağız.

O akşam otel sahibine sordum:

— Nasıl memnunsunuz değil mi?.. Bicheloudan kurtuldunuz.

— Evet, dedi, hem de ümidimin fevkinde memnun olarak.

— Ne o?.. Yoksa borcunu ödedi mi?

— Hayır, fakat bütün tablolarını bana bıraktı. Mademki şimdi devlet ona sipariş vermiş, artık en moda ressam olacak ve birdenbire tabloları lâyık olduğu fiati bulacaklar.. Şu, yan masadaki yazı mütehassısı hemen işin ehemmiyetini anladı. Ve bir tabloyu 300 franga almağa kalktı. Doğrusu fazla para alayım diye onu darıltmak istemiyorum. Maamafih iki yüz frank daha istiyeceğim.

Yemekten sonra yazı mütehassısı otelin bir başka müşterisile gizli gizli birşeyler konuşuyordu. Rgata:

— Yazı mütehassısı Bichelounun bir başka tablosuna da müşteri buluyor. Patronun işi iş, dedim.

Karım:

— Biz de alalım, dedi. Bana bu kârlı bir iş gibi geliyor.

— Hani sen üste para da verseler almıyacaktın?

— Ama devlet ona sipariş vermiş. Bu benim fikrimi değiştirdi. Herhalde devletin bizden daha akıllı ve daha anlayışlı insanları vardır.

— Haydi, dedim, biz de talihimizi deniyelim. Beş yüz frank bir yıkım değildir bütçemize.

O gece iyi paket olmuş bir «Bichelou» yu komodinimizin üstüne bıraktık. Karım:

— Aman bozulmasın!

Diyordu.

***

Yaz geçti. Biz de evimize döndük. Bir gün Şartre gitmek için bir otokara bindim.

«Ramboya» yolunda çok araba vardır, bunlar bu yolun bir yerinde arka arkaya tevakkuf ettiler. Ne olduğunu anlamak için başımı pencereden çıkararak baktım. Ortaya iki kırmızı bayrak dikilmişti. Tamirat vardı. Mavi gömlekli işçiler çalışıyorlardı. Otokar ağır, ağır ilerlediği için işçilerin neyle meşgul olduğunu gördüm. Bunlar caddeyi üç piste ayırmak için kalın sarı çizgiler içziyorlardı. Biri sağdan, biri soldan, biri de ortadan gidecek otomobillere yol gösteriyordu.

Birdenbire işçilerden biri yerinden doğruldu ve elinde tutuğu kocaman fırçayı bana doğru sallıyarak yanıma yaklaştı. Bu adam Bichelou idi.

Pek ağır ilerliyen arabamıza yaklaştı ve pencereye doğru elini uzatarak elimi sıktı:

— Bichelou siz misiniz?.. Ne yapıyorsunuz burada?

— Görmüyor musunuz, devlet hesabına çalışıyorum.

Hayretle:

— Ne? dedim, otelde bahsettiğiniz devlet siparişi bu muydu?..

— Ya ne zannetmiştiniz... Vallahi azizim, ben kendi hesabıma bu sarı çizgileri boyamağı tablo yapmağa tercih ediyorum. Çünkü insan bu suretle daha çok para kazanıyor.

Fransızcadan çeviren:
SÜVEYDA H.

Istatistik ve nüfus sayımı

Cumhuriyet devri yurdda istatistik kurumunu yaydı. Devlet işlerinin içine dalmak ve herhangi bir devlet meselesi etrafında doğru bir sonuca varmak için mutlaka istatistiğe lüzum vardır. *Bir (konuyu) elemek ve onun hakkında bir karar vermek için önce bir takım bilgilerin ortada bulunması lâzımdır. İşte bu bilgiler istatistik bilgileridir. Bunun için Almanlar istatistik hakkındaki fikri daha ziyade uzatarak ve genişleterek demişlerdir ki: (İstatistik devletin ta kendisidir).* Bununla devlet idaresi için istatistiğin nekadar ehemmiyetli ve lüzumlu olduğunu anlatmak istemislerdir. Geçmis zamanlarda dünyada büyük devrimler yapan ve büyük hareketleri çeviren insanlar çok ilgelde olsa istatistiğe kıymet ve ehemmiyet vermislerdir. Meselâ meşhur İran İmparatoru (Dâra) vergi toplamak için kadastro yaptırmıştı. İmparator Ogüst Romada askerleri, gemileri, zenginlik ve gelir kaynaklarını her zaman saydırırdı. Fakat istatistiğin geçmiş zamanlara nisbet kabul etmiyecek derecede ilerilemesi 19 uncu asırda başlıyarak yaşadığımız asırda en ehemmiyetli bir konu vaziyetini almıştır. Bizde istatistik bürosu kurulduktan sonra dır ki yurd hakkında temelli bilgilere doğru gidebildik. *İstatistik kurumundan önce bizde her hesab zanla yapılırdı. Hiçbir şeyde kat'î bir bilgi yoktu. Yurdda yurddaşların sayısı bile belli değildi.* İlk nüfus yazılması memleketimizde yurdaşların sayısını öğrenmek bakımından birinci adım oldu. Şimdi, bu yıl yeniden nüfus sayımı, yurdun her köşesinde yapılacaktır.

Yurddaşların sayısının nekadar olduğunu bilmek, bugünkü yurd işlerinin içinde birinci meseleyi teşkil eder. Ancak bunu hakikate en yakın olarak bildikten sonradır ki yurdun yüksek politikasının çevrilmesi ve ulus sorgusunu üstüne alan insanlar için en zarurî bir şeydir. Bununla beraber her yurddaşın bu yüksek yurd davasında bütün varlığile hükûmete yardım etmesi kuvvetli bir ödevdir. Benim kanaatime göre harb zamanında yurddaş, yurdun korunması ve ulusun istiklâli için çarpışmağı ve çalışmağı kendisi için nasıl aziz bir ödev sayıyorsa, bu mesele de yurd bakımı menfaatinden o kadar esaslı ve o kadar kuvvetli bir iştir.

Genel nüfus sayımını işte bu bakımdan görmeli ve incelemelidir. *Bu işe karışmamak, kayidsiz durmak ve yahud da yanlış sağlık vermek yurda karşı yapılmış suçların en büyüğüdür.* Yanlış ve eksik bilgi hiç bilmemekten daha korkunç ve daha çirkin sonuclar yaratabilir. Bunun zararı doğrudan doğruya yurda olur. İşte bunun içindir ki genel nüfus sayımına karşı yapılan bir suç doğruca yurda yapılmış olarak sayılır. Yurda karşı suç işliyecek yurddaş herhalde çok az bulunur. *Ben Türk yurddaşını böyle ağır bir suçtan uzak tutarım.* Şu halde hükûmetin bizi ödeve çağırdığı günü bekliyelim ve bize verilecek ödevi yüksek bir heyecan ve istekle ve büyük bir doğrulukla atılalım. Bu iş yurdun bize yüklettiği borcların başında gelir. Bunu bir dakika unutmıyalım.

Denizli saylavı
N. A. KÜÇÜKAĞA

ECNEBİ MEHAFILDE

İtalyan elçisi Ankaraya gitti

İtalya elçisi Sinyör Galli dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

İtalyan elçiliği birinci kâtibi Baron Di Giura İtalyan Dış İşleri Bakanlığında önemli bir vazifeye seçildiğinden birkaç güne kadar Romaya gidecektir. Baron Di Giura bir müddet Ankarada İtalyan işgüderliğinde de bulunmuştur. Yerine kimin tayin edildiği daha belli değildir.

500 Polonyalı gezgin gitti

Koszciusko vapurile şehrimize gelen 500 Polonyalı gezgini dün akşam Köstenceye gitmişlerdir, Oradan şimendiferle Lehistana döneceklerdir. Vapur Galata rıhtımından ayrılırken vapurun bandosu İstiklâl marşı ile Leh ulusal marşını çalmıştır.

Yakında ayni vapurla 600 Polonyalı gezginin daha şehrimize geleceği haber alınmıştır. Bu münasebetle Polonya elçiliğinde gezginler şerefine bir gece şöleni verilecektir.

KURUMLARDA

Kabzımallar Cemiyetinde

Bundan bir müddet evvel seçime fesad karıştığı iddia edilerek geri bırakılan Kabzımallar cemiyeti idare heyeti seçimi dün saat 13 den itibaren yapılmıştır. Yeni idare heyeti bugünkü tasnifte anlaşılacaktır.

İzmirde mektebler açıldı

İzmir (Özel) — İlk ve orta okullar açıldı. Hiçbir talebe açıkta kalmamıştır. Alınacak tedbirlerle ihtiyac karşılanmıştır.

Küçük Andlaşma ve Balkan Andlaşması

İtalya - Habeş anlaşmazlığı karşısında ne düşünüvorlar?

Echo de Belgrade gazetesi, Küçük Andlaşma ile Balkan Andlaşmasının İtalyan - Habeş anlasmazlığı karşısındaki durumları hakkında yazdığı bir başyazıda diyor ki:

Yürütülen bedbin tahminlere rağmen, Beşler plânının reddi ne Cenevredeki ümidleri, ne de diplomasinin elinde bulunan uzlaşma vasıtalarını ortadan kaldırmamış olduğu için, Küçük Andlaşma durumunu aydınlatmak üzere bir göz atmamız faydalı olur.

Küçük Andlaşma ve Balkan Andlaşması, Habeşistan hakkındaki anlaşmalara dahil bulunmadıkları gibi, bu sömürge kavgasında menfaatlerinden hiçbiri mevzuu bahsolmadığından, bu anlaşmazlıkta bitaraf bulunduklarını söylediler.

Avrupanın en hassas mıntakalarından birinde, muahedelerle tesbit edilmiş bulunan intizamın muhafazasından mes'ul olan bu iki andlaşmanın, bitaraf kalmaktan, ve mümkün olursa anlaşmazlığı bastırmaktan başka istekleri yoktur. Fakat, doğu Afrikadaki nüfuzların taksiminde doğrudan doğruya ilgili bulunan İngiltere ile Fransaya, İtalya ile barış yolunda bir elbirliği formülü bulmaları hususunda itimad göstermektedirler.

Çekoslovakya Dış İşleri Bakanının görüşlerini, yarı resmî bir şekilde ifade eden «Europe Centrale» adlı Prağ mecmuası 21 eylûl tarihli sayısında şu realist görüşü tarif etmektedir:

« Çekoslovakyanın siyasası, hakikat mefhumunu kaybetmiyecek ve sömürge anlaşmazlıklarının dünya karışıklıkları na sebeb olmaması, daha doğrusu dünya karışıklıkları şeklinde büyümesi lâzım geldiği keyfiyetini göz önünde tutmaktan geri durmıyacaktır.» Çekoslovakya kelimesi yerine, Yugoslavya kelimesini koyacak olursanız, Belgradın noktai nazarının, ayni şekilde bir ifade sini karşınızda bulursunuz.

Anlaşmazlıkta bitaraf ve tamamen alâkasız olan Küçük Andlaşmanın elinde arsıulusal taahhüdlere riayet müeyyedesinden daha kuvvetli bir müeyyede bulunabilir miydi? Uluslar Sosyetesi nizamnamesinin, Küçük Andlaşma devletlerinden her birinin akdettiği bütün paktların ve üç taraflı ittifakın temelini teşkil ettiğini unutabilir miydi?

Küçük Andlaşma, İtalyan - Habeş anlaşmazlığını ihmal etmek suretile, fikirleri, bir Avrupa anlaşmazlığı ihtimaline çevirmek istiyordu. En büyük, en gerçek korkusu Musolininin, İtalyanın yayılma ihtiyaclarını tatmin etmek maksadile facialı bir örnek yaratması ve bunun, yarın, dünyanın başka bir tarafında, silâha müracaat lüzumunu haklı göstermesi ihtimalidir.

Küçük Andlaşmanın ve Balkan Andlaşmasının, prensipler üzerinde bu kadar metin ve ef'alinde bu kadar ihtiyatlı durumu, Uluslar Sosyetesi diplomasisinin ve devletlerin, harbi ve onun feci sonuclarını bertaraf etmek maksadile son dereceye kadar müzakere çareleri aramalarını intaç etmektedir.

GÜMRÜKLERDE

Gümrük memurları imtihan edildiler

Gümrüklerde bir müddettenberi devam etmkte olan muayene memurları kursu bitmiştir. Kursa devam eden memurların dün imtihanları yapılmıştır.

Gümrükler Müsteşarının yapacağı gezi

Şehrimize gelen Gümrük ve İnhisarlar Müsteşarı Adil Okuldaş, Gümrük ve İnhisarlar Bakanı Ali Rana Tarhanla görüşerek yapacağı doğu gezisinin esaslarını tesbit etmiştir. Müsteşar perşembe günü doğu genel enspektörlüğü bölgesindeki etüd gezisine çıkacaktır. Bu gezi doğuda gümrük teşkilâtının ıslahı, bilhassa İran transit işinin kabil olduğu kadar kolaylaştırılarak doğu ekonomisi üzerinde bir hareket husule getirmek amacını istihraf edecektir.

Müsteşarın bir buçuk ay sürecek olan bu gezisinde Kars, Kızılvize ve Trabzon gümrük teşkilâtları tetkik edilecektir.

Tunadan Batıya

Edib İsmail Habib'in fevkalâde güzel eseri

Her kitabcıda bulunur, tevzi yeri Cumhuriyet matbaası

INHISARLARDA

İnhisar memurları kursu

İnhisarlar İdaresi tarafından memurlar için açılan beşinci kursun imtihanları başlamıştır. Bu imtihanlar sonunda kazanan memurlar zamla ve terfian açık memuriyetlere tayin edileceklerdir.

Altıncı memurin kursu ikinciteşrin ayında açılacaktır.

POLISTE

Muhayyel bir cinayet

Dünkü gazetelerden bazıları, Yüksekkaldırımda bir cinayet olduğunu, bir kişinin öldüğünü, katilin de yaralanarak Beyoğlu hastanesine kaldırıldığını yazıyorlardı.

Alâkadar makamlar bu haberi yalanlamaktadırlar. Yüksekkaldırımda böyle bir vak'a olmamıştır.

AKINDAN AKINA

Tarihî roman : 63 **Yazan : M. Turhan Tan**

Vilâd binlerce hayatı yıkmıştı. Lâkin hiçbir hayatı böyle kendine bağlıyamamış, hele bir kadın yüreğini ayaklarına kapandıramamıştı!

— Kız beri git, şimdi beni ala koyma...

Hâkim ve mahkûm ayni kanaati taşıdıkları için biri bellibelirsiz gülümsüyordu, öbürü acı acı ağlıyordu.

İşte bu sırada Marya uyandı, şaşkın şaşkın etrafına bakındı ve bayıldığı andaki durumu hatırlıyarak yerinden sıçradı, telâş ve ıstırab içinde odaya göz gezdirdi. O, genc Türkün hançerlenmiş, bir köşeye serilmiş olduğunu oranlıyor ve üstüne kapanıp aşkını, hicranını haykırmak için mukaddes cesedi arıyordu. Kendinden biraz uzakta Mustafayı sağ, ve Voyvadayı ise yatar ve ağlar bir durumda görünce sevincinden deliye döndü:

— Yaşıyor, yaşıyor, sevgilim yaşıyor!

Diye bağırarak koştu, Mustafanın boynuna sarıldı, bir öpüş yağmuru dökerek delikanlıyı tepeden tırnağa kadar ürpertti. Bu yağmurun dili de vardı, durmadan kelime döküyordu, genc akıncının kulağına bir aşk şelâlesi işliyordu:

— Mustafa, güzel Mustafa, yiğit Mustafa, aslan Mustafa, Mustafa, Mustafa!..

Seven, heyecan içinde kalan, sevinc delisi kesilen bir kadın dudağının döktüğü bu ılık yağmur, gene o dudağın yarattığı aşk teranesi, delikanlıyı şaşırtmış, oturduğu göğüsten ayırtmış, halının üzerine yuvarlamıştı. Yağmur ve terane döken dudaklar şimdi yerde dolaşıyor ve gene o işi yapıyordu. Kadının kolları da dudaklarına yardaklık ettiği için öç sahnesi kendiliğinden değişiverdi, aşk sahnesi biçimine girmek üzere bulunuyordu.

Mustafa, ansızın içine sürüklendiği bu durumu - hayli hırpalandıktan sonra - kavradı, yağmura tutulan iradesini sert bir davranışla topladı, düşürüldüğü yerden fırlayıp ayağa kalktı, hâlâ kendini arıyan dudakları susturdu, beline doğru açılan kolları geri çevirdi:

— Ne yapıyorsun Marya, dedi, burası Sylli yolu değil.

Ve birden onunla Voyvada arasında geçen karanlık hayatı düşünerek sinirlendi, elini uzatarak kadının göğsündeki kara izleri gösterdi:

— Bunları unutup ta bana nasıl yaklaşıyorsun?.. İlkin hesab ver, temize çık. Sonra bana yanaş.

Genc kadın, kendine artık Meryem demiyen ve ömründen koparılmış günlerin yaralarını bir suç belgesi gibi yüzüne çarpan delikanlının içinde kanıyan büyük hıncı sezdi, üç beş dakikadanberi taşıdığı sevinci birden kaybetti, canlı bir elem anıtı kesildi, yürekler parçalıyan bir inilti ile sevgilisinin ayaklarına kapandı:

— Ben suçsuzum Mustafa. Etimin kirini kanımla yıka. Fakat sevgime inan.

— Sırası değil Marya, bu sözün sırası değil. Görüyorsun ki yapılacak işlerim var.

Ve gene mahkûmun yanına gitti, eskisi gibi göğsüne oturmıya hazırlandı. Kadın, onun ardında sürünüyordu, kalbini arıyan bir ruh gibi çırpına çırpına yürüyordu. Bu ruhun merhamet dilenen dudakları erkeğin ayaklarına değince durum gene değişti, Mustafa kösteklenmiş gibi yürüyemez oldu ve yalvardı:

— Kız, beri git. Beni işimden alıkoyma. Şu domuzu hakladıktan sonra konuşuruz.

Marya, sevgilisinin kendine acımağa başladığını sezerek biraz daha sokuldu, iki elile onun ayaklarını yakaladı, göz yaşları döke döke öptü:

— Hayır aslanım, dedi, gitmem. İlkin beni dinliyeceksin. Suçlu isem cezamı vereceksin. Canım da, kanım da sana helâl. Yok, suçlu değilsem güzel elinle göz yaşlarımı sileceksin. Sonra ne işin varsa gör.

Vilâd, ölüm korkusu ve kırılan dişlerile kemiklerinin sürüp giden acısı içinde Maryanın ağlayışına, yalvarışına, delikanlının da ayaklarını öpen güzelliğe aldırış etmeyişine dikkat etmekten geri kalamadı, yeni bir acı daha duydu. Kendinin nihayet bir kertenkele gibi yanına sokulabildiği şu kadın, uzun aylar bir duvar duygusuzluğu taşımıştı. Şimdi o duvar nasıl dile geliyor, nasıl açılıyor ve nasıl yalvaran bir ruh oluyordu?. Vilâd, ölümün eşiğinde bulunmasına rağmen hayatın şu tatlı ve şu pek canlı cilvesine imreniyordu, derin derin içini çekiyordu. Geçmiş günlerinin hiçliğini ömrünün son deminde anlıyor ve yanıyordu. O binlerce ve binlerce hayatı yıkmıştı. Lâkin hiçbir hayatı böyle kendine bağlıyamamış, hele bir kadın yüreğini böyle ayaklarına kapandırama - mıştı. Demek ki yıllarca kuruntuladığı kudret ve kuvvet bir hiçten ibaretti, hakikî iktidar şu delikanlının ruhunda parlıyordu.

Vilâd bu düşünce ile, kendini ölüme mahkûm eden erkeği kıskandı, onun ayaklarını öpen kadın dudaklarında kendi şerefine tüküren bir iğrenti sezdi ve o kadının gözü önünde dişleri sökülmüş, kemikleri kırılmış bir durumda sürün - mekten iliğine kadar kızardı, yeni baştan nemlenen gözlerini kapadı, karanlık tasalara bürünerek akıbetini beklemeğe koyuldu. Ölümden gene korkmakla beraber artık hayatı da sevmiyordu, garib bir boşluk içinde kıvranıyordu.

Mustafa da müşkül bir vaziyette idi. Ayaklarında sürünen dudaklar, yüreğini çekiyor ve göğsünden ayırıp yere düşürecek gibi oluyordu. Gururu ise o yüreği yerinde tutmak istiyordu. Vilâd gibi bir adamın koynuna girip çıkan Maryayı iğrenilecek kadar kirli buluyordu. Onun döktüğü yaşlar ise her kiri silecek kadar kıymetli tanıyordu. Birbirine uymıyan bu iki seziş onun iradesini sağdan sola, soldan sağa ağdırıp duruyordu.

Nihayet insaf duygusu her düşünceden üstün çıktı, delikanlının kolu iğildi, yerde sürünen güzel başı tutup kaldırdı, erkek zâfile kadın kudreti yüzyüze geldi, genc dudaklar birleşti.

Bu birleşmenin çıkardığı uzun ve pek uzun ses Vilâdın da gözlerini açtı ve ölüm mahkûmu, kendine hazırlanan topraksız mezar başında beliriveren bu canlı sahneyi kıskana kıskana seyretti. Oynak kemikleri toptan kırılıyormuş gibi yaman bir acı duyarak inledi. Köle deyip te sefil zevklerine âlet yapmak istediği delikanlı, kendini bir kere daha yenmiş, bir kere daha hırpalamış oluyordu. Bu, onun için ayrı bir ölümdü ve o nefes ala ala bu ölümün acısını tadıyordu.

Mustafa, bütün kara hatıraları silen nefis süngerin, o kıvrak busenin tazyikından güçlükle kurtulduktan sonra şöyle bir silkindi:

— Meryem, dedi, vakit dar, işim acele. Bu herifi didim didim didiklemek, parça parça edip bir yana koymak gerek. Sen araya girdin, bana vakit kaybettirdin. Elimi çabuk tutmalıyım ki gün doğmadan savuşabilelim.

Genc kadın, candan bağlı olduğu erkeğin yüreğini yeni baştan kazanmış olmaktan gelme bir sevinc içinde geceyi gündüz görüyordu, bütün dünyaya iyilik yapmak ihtiyacını seziyordu. Kazandığı zafer şerefine, elinden gelse, Vilâdı bile affedecek ve ettirecekti.

(Arkası var)

Habeş Imparatoru seferberliğin tatbikını geri aldı

(Baştarafı birinci sahifede)

bir gün meselesidir.

Negüsün beyanatı

Adisababadan geç vakit gelen haberlere göre, İmparator bugün İngiliz gazetecilerini kabul ederek şunları söylemiştir:

«— Genel seferberlik emrini harbe başlamak için değil, yapılacak ani bir hücuma karşı hazır bulunarak yurdumuzu müdafaa edebilmek için imzaladım. Yalnız Uluslar Kurumunun çalışmaları neticesini bekliyerek şimdilik genel seferberlik emrini ilân etmiyeceğim. Şu halde aldığımız tedbir sırf bir müdafaa tedbiridir. Herhangi bir hâdiseye meydan vermemek üzere askerlerimizi sınırdan 30 kilometro geri çektiğimizi Uluslar Kurumuna bildirmiştik. Aldığımız yeni tedbirler evvelce verdiğimiz bu emri değiştirmiyecektir. Biz gerek 1928 tarihli anlaşma, gerekse Uluslar Kurumu paktı mucibince deruhde ettiğimiz bütün taahhüdlerimizi yerine getirdik, fakat karşımızdakilerin mütemadiyen sınırlarımıza asker yığmıya devam ettiklerini görünce yurdumuzun korunması için icab eden tedbirleri almak için daha uzun müddet gecikmiş olsaydık ödevimizi yapmamış olurduk. Biz Uluslar Sosyetesile iş birliğine daima hazır olmakla beraber herhangi bir hücuma uğradığımız zaman insanî ve maddî var kuvvetlerimizle kanımızın son damlasına kadar yurdumuzu müdafaa edeceğiz.»

Resmî Habeş mehafilinden alınan malûmata göre seferberliğin bir hafta sonra filen tatbik edilmesi beklenmektedir.

Seferberlik danışıklı döğüş mü?

Berlin 30 (Özel) — Adisababadan bildirildiğine göre, salâhiyettar Habeş makamları; Uluslar Kurumu Habeşistanın müdafaası lüzumu bakımından Habeş ülkesinde genel seferberlik ilân edilmesine muvafakat etmiştir. Ayni mehafile göre, Cenevrenin bu muvafakati üzerine İmparator seferberlik emrini imzalamış, fakat daha evvel Habeşistana bir tetkik heyeti gönderilmesi hususunda Uluslar Kurumuna gönderdiği telgrafın cevabına intizaren seferberlik emrinin ilânını geriye bırakmıştır.

Cenevrede vaziyet

Cenevre 30 (A.A.) — Habeş İmparatoru imzaladığı seferberlik emrinin ilânını şimdilik geriye bıraktığını Uluslar Sosyetesi Başkanlığına resmen bildirmiştir. Cenevre mehafili durumu çok nazik ve çok ciddî addetmektedir. Buna rağmen ne Asamble, ne de Konsey fevkalâde toplantıya çağırılmamıştır. Evvelce verilen karar mucibince Konsey pazartesi günü toplanacaktır. Bununla beraber, fevkalâde bir hâdise çıkarsa konsey derhal toplantıya çığırılacaktır.

Bugün yalnız Onüçler komitesi tarafından seçilen üç kişilik talî komite toplanmış ve Habeşistana bir tetkik heyeti gönderilmesi hususunda Habeş İmparatoru tarafından yapılan son teşebbüs hakkında konuşmalarda bulunmuştur.

İyi haber alan mehafile göre, Habeşistana bir tetkik heyeti göndermek işi zannedildiğinden daha büyük zorluklarla karşılmaktadır .Bu işle meşgul olan üç kişilik talî komite raporunu perşembe günü toplanacak olan Onüçler komitesine verecektir.

İtalyada seferberlik

Roma 30 (Özel) — Siyasal mehafile göre, Habeş hükûmeti tarafından alınan tedbirler yüzünden süel harekât derhal başlıyacaktır.

Ayni mehafile göre, Habeş hazırlıklarına bir cevab olmak üzere İtalyadaki bütün sivil faşist kuvvetleri seferber edilecektir. Bu hususta hazırlanmakta olan genel seferberlik emri bugün yarın ilân edilecektir. Sivil faşist kuvvetlerinin genel seferberliğe aid bütün hazırlıkların bittiği temin edilmektedir.

Bugün Napoliden Doğu Afrikasına 1500 asker daha gönderilmiştir.

Fransa - İngiltere arasında müzakereler

Londra 30 (A.A.) — Mancister Guvardiyan gazetesinin aytarı Cenevreden yazıyor:

Geçen salı günü İngiltere hükûmeti tarafından Fransa hükûmetine yapılmış olan bildiriğler dolayısile İngilizlerle Fransızlar arasında önemli konuşmalar olmaktadır. İngiliz notasında bazı haller ve şartlar altında Fransanın Akdenizde ne gibi bir harekette bulunacağı sorulmaktadır. Fransanın vereceği cevabın salı günü toplanacak olan bakanlar kurulu tarafından hazırlanması ve bu cevabın çarşamba günü toplanacak İngiliz kabinesine gönderilmesi ihtimali vardır.

Fransız kabinesinin içtimaı

Paris 30 (Özel) — Fransız kabinesi yarın toplanarak nazik bir safhaya giren arısıulusal durumu inceliyecektir. Cenevreden gelen Başbakan Laval bugün birçok bakanlarla görüşerek yarınki kabine toplantısı hakkında fikir teatisinde bulunmuştur.

İtalya teklifte bulunsa da

Londra 30 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

İngiltere hükûmeti İngiltere ile İtalyanın Afrikadaki menfaatlerini uygun kılmak için iki memleketin elbirliğile çalışmalarına dair İtalya kabinesinden doğrudan doğruya bir teklif almamıştır. Böyle bir teklif alınmış olsa bile İngilizler bunu İtalya ile Uluslar Sosyetesinin üzerine aldığı meselenin dışında sayacaktır.

Habeşistandan kaçanlar

Aden 30 (A.A.) — Çoğu misyoner ve Hindli tecimenler olmak üzere birçok uluslardan sığınıklar Cibuti yolile Habeşistandan buraya gelmektedir.

Maltada hazırlık

İntransigeant gazetesinin Maltadaki özel aytarının haber verdiğine göre, Maltanın müdafaası için son on beş gün zarfında alınan deniz tedbirlerinden sonra, başka bir takım tedbirler daha alınacaktır. Somersetshire vapuru, asker nakline tahsis edilmiştir. Aytar, bu haberi verdikten sonra diyor ki: Somersetshire vapuru, Malta kışlasının takviyesi için İngiltereden gönderilen ilk üç bin piyade efradını karaya çıkaracaktır.

Subayların ve efradın ailelerinin, kocalarını takib etmelerine hükûmetçe, müstesna olarak müsaade edilmemiş ve bunlar, hâdiselere intizaren Cattarickte kalmışlardır

Dün akşam, ikinci defa olarak hava müdafaası talimleri yapılmıştır. Bu talimler bir saat sürmüştür. Saat 9,30 dan 10,30 a kadar, Lavalette ve adanın muhtelif mahalleleri kapkaranlık kalmış, tayyareler uçuşlar yaparak, şehrin uzaktan ne dereceye kadar göründüğünü araştırmışlardır. Sivil ahali bu manevraların bir kısmına iştirak etmiştir. Talimlcre, bundan sonraki günlerde de devam edilecek, ayni zamanda gaz hücumuna karşı müdafaa manevraları da yapılacaktır.

Her evde, icabında sığınak gibi kullanılabilecek yerler hazırlamaları için halka emirler verilmiştir.

Yeniden silâh altına alınan efrad

Roma 30 (A.A.) — 1907, 1909, 1910 ve 1912 sınıflarının bazı efradını silâh altına çağıran üç emirname neşredilmiştir.

Habeş seferberliği taarruz mahiyetinde mi?

Roma 30 (A.A.) — Habeş seferberliği burada bir taarruz mahiyetinde telâkki edilmektedir.

Tribüna gazetesi:

«Herşey Habeşistanın bir taarruzu olduğunu ispat etmektedir.» diyor.

Manidar iki tekzib

Adisababa 30 (A.A.) — Hükûmet, İtalyan kıtaatının muhasamata başladığını yalanlamaktadır.

Roma 30 (A.A.) — İtalyan kıtaatının Habeş hududuna doğru yürüdükleri hakkındaki haber yalanlanmaktadır.

İtalyan askerlerinin gündelikleri artırıldı

Londra 30 (Özel) — Romadan bildirildiğine göre, Doğu Afrikasındaki İtalyan askerlerinin gündeliği 3 ten 4 lirete çıkarılmıştır.

Maltada yabancılara karşı alınan tedbirler

Londra 30 (Özel) — Maltada yabancılara karşı bazı emniyet tedbirleri alınmıştır. Bu münasebetle Maltadaki faşist kurumu genel sekreterinin adadan çıkarılmasına ve İtalyada bulunan Maltalı bir İtalyan tüccarının adaya dönmesine müsaade etmemeğe karar verilmiştir. Bu tüccarın iki oğlu da bugün adadan sürülmüştür.

İngiliz Kralı Baldvini kabul etti

Londra 30 (Özel) — Sayfiyeden dönen Kral bu akşam geç vakit Buckingham sarayında Başbakan Baldvini kabul ederek uzun müddet görüşmüştür.

İtalyanlar nereden taarruz edeceklermiş?

Adisababa 30 (A.A.) — İmparatordan sonra Habeşistanın en mühim adamı Ras Kassa 250 bin kişilik olan şimal ordularına kumanda etmektedir. Raskassa karargâhı olan Debratalor civarında muhtelif yerlere erzak gömdürmek suretile iki sene sürecek bir savaş için hazırlık yapmıştır.

Royter ajansının muhabiri, İmparatorun şimal cephesini istediği gibi idare etmesi için Kassaya tam salâhiyet verdiğini bildiriyor.

Ogaden cephesile Dessiyenin doğusundaki cephenin bizzat İmparator tarafından murakabe edilmesi muhtemeldir.

Zira şimdi Habeşliler, İtalyanların Asınara ve İtalyan Somalisinden yapacakları taarruzla birlikte Assabdende taarruz edeceklerini zannetmektedir.

Haftanın son günleri zarfında Adisababa mıntakasına yağan yağmurlar yüzünden 14 kişi boğulmuştur. Birçok evler ve bir köprü yıkılmıştır. Hayvan telefatı mühimdir.

İtalya teklifte bulunmamış

Londra 30 (A.A.) — İtalyan büyük elçiliğinden bildirildiğine göre, Grandi bu akşam Dış Bakanlığına yaptığı ziyaret esnasında hiçbir teklifte bulunmamış, sadece genel durum hakkında görüşmede bulunmuştur.

Berlin görüşmeleri

M. Gömböş bütün Alman devlet adamlarile mülâkatlar yaptı

(Bas tarafı birinci sahifede)

saat 13 te bir şölen vermistir ve bunda Macar Dış İşleri Bakanı M. Gömbösle yanındakiler ve Macar işgüderi, Almanlardan M. Göring, M. Şaht ve madamı bulunmuslardır.

Berlin 30 (A.A.) — Berlindeki Leh çevenleri M. Beckin Alman devlet adamlarile hiç konuşmadığını söylüyorlar.

Berlin 30 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Hitler - Goemboes konuşması iki saatten fazla sürmüştür.

Bu konuşmada yalnız M. Goering hazır bulunmuştur. Evvelce Macar Başbakanile ancak 25 dakikalık bir görüşme yapan M. von Neurath, görüşmede hazır bulunmamıştır.

Akşama doğru M. Goemboes, Avusturya elçisile İtalyan büyük elçisini kabul etmiştir.

Siyasal çevenler, bu iki diplomatın kabulünü, Macar - Alman konuşmalarının, Avusturya - Macar ve İtalyan - Macar dostluk ilgilerine hiçbir şekilde zarar verecek mahiyette olmadığını göstermek istiyen bir hareket olarak tefsir etmektedirler.

M. Goemboes, bu akşam yahud yarın Almanyadan ayrılacaktır.

M. Bek Varşovaya döndü

Varşova 30 (A.A.) — Dış İşleri Bakanı M. Beck, bu sabah Cenevreden buraya gelmiştir.

Çekoslovakya aleyhine gösteriler

Varşova 30 (A.A.) — Lehistanın birçok şehirlerinde, Çek Silizyasında Leh ahalisine karşı yapılan muameleleri protesto etmek maksadile bir takım gösteriler yapılmıştır.

Yeni bloklar

Deyli Ekspres gazetesinin Viyana muhabiri Avrupada teşekkül etmekte olan yeni blok hakkında şu malûmatı telgrafla ğazetesine göndermiştir:

Almanya, Lehistan, Macaristan üç taraflı bir hava misakı yapmağı tasarlıyorlar. Bu misak Fransaya, Küçük İtilâfa ve Sovyet Rusyaya karşı merkezî Avrupada yeni bir blok teşkil decektir.

Haber aldığıma göre, bu misakla üç devlet bir hava hücumu vukuunda birbirine tayyarelerle karşılıklı yardımda bulunmağı taahhüd edeceklerdir. Bunun için Macaristan Başvekili General Gömböş Almanyaya gelir gelmez evvelâ Almanya Hava Nazırı General Göringle görüşmüştür.

Ayni zamanda Almanya Hava Nazırı Muavini General Milch Varşovadan tayyare ile Macar payitahtına geldi.

General Gömböş Almanya Hava Nazırı General Göringin doğu Prusyada tertib edeceği av eğlencesinde oraya davetli bulunan Lehistan Harbiye Nazır muavini General Fabrick ve diğer Leh erkânı ile görüşecektir.

Fransa, kendi ittifak manzumesini Fransız - Rumen ve Çekoslovakya - Rusya karşılıklı yardım misaklarile kuvvetlendirmişti. Şimdi de Romanya ile Rusya arasında akdedilecek askerî bir muahede ile bir kat daha sağlamlaştırılacaktır. Bu muahede harb zamanında Rus askerî kuvvetlerinin Romanya arazisinden geçmesine müsaade edecektir.

Bu suretle Fransa, Rusya ve Küçük İtilâf, Yugoslavya haric olarak Almanyaya karşı sıkı ve müttefik bir kütle teşkil edecektir.

Yugoslavya komünizm meselesinden dolayı bu bloka dahil olmıyacaktır. Fakat ileride bu devletin dahi girmeğe zorlanması muhtemeldir.

Gömböşün seyahati bir nezaket eseri imiş!

Berlin 30 (A.A.) — Gömböş, Havas ajansının mümessiline:

«Seyahatim hakkında hikâye edilen şeyler atmamen gevezelikten ibarettir» demiştir.

Gömböşün yakınlarından bir zat, hiçbir anlaşma aktedilmediğini ve ziyaretin tamamen bir nezaket eseri olduğunu söyledikten sonra, Sovyetlere karşı bir cephe hazırlanması hakkında demiştir ki:

«Hiçbir kimse ile hiçbir kimseye karşı ittifak yapmaklığımız için hiçbir sebeb yoktur. Sovyetler Biliği - Romanya - Çekoslovakya arasında aktedilmiş veya aktedilecek süel anlaşmalar mevcud durumda bizim için esaslı hiçbir değişiklik teşkil etmez. Biz yalnız İtalya ve Avusturya ile olan istişarî anlaşmalarla bağlıyız.»

Cumhuriyet Halk sütunu

Akay müdürlüğüne teşekkür

Yalova kaplıcalarında bulunduğum zaman kaplıcalar müdürünün geceyarılarına kadar çalışmak suretile bize yer bulmak için idare namına çırpındığına şahid oldum. Böyle vazifesinas bir müdüre kaplıcaların tevdi edildiğinden dolayı Akay müdürü Bay Cemile alenî teşekkürlerimin yüksek gazetenize dercini saygılarımla dilerim.

Mütekaid miralay
Bekir Sami

Selânikte çarpışmalar oldu

(Bas tarafı 1 inci sahifede)

muşlardır. Tabanca ve hançer taşımakta olan komünistler kralcılara saldırmışlar ve bu saldırışa pek tabiî olarak kralcılar da mukabele etmişlerdir. Gürültüyü ve bağırışları duyarak hâdise yerine koşan birçok kralcılar, arkadaşlarına katılmışlardır. Böylelikle Venizelist ve komünistlerle kralcılar arasındaki çarpışma büyümüştür.

İşe karışmak zorunda kalan jandarma, birkaç hücumdan sonra düzeni temine muvaffak olmuştur. Bir taraftan Venizelistlerle komünistler kaçarken, diğer taraftan gerek meydanda, gerek yan sokaklarda toplanan kalabalık bir halk kütlesi, kralı alkışlamıştır.

Sükûnet, derhal temin edilmiştir.

Atina 30 (A.A.) — Havas ajansının aytarından:

Ulusal kurul bugün toplanacaktır. Kralcı saylavlardan bir grupun iç ve arsıulusal durumları ileri sürerek plebistin geriye bırakılmasını ve hemen kralın getirilmesi kararını vermesini kuruldan istemesi ihtimali bulunduğu söyleniyor.

Atina 30 (A.A.) — Havas ajansının öğrendiğine göre, Atina yakınlarında muhacirlerin mahallesini gezmekte olan Cumuriyet Müdafaa komitesi üyeleri polis tarafından tevkif edilmiştir.

Çaldaris ve Kondilisin beyanatı

Atina 30 (Özel) — Başbakan Çaldaris Dün Cumur Başkanlığı Siyasa İşler direktörünü kabul ederek uzunboylu konuşmuştur.

Bu konuşmalardan sonra Başbakan Cumur Başkanının durumunun vatanseverlik olduğunu gazetecilere söylemiştir.

Larisa ve Tirkalaya krallık lehinde söylevler vermek için giden General Kondilis gazetecilerin eski kralın parlamento kararile getirileceği hakkındaki haberlerin ne dereceye kadar doğru olduğu sorgusuna verdiği cevabda, cumuriyet rejiminin hasta bulunması dolayısile bir saat önce buna son verilmesi lâzım olduğunu ve eski kral Yunanistana gelince isyan mahkûmlarına genel af vereceğini ümid etmediğini söylemiştir.

Çiftçi partisinin kararı

Atina 30 (Özel) — Çiftçi ve işçi partisinin dünkü toplantısında lider Papanastasiunun partinin krallığı hiçbir vakit tanımıyacağı hakkındaki teklifi reye konarak alkışlarla kabul edilmiştir.

La Clef du Français

Lise ve öğretmen ve ortaokullar fransızca dersleri için

Merhum muallim Ali Nazimanın son eseridir. Mekteblerde büyük yararlığı görülmüş, iki defa basılmıştır. Üç kısımdır. Hocalar için ayrı bir kısmı vardır.

Birinci kısmı 23
İkinci kısmı 34
Üçüncü kısmı 40
Hoca kısmı 150 kuruştur

Satış yeri Cumhuriyet matbaasıdır. Toptan alanlara tenzilât yapılır.

Hayatın neşesi
Dinc olmaktır
HORMOBİN
tabletleri
Yorgun vücudları dincleştirir
İKTIDARSIZLIGI
ve
BEL GEVŞEKLiGiNi
giderir, yaşamak neşesini iade eder
Eczanelerde bulunur. İstanbulda fiati 150 kuruş. Tafsilât için Galata posta kutusu 1255

YENİ ESERLER

Yeryüzü Gökyüzü

Her sene millî kütübhanemize faydalı birkaç eser hediye eden gayretli yazıcılarımızdan Faik Sabri Duran bu sene de gencliği yeni bir kitabile sevindirdi. Akşamın faydalı neşriyatı tarafından büyük bir nefasetle basılan ve bugün çıkan bu kitabı dikkatle gözden geçirdik. Çok açık bir dille yazılmış olan bu eser bize yeryüzü, gökyüzünün bütün sırlarını ne güzel anlatıyor. Etrafımızda her gün görüp te varlıklarının sırrını bir türlü bulamadığımız âlemler ve uzak, yakın harikalar arasında bize ne tatlı ve istifadeli bir gezinti yaptırıyor. Türk gencliğinin bu kitabı büyük takdir ve derin bir alâka ile karşılıyacağından eminiz. Bu kitabı okuyucularımıza tavsiye eder ve müellifini böyle güzel ve faydalı eşer hazırladığı için tebrik ederiz. Fiati 150 kuruştur. Tevzi yeri Akşam Matbaasıdır.

Yeni Adam

91 inci sayısı güzel bir şekilde çıktı. Bu sayının değerli yazıları arasında İsmail Hakkının yeni nesle yeni dil yazısını, kültür tetkik ve tenkidlerini okuyunuz. Yeni Adamı bilhassa gencelere, muallimlere ve kültürle ilgisi olanlara tavsiye ederiz.

Yarımay

16 ncı sayısı kapağı ve içi tamamen renkli olarak 1 ilkteşrin tarihinde çıkmıştır. Bu sayıda Cahid Uçuğun (Yeşil Oba), Perihan Ömerin (Senden istediğim), eski büyük elçi Salih Münir Paşanın (Eski Türklerin gelin alayı), Nurullah Atacın (Sözün üstünlüğü), Fehmi Razinin (Kadıköy vapurlarının sineması), Ali Rıza Seyfinin (Büyük adamların eşleri), Oskar Vayldin (Salomesi), profesör Kemal Cenab Rusyadan döndükten sonra, Günah gönüllüleri, Menfasında öldürülen Habeş prensi, sinema, moda, spor yazıları lezzetle okumağa değer.

Hafta

«Hafta» nın 78 inci sayısı birçok alâka verici yazılar ve güzel renkli resimlerle çıkmıştır. Dolgun mündericat arasında şunları sayabiliriz: Peyami Safanın «Önemli adamın kazları» başlıklı yazısı; İngiltere - İtalya harbi; Ödemişten gelen zeybeklerin bir ikisile yapılan mülâkat; Ahmed Refiğin «Topkapı sarayında bir Yahudi karısı: Ester Gira» isimli tarihî makalesi; Nizameddin Nazifin Masonlar memleketimizde nasıl loca kurdular? başlığını taşıyan ve çok meraklı tefrikası. Bunlardan başka, «Kantocu Minyon Virjini», «Cepheden cepheye», «Küçük hikâye: İntikam», Joan Crawfordun esrarı. Gizli aşk: Roman tefrikası.

Eflatun

Üstad Haydar Rifatın en güzel eseri

Her kitabcıda bulunur, mutlaka alınız

Hiçbir müessese
BAKER
mağazaları kadar ucuz ve her keseye elverişli fiyatlarla en iyi İngiliz marka
MUŞAMBA
ve
TRENCH - COAT'
ların zengin çeşitlerini takdim edemez. Fiyatlar hakkında bir fikir edinmek için vitrinlerimize lûtfen bir göz gezdiriniz
Beyoğlu İstiklâl caddesi

KANSIZLIK Nörasteni, zaflyet ve Chlorose
benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARIS

Nazilli Pamuk Tohumu Islah istasyonundan:

1 — Nazilliden Bozdoğana giden şosenin beşinci kilometrosunda ve hâlen kurulmuş bulunan pamuk istasyonu yanında tohum üretme çiftliği için bir çırçır evi, iki tohum deposu, bir işçi evi yeniden yaptırılacaktır.

2 — Yapılacak olan bu binaların hepsinin keşif bedeli 16,026 lira 79 kuruştur.

3 — İstekliler bu işe aid fennî şartname, eksiltme şartnamesi, keşif cetveli ve avan projeleri Nazillide Pamuk Islah istasyonundan, Aydın, İzmir ve İstanbulda Ziraat Müdürlüklerinden, Ankarada Ziraat Vekâleti Ziraat Umum Müdürlüğü pamuk bürosu şefliğinden bir lira mukabilinde alabilirler.

4 — Eksiltme 7 teşrinievvel 935 pazartesi günü saat 16 da Nazilli Belediye dairesinde kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için mühendis veya mimar olmak veya taahhüd işlerinde bu dereceyi kazanmış müteahhid bulunmak ve her ne suretle olursa olsun şimdiye kadar en az on bin liralık devlete aid inşaatı muvafık bir şekilde yaptığına dair vesika ibrazla bu sene aid kayidli bulunduğu Ticaret Odasından musaddak vesika göstermek lâzımdır.

6 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin % 7,5 itibarile 1204 liralık muvakkat teminatın Malsandığına yatırması lâzımdır.

7 — Teklif mektubları yukarıda dördüncü maddede yazılı saatten lâakal bir saat evveline kadar Nazilli Belediye dairesine kadar gelerek Eksiltme Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektubların gene dördüncü maddede yazılı saate kadar Komisyona gelmiş olması ve bu zarfların dış tarafının mühür mumile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada vuku bulacak gecikmeler sayılmaz. (5812)

Daktilo aranıyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünden:

Türkçe, almanca ve fransızca iyi bilen kuvvetli bir daktilo işe alınacağından isteklilerin Ankarada Maden Tetkik ve Arama Enstitüsüne vesikalarile müracaatleri. Bu dillerdeki yazıları icabında bizzat kaleme alabilen namzetler tercih olunacaktır. «2797» (6034)

SOGUK ALANLARA PİMANOL

Eczanelerden

HASKALMİN

isteyiniz. Ağrıları dindirir.
Fakat ne kalbi ne de mideyi yorar.

Vücudü kızdırır. Kırıklığı, siyatik ve romatizmayı derhal geçirir.

Eski Feyziati

Gündüz ve yatı **Boğaziçi Liseleri** Kız ve erkek

Bogaziçinde, Arnavudköyünde, Çifte Saraylarda

Kız ve erkek için ayrı bölüklerde kurulmuş, teşkilâtı tam ulusal bir müessesedir.
Kayid için hergün mekteb yönetimine baş vurulabilir. İstiyenlere tarifename gönderilir. Telefon: 36 210

GECEL — GÜNSEL

Kız - Erkek Ana **YUCA ÜLKÜ LİSELERİ** İlk - Orta Lise

(ESKİ INKILAB)

Kuranı, Direktörü : NEBİOGLU HAMDİ ülkümen

Kuvvetli bir talim heyetine maliktir. Resmî okullara muadeleti tasdiklidir. Kayid için hergün müracaat olunabilir. Istiyenlere mufassal tarifname gönderilir.
Cağaloğlu - Yanıksaraylar oranı - Telefon : 20019

Beşiktaş - Yıldız, Telefon: 4.2282

OKULALAR Güneşi Direktörlüğünden

45 senelik (Şemsülmekâtib)
Hergün Yuva - İlk - Orta kısımlara Leylî - Nehari, Kız ve Erkek talebe kaydolunur.

Sürp Agop
TÜRK ERMENİ KATOLİK
Hastahanesi Baş Hekimliğinden:

Eski Başhekim Vensan Kasapyana yediadillikçe işten el çektirilmesi üzerine Taksim bahçesi karşısındaki Sürp Agob hastane ve darülâcezesi Başhekimliğini üzerime aldım ve arkadaşlarım mütehassısları seçerek işe başladım.

Parasız bir bakım kurumu olan bu hasta ve aceze evine usulü dairesinde herkesin başvurabileceğini ve dışarıdan ayakta geleceklerin de aşağıda gösterilen gün ve saatlerde parasız tedavisine bakılacağı ilân olunur.

Başhekim: Kâzım Nuri

		Saatler
İç hastalıklar	Pazartesi	10-12
»	Perşembe	10-12
Cerrahî hastalıklar	Cumartesi	10-12
»	Çarşamba	10-12
Sinir hastalıkları	Pazartesi	2-3
»	Perşembe	2-3
Röntgen	Salı	10-12
»	Cuma	10-12
Göz	Salı	11-12
»	Perşembe	11-12
Kulak	Salı	2-3e

kadar.

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Birinci sınıf mütehassıs
Babıali Ankara caddesi No. 60
Telefon : 22566

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Tamamı Emniyet Sandığına

birinci derece ipotekli yeminli üç ehli vukuf tarafından tamamına 28,485 lira kıymet takdir edilen Hocapaşada Hüdavendigâr caddesinde eski 36 Mü. 36 yeni 17, 19, 19/1, 7 numaralı maadükkân ve bodrum kârgir Reşadiye otelinin tamamı açık arttırmaya vazedilmiş olduğundan 18/11/935 tarihine musadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdid edilerek 3/12/935 tarihine musadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık arttırmasında arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde satış 2280 numaralı kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek istiyenlerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicillile sabit olmıyan ipotekli alacaklar da diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet yirmi gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Miktarı şartnamede yazılı müterakim vergi, tenviriye, ve tanzifiyeden mütevellid belediye rüsumu ve vakıf icaresile bunların üstünde bırakılma kararı tarihine kadar işliyecekleri müşteriye aid olup onun tarafından verilecektir. Daha fazla malûmat almak istiyenler ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesile 934/1134 numaralı dosyaya müracaatle mezkûr dosyada mevcud vesaiki görebilecekleri ilân olunur. (6067)

Bolu Vilâyeti Hususî Muhasebe Direktörlüğünden:

İsteklilerine kanunî tarifatına müsteniden 61 kuruş bedeli mukabilinde gönderilmek üzere Hususî Muhasebe Direktörlüğünde saklı Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Direktörlüğünce tasdikli plân, hulûsai keşfiye, tahlili fiat, mesaha cetvelleri, mukavelename örneği hususî ve fennî ve umumî şartnameleri mucibince Bolu merkezinde yeniden yapılacak «12242» lira «59» kuruş keşif bedelli Vali konağı 7/10/935 pazartesi günü saat 15 te Encümende toplanacak heyetce ihale olunmak üzere kapalı zarf yolile eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin Hususî Muhasebe Direktörlüğüne baş vurmaları ve ihale gününden evvel % 7,5 teminat parası 919 liranın Bolu Ziraat Bankasına teslimile alacakları vezne makbuzu veya buna muadil millî esham veya banka mektubunu teklifnamelerile birlikte ihale günü öğleye kadar Vilâyet Daimî Encümenine teslim etmeleri ilân olunur. (5877)

Erkek San'at Okulu Satınalma Komisyonundan:

Adı	Miktarı	Tahmin bedeli	Pazarlık günü	Saati
İş tulumu	198 aded	250 kuruş	3/10/935 perşembe	13

İstanbul Erkek San'at okulu okurları için miktarı yukarıda gösterilen iş tulumu okulda mevcud nümune ve evsafına göre ve pazarlık suretile alınacaktır. İstekliler Fındıklıda Yüksek Okullar Sayışmanlığı binasında toplanan Komisyonuna belli gün ve saatte usulü dairesinde gelmeleri, nümuneyi görmek ve evsafı anlamak için de San'at Okuluna müracaatleri bilit olunur. (6040)

VAPURCULUK
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

İZMİR SÜRAT YOLU
SAKARYA vapuru her hafta PERŞEMBE günleri saat 16 da İstanbuldan İZMİRE ve PAZAR günleri de İZMİRDEN İstanbula kalkar.

Denizyolları
İŞLETMESİ
Acentaları: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

TRABZON YOLU
GÜLCEMAL vapuru 1 birinciteşrin SALI günü saat 20 de RİZEYE kadar. (5999)

AYVALIK YOLU
BANDIRMA vapuru 2 birinciteşrin ÇARŞAMBA günü saat 19 da AYVALIĞA kadar. (6042)

Zayi — Evkaf müdiriyetinden almakta olduğum maaşımın tatbik mühürünü kaybettim. Hükmü yoktur.
Cenderecimuhittin camisi müezzin ve kayyumu Mustafa

İstanbul Belediyesi ilânları

Beyoğlu Yenişehir Katmerli sokakta 10 No.lı evin maili inhidam olup sahibi adresi malûm olmadığı cihetle ihtarname tebliğ edilememiştir. Binaenaleyh tebliğ makamına kaim olmak üzere tarihi ilândan itibaren 15 gün müddetle mahzur reffedilmediği takdirde dairece yıkılma cihetine gidileceği ilân olunur. «B.» (6069)

***

Mezad İşleri Müdürlüğü Eşya Şubesine satılmak üzere Fehmi tarafından getirilip 2301 mezad numarasına kaydettirilen beşik açık arttırmada satılamamıştır. ilân günlemecinden başlıyarak on beş gün içinde sahibi gelip beşiğini kaldırmadığı takdirde açık arttırma ile satılacaktır. «B.» (6071)

***

Senelik muhammen kirası 30 lira olan Topkapıda Fatmasultan mahallesinde Ahmedpaşa medresesinin 12 numaralı odası 936 senesi mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. Arttırmaya girmek istiyenler 225 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 15 birinciteşrin 935 salı günü saat 15 te Daimî Encümende bulunmalıdır. «İ.» (6078)

Hepsine 45 lira değer biçilen Cerrahpaşa Davudpaşa mahallesinin Hocamustafapaşa sokağında 125 - 109 numaralı ev enkazı temel taşları ve duvarları hariç olmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar 2490 numaralı kanunda yazılı üç liralık teminat makbuz veya mektubile birlikte 15/10/935 tarihindeki salı günü saat 15 te Daimî Encümende bulunmalıdırlar. «B.» (6076)

	Senelik muhammen kirası	Muvakkat teminat
Taksim Sürpağob mahallesinde 430 M.2 arsa.	150	11,25
Taksim Sürpagob mezarlığı arsasından 49 metro 2 arsa.	60	4,50

Yukarıda semti, senelik muhammen kirası ve muvakkat teminatı yazılı olan mahaller 936 senesi mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuş, ihale gününde isteklisi bulunmadığından arttırma 7 birinciteşrin 935 tarihine uzatılmıştır. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülür. Arttırmaya girmek istiyenler hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 7 birinciteşrin 935 pazartesi günü saat 15 te Daimî Encümende bulunmalıdır. «B.» (6081)

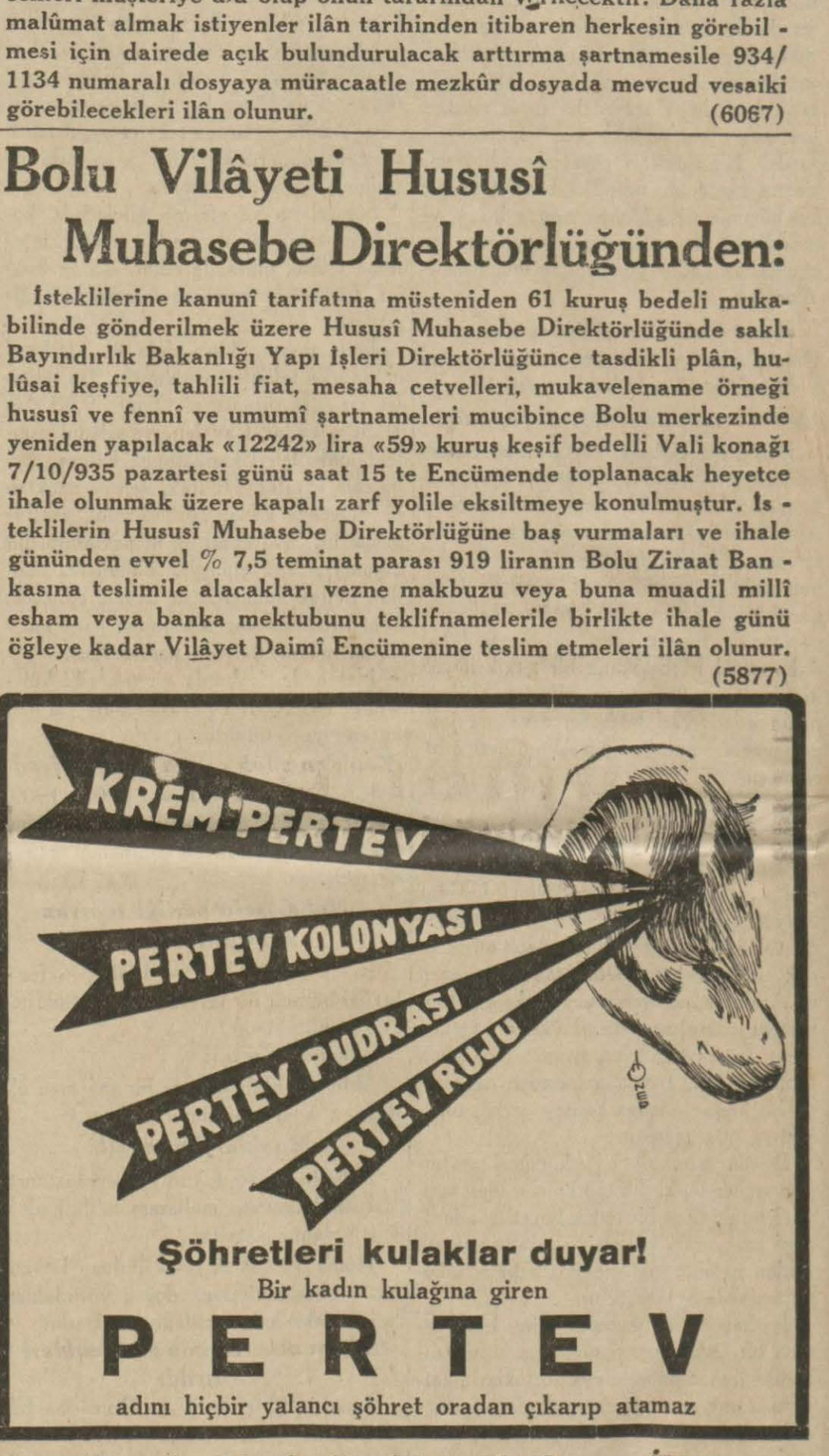

Şöhretleri kulaklar duyar!
Bir kadın kulağına giren
PERTEV
adını hiçbir yalancı şöhret oradan çıkarıp atamaz

Avrupaya Talebe Gönderilecek Maden tetkik ve arama Enstitüsünden:

1 — Maden mühendisliği tahsil etmek üzere Avrupaya müsabaka ile sekiz talebe gönderilecektir. İstiyenlerin aşağıdaki şartları haiz olmaları lâzımdır:

A — Türk olmak,

B — Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyette ve sıhhati tam olmak, «Sıhhî muayene Ankarada yaptırılacaktır»

C — Lise mezunu olup fransızca, almanca, ingilizce dillerinden birisini okuyup yazabilmek,

D — Yaşı on sekizden aşağı ve yirmi beşten yukarı olmamak,

2 — Müsabaka imtihanı Ankarada Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünde 9 teşrinievvel 935 tarihinde yapılacaktır. Açılacak müsabaka imtihanında muvaffak olmakla beraber gönderilecek talebenin ihraz ettikleri derece itibarile ilk sekiz arasında mevki almaları lâzımdır.

3 — Tahsile gönderilecek olanlar ileride tahsil müddetleri kadar mecburî hizmete tâbi olduklarından bu hususta vesair mükellefiyetleri hakkında bir taahhüdname verecek ve bunun için muteber bir kefil gösterecektir

4 — İstiyenlerin:

Nüfus hüviyet cüzdanını, hüsnühal varakasını, mekteb şehadetnamesini veya bunların tasdikli suretlerini ve dört kıt'a fotoğrafile dilekçelerini 7 teşrinievvel 935 akşamına kadar Ankarada Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğüne göndermiş olmaları ve 8 teşrinievvel 935 tarihinde yapılacak sıhhî muayenede hazır bulunmaları lâzımdır.

«2795» (6033)

Topoğraf ve Ressam alınacak

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünden:

Tecrübeli topoğrafla harita ressamları aranıyor. İsteklilerin Ankara Maden Tetkik ve Arama Enstitüsüne müracaatleri.

«2796» (6032)

Antika Meraklıları

Emsalsiz antikaların müzayede ile satışın tarihini 4 teşrinievvel 935 cuma günü not alınız. Tafsilâtlı ilânlarımızı bekleyiniz.

Eskişehir Memleket Hastanesi Baştabibliğinden:

Hastanemize lüzumu olan 1,100 lira muhammen kıymetli Orijinal Heidelberg modeli teferruatile beraber bir aded ameliyat masası 1/10/935 tarihinden itibaren yirmi bir gün müddetle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeye aid şerait ve liste İstanbul Sağlık ve Soysal Yardım Direktörlüğile Eskişehir Memleket Hastanesi Baştabibliğinden istenebilinir. İhale 22 teşrinievvel 935 salı günü saat on beşte Eskişehir İlbaylığı Daimî Encümeninde yapılacağından isteklilerin yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat akçelerile usulüne göre müracaatleri. (6063)

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Edirne Ilbaylığından:

Eksiltmeye konan iş:

1 — Uzunköprü - Keşan yolunun 0 + 000 ile 34 + 000 inci kilometreleri arasının esaslı şose tamiri.

Esaslı şose tamirinin tulü 5,260 metro olup grafiklerde tafsilâtla gösterildiği üzere taşlar yol kenarında moloz halinde müteahhide teslim edilecek olup kırılması, ferşi, silindirajile esaslı tamiratın ikmali müteahhide aiddir. Yaptırılacak tamiratın keşif bedeli 7,656 lira 46 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,

B — Mukavele projesi.

C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi.

D — Fennî şartname.

E — Grafikler, metraj cetveli ve keşif hulâsa cetveli istiyenler bu şartnameleri ve evrakı Edirne Vilâyet Daimî Encümeninden parasız alabilirler.

3 — Eksiltme 17/10/935 tarihinde perşembe günü saat 15 te Edirne Vilâyet Encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için müteahhidlerin 575 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesaiki haiz olup göstermesi lâzımdır:

A — Ticaret Odasına kayidli olduğuna dair vesika.

B — İstekliler yapmış oldukları işlere aid vesikaları göstererek bu işe girmek için Edirne Nafıa Müdürlüğünden alacakları ehliyet kâğıdı.

6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Edirne Vilâyet Encümen Reisliğine makbuz mukabilinde vereceklerdir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice yapıştırılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (6029)

yıl

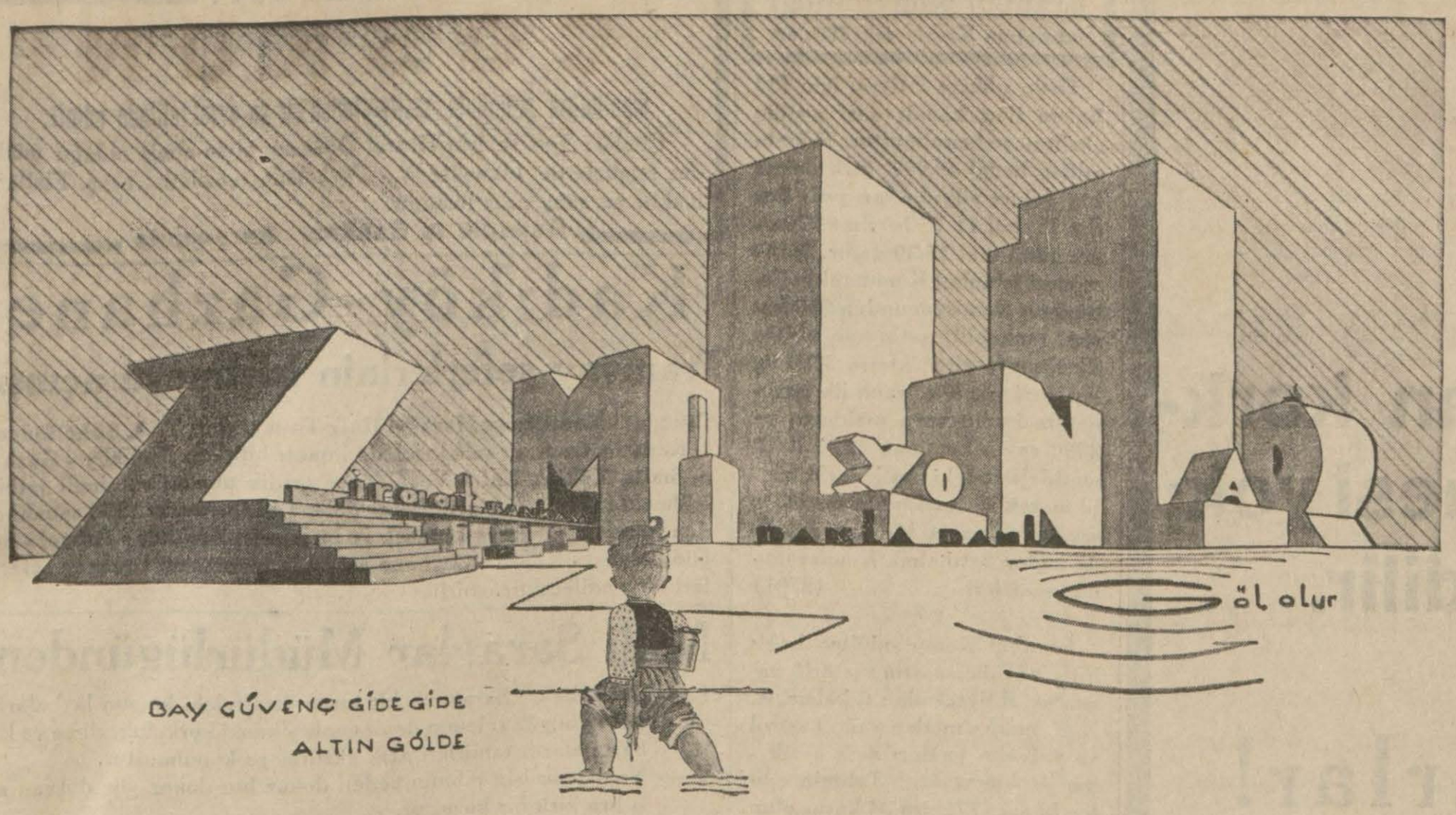

Balıkesir ilbaylığından:

1 — Eksiltmeye konulan iş Balıkesir Vilâyet merkezinde hükûmet binası, bina inşaatı her türlü tesisatile beraberdir. Bina ve tesisatın keşif bedeli (94182) doksan dört bin yüz seksen iki lira (75) yetmiş beş uruştur.
2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.
A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi.
C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi.
E — Fennî ve hususî şartnamesi.
F — Keşif cetveli ve silsilei fiat cetveli.
G — Beş aded plân.
İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı 750 kuruş bedel mukabilinde Encümenden alabilirler.
3 — Eksiltme 7/10/935 günlemecinde pazartesi günü saat on beşte Vilâyet Encümeninde yapılacaktır.
4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.
5 — Binanın idarei hususiyeye aid olan (94182) doksan dört bin yüz seksen iki lira (75) yetmiş beş kuruşluk kısmı yapılacaktır.
6 — Eksiltmeye girebilmek için (5959) beş bin dokuz yüz elli dokuz lira (14) on dört kuruş muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır. Eksiltmeye en az parçada 30000 otuz bin liralık birinci nevi resmî daire binası yapmış olduğuna dair Nafıa Müdürlüğünden vesika alanlar girebilecekler.
7 — Teklif mektubları saat on dörde kadar Vilâyet Encümenine makbuz mukabilinde verilecektir. Saat on dörtten sonra teklif zarfları kabul edilmiyecektir. (6020)

İşletme Mühendisi Aranıyor

Şirketimiz işletme mühendisliği münhaldir. Evsafı lâzimeyi haiz taliblerin vesikaları suretlerini göndererek

Elâzizde Elektrik ve Su Şirketi

Direktörlüğüne müracaat.

İstanbul Emniyet Direktörlüğünden:

Süvari Polis ihtiyacı için 50 çift çizmenin alınması açık eksiltmeye konulmuştur. Bir çift çizmenin kıymeti 18 lira olup muvakkat teminatı 67 lira 50 kuruştur. İhale 14/10/935 pazartesi günü saat 16 dadır.

İsteklilerin nümuneyi görmek ve şeraiti anlamak için Direktörlük Hesab Memurluğuna ve münakasaya iştirak için de ayni gün ve saatte Vilâyet Muhasebecilik dairesindeki Komisyona müracaatleri. (5926)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Sümer Bank

Genel Direktörlüğünden:

Madde 1 — Bursada kurulacak Kamgarn fabrikası esas binaları, müdürlük ve işçilere mahsus binalarla iltisak demir yolu, toprak tesviyesi, fabrika iç yolları, Drenaj işleri inşaatı vahidi fiat esasile eksiltmeye çıkarılmıştır.

Tahmin edilen bedeli 1,357,320,70 (bir milyon üç yüz elli yedi bin üç yüz yirmi % 70) liradır.

Madde 2 — Bu işe aid evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Fennî şartname,
D — Umumî şartname,
E — Metraj ve keşif hulâsa cetvelleri,
F — Projeler.

İstiyenler bu evrakı 68 (altmış sekiz) lira bedelle Sümer Bank Ankara şubesinden alabilirler.

Madde 3 — Eksiltme 18 birinciteşrin 1935 cuma günü saat 15,30 da Ankara Ziraat Bankası binasında Sümer Bank Merkezindeki Komisyonda yapılacaktır.

Madde 4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

Madde 5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 54,470 (elli dört bin dört yüz yetmiş) lira muvakkat teminat vermeleri, bundan başka en az 250,000 (iki yüz elli bin) liralık bir bina inşasını muvaffakiyetle bitirmiş olduğunu ispat etmesi ve eksiltmeye çıkarılan 1,357,320,70 (bir milyon üç yüz elli yedi bin üç yüz yirmi % 70) liralık bu işi halen yapabilecek malî iktidarda olduğunu arttırma ve eksiltme kanunu mucibince teminat mektubu verebileceği tesbit edilmiş bir bankadan alınmış şehadetname ile ispat etmeleri lâzımdır.

Madde 6 — Teklif mektubları yukarıda yazıldığı gün ve saatten bir saat evveline kadar Sümer Bank Umum Müdürlüğüne makbub mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet ihale tarihinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır.

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden

İdaremizin Paşalimanında bulunan tütün deposunun deniz cihetine 3197 lira 35 kukruş bedeli keşifli pazarlık suretile bir iskele yaptırılacaktır. Şartname ve projesi parasız olarak Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesinden verilir. Pazarlığa iştirak etmek istiyenlerin 1/10/935 tarihine raslıyan salı günü saat 14 te % 7,5 teminatlarile Kabataştaki Alım Komisyonuna müracaatleri. (5593)

***

İdaremiz ihtiyacı için nümunesi mucibince 200 kilo 5 numaralı ve 800 kilo 2 numaralı mühür kurşunu pazarlıkla satın alınacaktır. Vermek istiyenlerin 11/10/935 tarihine musadif cuma günü saat 16 da % 7,5 güvenme paralarile birlikte Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonuna müracaatleri. (6025)

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
19 uncu tertib 6 ncı keşide 11/1 inciteşrin 935 tedir.

Büyük ikramiye 200,000 lira

Ayrıca: 30.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle beheri (50.000) liralık iki mükâfat vardır.

Kültür Bakanlığından:

1 — Ankarada Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesinde 1 ikinciteşrin 935 te derslere başlanacaktır.

Talebe yazılma şartları:

2 — Gündüz talebesi için:

a) Lise olgunluk veya bakalorya sınacını vermiş olmak veya yüksek bir okuldan çıkmış olmak lâzımdır.

b) Gündüz talebesi olmak istiyenler 1 birinciteşrin 1935 ten 1 ikinciteşrin 935 e kadar aşağıdaki belgelerle, Ankarada Evkaf apartmanlarında Fakülte Dekan kâtibliğine başvurmalıdırlar.

1 — Dilek kâğıdı.
2 — Okul şehadetname veya tasdiknamesi.
3 — Sağlık ve çiçek aşısı raporları.
4 — Hüviyet karnesi.
5 — İyi halini bildirir okul belgesi veya mazbata.
6 — 6 tane fotoğraf.

3 — Yatılı talebe için:

a) Fakülteye kız ve erkek olmak üzere yarşı ile 40 yatılı talebe alınacaktır.

b) Yarşıya girmek için lise olgunluk sınacını geçirmiş veya 6 yıllık öğretmen okulunu bitirmiş olmak lâzımdır.

c) İstekliler yukarıda yazılı belgelerle ve dilek kâğıdlarında yatılı talebe sınacına gireceklerini açıkça yazarak en geç 10 birinciteşrin 1935 tarihine kadar Yüksek Öğretmen Genel Direktörlüğüne başvurmalıdırlar.

4 — Sınaçlar 15 - 16 birinciteşrin 1935 günlerinde yapılacaktır.

5 — Sınaç yerleri: Ankarada Gazi Terbiye Enstitüsü, İstanbulda Yüksek Öğretmen okuludur. Sınaçlara saat 10 da başlanır. (2768) (5993)

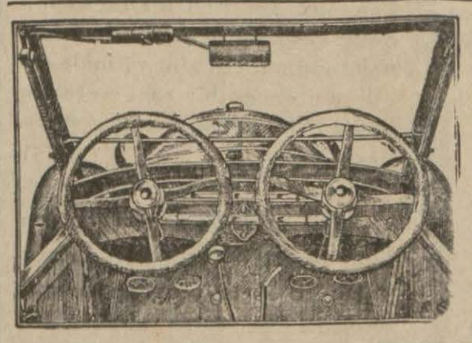

Fikri Tevfik

OTOMOBİL ve makinist mektebi

Teksim: Stadyom kapısında

Yeni ders devresine 11 birinciteşrinde başlanacaktır. Kayid muamelesi açıldı. Tafsilât için programı isteyiniz. Telefon : 42508

Ankara Şehri İmar Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Yeni mezarlığa getirilecek su, keşif bedeli 36,808 lira 64 kuruş.
2 — Bu işe aid evrak şunlardır:
A / Eksiltme şartnamesi,
B / Mukavele projesi.
C / Nafıa işleri şeraiti umumiyesi.
E / Hususî ve fennî şartname ve fennî şartname, teklif mektubu.
F / Keşif ve vahidi fiat cetveli
G / Projeler.
İstiyenler bu şartname ve evrakı iki lira mukabilinde Ankara İmar Müdürlüğü Muhasebesinden alabilirler.
3 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.
4 — Eksiltme 22 teşrinisani 1935 cuma günü saat on altıda Ankara İmar Müdürlüğünde yapılacaktır.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 2,761 lira muvakkat teminat vermesi ve 10,000 liralık inşaat yaptığına dair vesika göstermesi lâzımdır.
6 — Teklif mektubları dördüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Ankara İmar Müdürlüğüne makbuz mukabilinde verilecektir.
Posta ile gönderilecek mektubların nihayet dördüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada vukua gelecek teahhur kabul edilmez. «2814» (6011)

Galatasaray Lisesi Satınalma Komisyonundan:

Okulumuzun mayıs 936 sonuna kadar ihtiyacı olan 80,000 kilo ekmeğin 14/10/935 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf eksiltmesi İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında toplanan Komisyonda yapılacaktır.

Ekmeğin beher kilosu Belediye narhına göre 10,50 kuruştur. İlk teminat 630 liradır.

Şartname mektebde görülür. İstekliler kapalı tekliflerini belli saatten bir saat evvel 2490 sayılı kanuna uygun olarak Komisyon başkanlığına ve teminatlarını da Okul Direktörlüğünden alacakları yazı ile Liseler Muhasebeciliği veznesine yatırmaları. (5965)

Hariciye Vekâletinden:

Hariciye Vekâletinde 11 inci dereceden mevcud münhal memuriyetlere talimatnamesine tevfikan müsabaka ile memur alınacaktır.

Müsabaka imtihanı 4 teşrinisani 935 te saat 10 da Hariciye Vekâletinde yapılacaktır.

Müsabakaya iştirak için, taliblerin memurin kanununun 4 üncü maddesindekilerden başka aşağıda yazılı evsafı da haiz olmaları lâzımdır.

Hukuk, Mülkiye, Ulûmu Siyasiye, İktısadiye ve İçtimaiye ve Fakülte derecesindeki Yüksek Ticaret mektebleri veya hariciye meslegile alâkası bulunan mümasil yüksek mekteblerden birinden mezun olmak.

Müsabaka imtihanı şöyledir:

1 — Hukuku Medeniye, Hukuku Düvel, Hukuku Hususiyei Düvel, İktısad, Maliye ve Tarihi Siyasî «1815 ten zamanımıza kadar» hakkında tahrirî ve şifahî sualler.

2 — Türkçe ve fransızcadan tahrir ve terceme.

3 — Müsabakada üssü mizanı doldurmak şartile en fazla numara alanlar kazanmış olacaktır.

Müsavat halinde fransızcadan maada bir ecnebi lisanına vükuf sebebi rüçhandır.

Taliblerin mekteb şehadetnameleri, askerliklerini yaptıklarına dair vesikalarını, hüsnühal ve sıhhat şehadetnamelerile hüviyet cüzdanı veya suretlerini istida ile 25 teşrinievvel 935 akşamına kadar Vekâlet Zat İşleri Dairesi Şefliğine tevdi eylemeleri ve 4 teşrinisani 935 te Ankarada Vekâlette hazır bulunmaları. Askerliklerini yapmamış olanların müracaat eylememeleri ilân olunur. (2722) (5823)

Bursa kaplıcaları

Türk Anonim Şirketinden:

Şirketin vücude getirdiği kaplıca ile otel ve müştemilâtı bağ ve bahçelerile birlikte beş yıl müddetle kiraya verilecektir. Otelin döşemesi şirkette bulunan plâna göre kiracı tarafından yaptırılacaktır. Kira şartnamesi Bursada şirket merkezine mürcaatle görülebileceği gibi arzu edenlere posta ile parasız gönderilir. İsteklilerin tekliflerini 1/11/935 akşamına kadar kapalı zarfla ve yüzde yedi buçuk teminat mektubile Bursada Şirket merkezine bildirmeleri ilân olunur.

İstanbul Emniyet Direktörlüğünden:

Süvari teşkilâtı için 50 tane eğer takımının alınması açık eksiltmeye konulmuştur. Eğerlerin beherinin muhammen kıymeti 60 ve muvakkat teminatı 225 liradır. İhale 14/10/935 pazartesi günü saat 15 tedir.

İsteklilerin şeraiti anlamak ve nümuneleri görmek üzere Direktörlük Hesab Memurluğuna, münakasaya iştirak için de ayni gün ve saatte Vilâvet Muhasebecilik Dairesindeki Komisyona müracaatleri. (5927)